

53

Besluit van 20 januari 1994 houdende regels voor tankstations voor het wegverkeer (Besluit tankstations milieubeheer)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 5 april 1993, nr. MJZ05493032, Centrale Directie Juridische Zaken, afdeling Wetgeving;

Gelet op de artikelen 8.40, 8.41, 8.42, 8.44 en 21.8 van de Wet milieubeheer en, voor zover het betreft de artikelen 7 en 8 van dit besluit, de artikelen 10, 17, eerste en tweede lid, en 44 van de Wet bodembescherming;

De Raad van State gehoord (advies van 23 september 1993, nr. W08.93.0214);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 19 januari 1994, nr. MJZ19194002, Centrale Directie Juridische Zaken, afdeling Wetgeving;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

a. tankstation voor het wegverkeer: een inrichting die bestemd is voor de openbare verkoop aan derden van benzine of dieselolie voor motorvoertuigen voor het wegverkeer, met uitzondering van tankstations waarop het Besluit herstellinrichtingen voor motorvoertuigen milieubeheer van toepassing is;

b. tankstation voor het wegverkeer type A: een tankstation voor het wegverkeer niet zijnde een tankstation voor het wegverkeer type B;

c. tankstation voor het wegverkeer type B: een tankstation voor het wegverkeer, voor zover:

1°. het tankstation geen deel uitmaakt van een inrichting, waar ook andere werkzaamheden worden verricht dan het afleveren van motorbrandstoffen, het wassen van motorvoertuigen of het verlenen van service aan het wegverkeer;

2°. LPG niet aanwezig is in een stationair reservoir;

3°. op het bewaren van propaan anders dan in spuitbussen of gasflessen het Besluit opslag propaan milieubeheer van toepassing is;

4°. ten hoogste vier flessen brandbaar gas, elk met een waterinhoud van ten hoogste 60 liter, of ten hoogste zes flessen zuurstof, elk met een

waterinhoud van ten hoogste 50 liter, aanwezig zijn en deze gassen bovendien uitsluitend ten behoeve van lassen of snijden worden gebezigd;

5°. geen bovengrondse bewaring van K1- of K2-produkten in tanks plaatsvindt;

6°. bovengrondse bewaring van gasolie, lichte stookolie, smeerolie of afgewerkte olie in tanks niet meer kan bedragen dan 3000 liter per soort;

7°. ondergrondse bewaring van benzine of gasolie, alsmede huisbrandolie, lichte stookolie of afgewerkte olie uitsluitend plaatsvindt in tanks vervaardigd van staal of kunststof, die niet onder gebouwen zijn gelegen;

8°. de kortste afstand tussen een woning van derden of een gevoelig object van derden en een afleverzuil waar aflevering van benzine of gasolie, zonder direct toezicht mogelijk is, ten minste 20 m bedraagt;

9°. aflevering van benzine of gasolie niet plaatsvindt met behulp van een pomp die zich onder het vloeistofniveau in de tank bevindt en

10°. het tankstation voor het wegverkeer niet is gelegen in een stiltegebied;

d. tankstation voor het wegverkeer klasse I: een tankstation voor het wegverkeer dat op 1 juli 1991 geheel of gedeeltelijk gelegen was in een grondwaterbeschermingsgebied;

e. tankstation voor het wegverkeer klasse II: een tankstation voor het wegverkeer, niet zijnde een tankstation voor het wegverkeer klasse I, waar, op 1 maart 1994 één of meer ondergrondse tanks aanwezig zijn die niet zijn voorzien van een kathodische bescherming als omschreven in voorschrift 5.1.3.2 van CPR 9-1 en die niet zijn gelegen in grond waarvan door middel van een bodemweerstandrapport is aangetoond dat de specifieke elektrische weerstand meer dan 50 ohm.m bedraagt;

f. tankstation voor het wegverkeer klasse III: een tankstation voor het wegverkeer, niet zijnde een tankstation voor het wegverkeer klasse I of II, waar, op 1 maart 1994 één of meer ondergrondse tanks aanwezig zijn die vóór 1 juli 1976 zijn geplaatst en waarvan op of na laatstgenoemd tijdstip geen beoordeling overeenkomstig de voorschriften 5.2.1.3 en 5.2.1.4 van CPR 9-1 (introductiekeuring) heeft plaatsgevonden;

g. tankstation voor het wegverkeer klasse IV: een tankstation voor het wegverkeer, niet zijnde een tankstation voor het wegverkeer klasse I, II of III;

h. bevoegd gezag: het gezag dat overeenkomstig artikel 8.2 van de Wet milieubeheer bevoegd is of zou zijn een vergunning voor het tankstation voor het wegverkeer te verlenen;

i. stiltegebied: een gebied, aangewezen overeenkomstig artikel 1.2, tweede lid, onder d, van de Wet milieubeheer;

j. grondwaterbeschermingsgebied: een gebied dat krachtens artikel 1.2, tweede lid, onder c, van de Wet milieubeheer bij de provinciale milieu-verordening is aangewezen en waarvoor regels zijn gesteld ter bescherming van het grondwater met het oog op de waterwinning;

k. werkprogramma: werkprogramma milieumaatregelen bij tankstations, uitgegeven door Onze Minister, 10 september 1991;

l. Handleiding bodemsanering tankstations: de Handleiding bodemsanering tankstations, zoals opgenomen in bijlage VI bij het werkprogramma, dan wel de door Onze Minister aangewezen gewijzigde tekst van de Handleiding;

m. verkennend onderzoek tankstations: onderzoek naar het aanwezig zijn van verontreinigingen van de bodem overeenkomstig het verkennend onderzoek tankstations, zoals beschreven in de Handleiding bodemsanering tankstations;

n. woning: een gebouw of deel van een gebouw dat voor bewoning wordt gebruikt of daartoe is bestemd, met uitzondering van dienst- of bedrijfswoningen, die op industrieterreinen zijn gelegen, met een

gemiddelde dichtheid aan dienst- of bedrijfswoningen van ten hoogste één per hectare;

o. gevoelige objecten:

1°. sporthallen en zwembaden;

2°. winkels;

3°. hotels, restaurants en kantoorgebouwen;

4°. bedrijfsgebouwen;

5°. speeltuinen, sportvelden, openluchtzwembaden, campings, volkstuin-complexen en ander recreatieterreinen;

6°. bejaardenoorden, verpleeginrichtingen, ziekenhuizen en sanatoria, zwakzinnigeninrichtingen en psychiatrische ziekenhuizen, gezinsvervangende tehuizen;

7°. scholen;

8°. telefooncentrales, gebouwen met vluchtleidingsapparatuur, elektriciteitscentrales, hoofdschakelstations van de Nederlandse Spoorwegen en andere kwetsbare objecten et een hoge infrastructurele waarde;

9°. installaties, en bovengrondse opslagtanks voor brandbare, explosieve of giftige stoffen, alsmede plaatsen ten behoeve van de bewaring van gasflessen waarvan de gezamenlijke inhoud meer dan 2500 liter (waterinhoud) bedraagt.

Artikel 2

1. Degene die een tankstation voor het wegverkeer type A drijft, dient, behalve aan de voorschriften die aan de vergunning zijn verbonden, te voldoen aan de voorschriften, die zijn opgenomen in de bij dit besluit behorende bijlage I, alsmede aan de krachtens deze voorschriften door het bevoegd gezag gestelde nadere eisen.

2. Een beschikking waarin nadere eisen worden gesteld, wordt gezonden aan de inspecteur. Tevens wordt zij bekendgemaakt door kennisgeving in één of meer dag-, nieuws-, of huis-aan-huisbladen.

Artikel 3

Degene die een tankstation voor het wegverkeer type B drijft, dient te voldoen aan de voorschriften die zijn opgenomen in de bij dit besluit behorende bijlagen I en II, alsmede aan de krachtens deze voorschriften door het bevoegd gezag gestelde nadere eisen. Artikel 2, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 4

1. Degene die voornemens is een tankstation voor het wegverkeer type B op te richten meldt dit ten minste vier weken voor het oprichten aan het bevoegd gezag en de inspecteur.

2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing met betrekking tot het uitbreiden of wijzigen van een tankstation voor het wegverkeer type B, dan wel met betrekking tot het veranderen van de werking daarvan. Deze melding is niet vereist indien eerder een melding overeenkomstig het bepaalde in dit artikel is gedaan en door dit uitbreiden, wijzigen of veranderen van de werking van het tankstation voor het wegverkeer geen afwijking ontstaat van de bij die melding eerder versterkte gegevens.

3. Bij een melding als bedoeld in het eerste en tweede lid wordt in ieder geval het tijdstip vermeld, waarop het tankstation voor het wegverkeer of de uitbreiding of wijziging daarvan in werking zal worden gebracht dan wel de verandering van de werking daarvan verwezenlijkt zal zijn, en worden de resultaten van een onderzoek zoals voorgeschreven in artikel 5, eerste en tweede lid, en alle andere gegevens verstrekt, die in de bij dit besluit behorende bijlage III zijn aangegeven. De melding wordt gedaan op een formulier waarvan het model wordt vastgesteld door Onze

Minister. Onze Minister kan daarbij nadere regels stellen met betrekking tot de in bijlage III bedoelde gegevens.

4. Degene die een melding heeft gedaan als bedoeld in het eerste of het tweede lid, stelt het bevoegd gezag zodanig tijdig in kennis van een wijziging van het in het derde lid bedoelde tijdstip, dat het bevoegd gezag in staat is voorafgaand aan dat tijdstip te controleren of aan de in bijlage I en II opgenomen voorschriften wordt voldaan.

Artikel 5

1. Ingeval van het oprichten van een tankstation voor het wegverkeer is degene die het tankstation drijft, verplicht tot het uitvoeren van een verkennend onderzoek tankstations, waarbij de voorgenomen activiteiten op het tankstation bepalend zijn voor de te maken keuzen in het verkennend onderzoek tankstations. Hij geeft het bevoegd gezag vóór het in werking brengen van het tankstation kennis van de resultaten van dit onderzoek.

2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing met betrekking tot een uitbreiding of wijziging van een tankstation voor het wegverkeer, voor zover dit uitbreiden of wijzigen tot gevolg heeft dat een ondergrondse tank, een vulpunt van een ondergrondse tank of een afleverzuil op een lokatie komt te liggen, waarop een eerder verricht onderzoek als bedoeld in het eerste, derde of vierde lid geen betrekking had.

3. Degene die een tankstation voor het wegverkeer drijft, dat is opgericht vóór 1 januari 1992, geeft het bevoegd gezag, vóór het tijdstip waarop de artikelen 2 en 3 op dit tankstation van toepassing worden, kennis van de resultaten van een verkennend onderzoek tankstations.

4. Degene die een tankstation drijft dat op of na 1 januari 1992 en voor het tijdstip van in werking treden van dit besluit is opgericht, geeft het bevoegd gezag vóór 1 september 1994 kennis van de resultaten van een verkennend onderzoek tankstations.

5. Indien een bodemsanering bij een tankstation voor het wegverkeer is uitgevoerd en een afsluitend evaluatie-onderzoek heeft plaatsgevonden, worden de resultaten van dat evaluatie-onderzoek aan het bevoegd gezag overgelegd binnen vier weken nadat die resultaten aan degene die de inrichting drijft, bekend zijn geworden. In voorkomende gevallen maakt het bevoegd gezag gebruik van de resultaten van het evaluatie-onderzoek in plaats van de resultaten van het verkennend onderzoek tankstations.

Artikel 6

1. Ingeval van het buiten gebruik stellen van een tankstation voor het wegverkeer is degene die het tankstation drijft, verplicht tot het uitvoeren van een verkennend onderzoek tankstations. Hij geeft het bevoegd gezag binnen zes maanden na het tijdstip van het buiten gebruik stellen kennis van de resultaten van dit onderzoek. De verplichting tot het uitvoeren van een verkennend onderzoek tankstations geldt niet indien een door Onze Minister aangewezen rechtspersoon zich heeft verplicht de bodemsanering bij het tankstation te bekostigen.

2. Indien een tankstation voor het wegverkeer waarvoor eerder een onderzoek als bedoeld in artikel 5 is verricht, zodanig wordt gewijzigd dat een lokatie waarop een ondergrondse tank, vulpunt of afleverzuil was gelegen, buiten gebruik wordt gesteld, is voor een dergelijke lokatie het eerste lid van overeenkomstige toepassing.

Artikel 7

1. Op verzoek van degene die op of in een gedeelte van de bodem ten aanzien waarvan hem de nodige bevoegdheid ontbreekt, een onderzoek naar de aanwezigheid van verontreiniging van de bodem ingevolge dit

besluit dient te verrichten, kan het bevoegd gezag de rechthebbenden ten aanzien van dat gedeelte van de bodem een verplichting opleggen als bedoeld in artikel 43 van de Wet bodembescherming.

2. Degene die een verzoek doet als bedoeld in het eerste lid, verstrekt bij het verzoek de volgende gegevens:

- a. de naam en het adres van de verzoeker en de rechthebbenden;
- b. de kadastrale gegevens van de plaats waar het onderzoek dient te worden verricht;
- c. een omschrijving van de aard en de omvang van het onderzoek;
- d. het tijdstip waarop het onderzoek dient te worden verricht;
- e. een omschrijving van de handelingen die de rechthebbenden in het belang van het onderzoek dienen na te laten.

Artikel 8

1. Degene die een tankstation voor het wegverkeer drijft, stelt financiële zekerheid ter dekking van de aansprakelijkheid die voortvloeit uit verontreiniging van de bodem als gevolg van het drijven van het tankstation.

2. De zekerheid bedraagt f 500 000 per ondergrondse tank. Bij aanwezigheid van meer dan zes ondergrondse tanks bedraagt de zekerheid in totaal f 3 000 000.

3. De zekerheid wordt in stand gehouden tot vier weken nadat de resultaten van een verkennend onderzoek overeenkomstig artikel 6, eerste lid, aan het bevoegd gezag zijn gemeld.

4. Indien bij een melding als bedoeld in artikel 6, eerste lid, blijkt dat de bodem is verontreinigd, wordt de financiële zekerheid, in afwijking van het bepaalde in het derde lid, in stand gehouden tot het tijdstip waarop gedeputeerde staten aan degene die het tankstation voor het wegverkeer drijft, schriftelijk verklaren dat de door hen nodig geachte maatregelen zijn genomen. Degene die het tankstation voor het wegverkeer drijft, kan gedeputeerde staten schriftelijk verzoeken om een verklaring als bedoeld in de eerste volzin. Gedeputeerde staten beslissen op het verzoek uiterlijk vier weken nadat het is verzonden.

Artikel 9

1. Op een tankstation voor het wegverkeer dat is opgericht vóór 1 januari 1992, worden de artikelen 2 en 3 van toepassing met ingang van het daarbij in onderstaande tabel vermelde tijdstip.

Kenmerk	Tijdstip
Tankstations voor het wegverkeer klasse I alle tankstations	1 maart 1994
Tankstations voor het wegverkeer klasse II met een doorzet aan benzine plus dieselolie in 1990 van meer dan 3000 m ³ /jaar	1 maart 1994
met een doorzet aan benzine plus dieselolie in 1990 van ten hoogste 3000 m ³ /jaar	1 juli 1995
Tankstations voor het wegverkeer klasse III met een doorzet aan benzine plus dieselolie in 1990 van meer dan 3000 m ³ /jaar	1 juli 1995
met een doorzet aan benzine plus dieselolie in 1990 van ten hoogste 3000 m ³ /jaar	1 juli 1997
Tankstations voor het wegverkeer klasse IV met een doorzet aan benzine plus dieselolie in 1990 van meer dan 3000 m ³ /jaar	1 juli 1996
met een doorzet aan benzine plus dieselolie in 1990 van ten hoogste 3000 m ³ /jaar	1 juli 1999

2. Op een tankstation voor het wegverkeer dat is opgericht vóór 1

januari 1992, wordt artikel 8 van toepassing met ingang van het daarbij in onderstaande tabel vermelde tijdstip.

Kenmerk	Tijdstip
Tankstations voor het wegverkeer klasse I	
alle tankstations	1 juli 1995
Tankstations voor het wegverkeer klasse II	
alle tankstations	1 juli 1995
Tankstations voor het wegverkeer klasse III	
met een doorzet aan benzine plus dieselolie in 1990 van meer dan 3000 m ³ /jaar	1 juli 1995
met een doorzet aan benzine plus dieselolie in 1990 van ten hoogste 3000 m ³ /jaar	1 juli 1997
Tankstations voor het wegverkeer klasse IV	
met een doorzet aan benzine plus dieselolie in 1990 van meer dan 3000 m ³ /jaar	1 juli 1996
met een doorzet aan benzine plus dieselolie in 1990 van ten hoogste 3000 m ³ /jaar	1 juli 1999

3. Indien de bodem van een tankstation dat is opgericht vóór 1 januari 1987, wordt gesaneerd, geschiedt dit overeenkomstig de Handleiding bodemsanering tankstations.

Artikel 10

1. Degene die een tankstation voor het wegverkeer drijft, dat is opgericht vóór 1 januari 1992, meldt binnen vier weken na het in werking treden van dit besluit aan het bevoegd gezag dat hij het tankstation in werking heeft. De melding wordt gedaan op een formulier waarvan het model wordt vastgesteld door Onze Minister.

2. Een melding als bedoeld in het eerste lid van dit artikel is niet vereist, indien voor het tankstation voor het wegverkeer al eerder een kennisgeving of melding met gebruikmaking van het meldingsformulier, opgenomen in bijlage III bij het werkprogramma of een kennisgeving of melding als bedoeld in het vierde lid, is gedaan.

3. Degene die een tankstation voor het wegverkeer drijft dat is opgericht vóór 1 januari 1992, meldt binnen vier weken na het tijdstip waarop de artikelen 2 en 3 op dit tankstation van toepassing worden aan het bevoegd gezag en de inspecteur dat hij het tankstation voor het wegverkeer in werking heeft. De melding wordt gedaan op een formulier waarvan het model wordt vastgesteld door Onze Minister.

4. De melding als bedoeld in het derde lid van dit artikel is niet vereist, indien voor het tankstation voor het wegverkeer een kennisgeving als bedoeld in artikel 1a van het Hinderbesluit of een melding als bedoeld in artikel 8.19, tweede lid, van de Wet milieubeheer is gedaan, met gebruikmaking van het formulier opgenomen in bijlage IV bij het werkprogramma dan wel een formulier als bedoeld in het derde lid.

Artikel 11

In artikel 2, eerste lid, van het Besluit opslaan in ondergrondse tanks¹ vervalt onderdeel c, onder vervanging van de punt-komma aan het slot van onderdeel b door een punt.

Artikel 12

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 maart 1994 met uitzondering van artikel 8, dat in werking treedt met ingang van 1 juli 1995.

¹ Stb. 1993, 46, laatstelijk gewijzigd bij besluit van 14 december 1993, Stb. 675.

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.

Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 8 februari 1994, nr. 27.

Artikel 13

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit tankstations milieubeheer.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 20 januari 1994

Beatrix

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. G. M. Alders

Uitgegeven de *achtentwintigste* januari 1994

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

INHOUD

I. BEGRIPPEN	9
II. VOORSCHRIFTEN	10
1. Bodembescherming	10
2. Luchtverontreiniging	12
3. Installatieboek	13
4. Afleverinstallaties voor motorbrandstoffen	13
5. Voorschriften voor het opslaan van benzine, gasolie of lichte stookolie in een ondergrondse stalen tank	14
6. Voorschriften voor het opslaan van benzine, gasolie of lichte stookolie in een ondergrondse kunststof tank	19
7. Voorschriften voor het opslaan van afgewerkte olie in een ondergrondse stalen tank	21
8. Voorschriften voor het opslaan van afgewerkte olie in een ondergrondse kunststof tank	23
9. Voorschriften voor het opslaan van gasolie, lichte stookolie, smeerolie en afgewerkte olie in een bovengrondse tank met een inhoud van meer dan 200 liter en ten hoogste 3000 liter	24
10. Voorschriften voor het schoon maken en onklaar maken van ondergrondse tanks	25
11. Het wassen van motorvoertuigen	26

I. BEGRIPPEN

1. In deze bijlage en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

bodemweerstandrapport:	een door of namens het KIWA afgegeven rapport van bevindingen van de volgens voorschrift 5.1.3.1 van CPR 9-1 uitgevoerde onderzoek;
CPR 9-1:	richtlijn 9-1 van de Commissie Preventie van Rampen door Gevaarlijke Stoffen (CPR), getiteld «Vloeibare aardolie producten, ondergrondse opslag in stalen tanks en afleverinstallaties voor motorbrandstof», vijfde druk 1993;
CPR 9-5:	richtlijn van de Commissie Preventie van Rampen door Gevaarlijke Stoffen (CPR), getiteld «Vloeibare aardolieproducten, ondergrondse opslag van vloeibare producten in kunststoftanks», eerste druk 1993;
CPR 9-6	concept-richtlijn van de Commissie Preventie van Rampen door Gevaarlijke Stoffen (CPR), getiteld «Vloeibare aardolieproducten; buitenopslag van K3-producten in bovengrondse tanks (0,2 tot 150 m ³), eerste druk 1993;
introductiekeuring:	keuring van bestaande tankinstallaties, uitgevoerd overeenkomstig de voorschriften 5.2.1.3 en 5.2.1.4 van CPR 9-1 door of namens het KIWA;
keuringsinstelling:	instelling die in staat is tot het op onafhankelijke, betrouwbare en deskundige wijze verrichten van keuringen van producten of beoordelen van processen;
KIWA:	KIWA N.V. gevestigd in Rijswijk;
KIWA-certificaat:	een document waarin het KIWA verklaart dat een in dat document vermeld produkt of proces op basis van een keuring of beoordeling verricht door een keuringsinstelling geacht kan worden te voldoen aan de daarvoor geldende eisen, zoals vastgelegd in de desbetreffende KIWA-beoordelingsrichtlijnen;
KIWA-installatiecertificaat:	een door of namens het KIWA afgegeven certificaat waarin is vastgelegd dat de installatie is uitgevoerd en geïnstalleerd overeenkomstig CPR 9-1, paragrafen 5.1 en 5.3 of CPR 9-5, paragrafen 5.1 en 5.2;
KIWA-keurverklaring dan wel KIWA-garantiemerklaring:	een door of namens het KIWA afgegeven certificaat of rapport als bedoeld in voorschrift 5.1.2.3 van CPR 9-1 of 5.1.2.3 van CPR 9-5 waarin is vermeld dat de tank volgens de gestelde voorschriften is geconstrueerd;

KIWA-beoordelingsrichtlijn
(BRL):

NEN:

NNI:

NVN:

tank:

VPR:

een door het KIWA bindend verklaard document waarin de eisen zijn opgenomen die door het KIWA worden gehanteerd als grondslag voor de afgifte en instandhouding van certificaten;
een door het NNI uitgegeven norm;
het Nederlands Normalisatie Instituut; Nederlandse VoorNorm, uitgegeven door het NNI, vooruitlopend op een NEN-norm;
een tank met de daarbij behorende leidingen en appendages;
Voorlopige Praktijk Richtlijn, zoals beschreven in de reeks »Bodembescherming» deel 55B, ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer;

2. Voor zover een NEN- of NVN-norm, of een BRL waarnaar in een voorschrift verwezen wordt, betrekking heeft op de uitvoering van constructies, toestellen en apparaten, wordt bedoeld de vóór de datum waarop dit besluit in het Staatsblad is geplaatst, laatst uitgegeven norm of BRL met de daarop tot die datum uitgegeven aanvullingen of correctiebladen dan wel – voor zover het op die datum reeds bestaande constructies, toestellen en apparaten betreft – de norm of BRL die bij de aanleg c.q. installatie van die constructies, toestellen en apparaten is toegepast, tenzij in het voorschrift anders is bepaald.

II. VOORSCHRIFTEN

1. Bodembescherming

1.1 Op plaatsen waar tankende motorvoertuigen kunnen worden opgesteld of waar aflevering van benzine met mengsmering plaatsvindt moet, voor zover erfafscheidingen, gebouwen en andere fysieke begrenzingsen dit toelaten, een vloeistofdichte bodembeschermende verharding zijn aangebracht die zich vanaf iedere pomp uitstrekt over een afstand van ten minste de lengte van de afleverslang plus 1 m, met een minimum van 5 m, of, indien de vloeistofdichte voorziening zich hierdoor uit zou strekken tot over de openbare weg, minimaal de afstand tot de openbare weg met dien verstande dat deze afstand niet minder bedraagt dan 3 m. De minimumafstand van 5 m is niet van toepassing op een vloeistofdichte voorziening bij een afleverinstallatie van mengsmering. Tot het te verhardende terreingedeelte wordt tevens gerekend de bodem onder de pompen, alsmede het trottoir of het pompeiland waarop een pomp is geplaatst tot op een afstand van 1 m vanaf de pomp aan de zijde waar geen tankende voertuigen kunnen worden opgesteld. Een mobiele afleverinstallatie voor benzine met mengsmering moet zijn opgesteld op een vloeistofdichte verharding die reikt tot ten minste 1 m buiten de projectie van de afleverinstallatie. Indien de ondergrond ter plaatse onvoldoende is gestabiliseerd, moet een doelmatige fundering zijn aangebracht om verzakking door belasting van tankende voertuigen te voorkomen.

1.2 Een vloeistofdichte verharding als bedoeld in voorschrift 1.1 moet zijn aangelegd door een bedrijf dat hiertoe erkend is door KIWA of een andere door de Raad voor de Certificatie erkende certificatie-instelling en moet bestaan uit een bovengronds aangebrachte verharding. De vloeistofdichte bodembeschermende voorziening mag evenwel ook bestaan uit een ondergronds aangebracht foliesysteem, indien:

a. het tankstation is gelegen binnen de bebouwde kom waarbij de afleverzuilen van het tankstation in één rij parallel aan de naastgelegen weg staan opgesteld en het afleveren uitsluitend aan de wegzijde op of aan de openbare weg plaatsvindt (stoepstation), of

b. op basis van een onderzoek naar de grondmechanica dat vóór het aanbrengen van de vloeistofdichte voorziening op basis van de in het kader van het certificatie-systeem van toepassing verklaarde beoordelingsrichtlijn moet zijn uitgevoerd, is gebleken dat het aanbrengen van een bovengrondse vloeistofdichte verharding onevenredig hoge kosten met zich brengt.

Voor een ondergronds foliesysteem geldt eveneens dat deze uitsluitend mag zijn aangelegd door een bedrijf dat hiertoe erkend is door het KIWA of een andere door de Raad voor de Certificatie erkende certificatie-instelling. In het installatieboek als bedoeld in voorschrift 3.1 moet een certificaat zijn opgenomen dat is afgegeven door een door de Raad voor de Certificatie erkende certificatie-instelling en waaruit blijkt dat de vloeistofdichte voorziening overeenkomstig dit voorschrift is aangebracht.

1.3 Voorschrift 1.2 is niet van toepassing op een vloeistofdichte verharding die is aangelegd vóór het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit. Het bevoegd gezag kan nadere eisen stellen, inhoudende de verplichting het door KIWA laten uitvoeren van een onderzoek naar de vloeistofdichtheid van een verharding die is aangelegd voor het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit. Indien uit dit onderzoek blijkt dat de vloeistofdichtheid onvoldoende is gewaarborgd, moet alsnog door een bedrijf dat hiertoe erkend is door het KIWA of een andere door de Raad voor de Certificatie erkende certificatie-instelling, een vloeistofdichte verharding als bedoeld in voorschrift 1.1 worden aangelegd binnen twaalf maanden na afronding van dit onderzoek.

1.4 Een zand/slib-vanger en een olie/benzine-afscheider waarlangs de opgevangen vloeistof, via de in voorschrift 1.1 bedoelde voorziening, wordt afgevoerd, moeten zo dikwijls dit voor de goede werking daarvan noodzakelijk is, worden ontdaan van vet-, olie- of slibafzetting.

1.5 Rond de vulpunten van de ondergrondse tanks moet een geheel vloeistofdichte en produktbestendige opvangbak met een voldoende oppervlak zijn aangebracht met een inhoud van ten minste 60 l. De opstaande randen van een opvangbak moeten ten minste 10 cm hoog zijn en een vulpunt mag zich niet binnen 25 cm van de rand van de opvangvoorziening bevinden. Doorvoeringen moeten eveneens produktbestendig en vloeistofdicht zijn uitgevoerd en ter plaatse van doorvoeringen moeten stalen leidingen elektrisch zijn geïsoleerd. Gemorste brandstof moet direct worden verwijderd of worden opgeslagen in een opslagtank. De opvangbak mag vervangen worden door een alternatieve voorziening als genoemd in voorschrift 5.3.9 van CPR 9-1, mits daarmee ten minste een gelijk beschermingsniveau wordt bereikt.

1.6 Een bovengronds aangebrachte vloeistofdichte verharding als bedoeld in voorschrift 1.1 moet zo vaak als de omstandigheden daartoe aanleiding geven, doch ten minste één maal per jaar door KIWA worden gecontroleerd op afschot en scheuren of andere gebreken die afbreuk doen aan de vloeistofdichtheid van de verharding. Hierbij kan worden volstaan met een visuele controle. Indien de uitkomsten van deze controle daartoe aanleiding geven moet de vloeistofdichte verharding zo spoedig mogelijk worden hersteld door een bedrijf dat hiertoe erkend is door KIWA of een andere door de Raad voor de Certificatie erkende certificatie-instelling.

1.7 Een ondergronds aangebracht foliesysteem moet door of namens KIWA op vloeistofdichtheid worden gecontroleerd zo vaak de omstandigheden daartoe aanleiding geven. Controle op vloeistofdichtheid moet in ieder geval plaatsvinden binnen 5 jaar nadat de folie is aangebracht. De controle op vloeistofdichtheid moet telkens binnen 5 jaar worden herhaald. Indien de uitkomsten van deze controle daartoe aanleiding

geven, moet het foliesysteem zo spoedig mogelijk worden hersteld door een bedrijf dat hiertoe erkend is door of namens KIWA. Een bewijs van deze controle op vloeistofdichtheid, afgegeven door KIWA, moet worden bewaard in het in voorschrift 3.1 bedoelde installatieboek. De grond of het materiaal dat zich boven de folie bevindt, moet bij de controle op vloeistofdichtheid worden vervangen, tenzij het absorberend vermogen van de grond toereikend is voor een volgende periode van 5 jaar, of wanneer de omstandigheden daartoe aanleiding geven.

1.8 Om bodemverontreiniging door motorbrandstoffen te kunnen signaleren moeten grondwaterpeilbuizen zijn geïnstalleerd. De grondwaterpeilbuizen moeten zodanig worden afgewerkt dat de plaatselijke grondwaterstroming niet wordt verstoord. Het filter moet reiken tot ten minste 0,5 m boven en beneden de gemiddeld hoogste respectievelijk laagste grondwaterstand ter plaatse. Per groep van drie ondergrondse tanks moet ten minste één grondwaterpeilbuis zijn geïnstalleerd. Een ondergrondse tank is separaat gelegen indien deze meer dan 10 m van de meest nabij gelegen ondergrondse tank is gelegen. Voorts moet ten minste één grondwaterpeilbuis in stroomafwaartse richting van het tankstation worden geplaatst. Ten aanzien van de ligging en de uitvoering van deze grondwaterpeilbuizen kan het bevoegd gezag nadere eisen stellen. Dit voorschrift blijft buiten toepassing voor tankstations waar de gemiddeld laagste grondwaterstand zich meer dan 5 m beneden het maaiveld bevindt.

1.9 De grondwaterpeilbuizen moeten zo vaak als de omstandigheden daartoe aanleiding geven, doch tenminste één maal per jaar door een ter zake kundige worden bemonsterd volgens NEN 5744 en VPR A85-11. De grondwatermonsters moeten op aanwezigheid van minerale olie-componenten volgens VPR C85-19 en vluchtige aromaten (BETX) volgens VPR C85-10 worden onderzocht.

1.10 In afwijking van het gestelde in voorschrift 1.8 kan ook worden volstaan met een elektronisch of ander signaleringssysteem dat voor wat betreft de signalering van bodemverontreiniging ten minste gelijkwaardig is aan de in voorschrift 1.9 genoemde verplichting. Voordat een dergelijk systeem wordt geïnstalleerd moet aan het bevoegd gezag een technisch rapport zijn overgelegd waaruit blijkt dat het geïnstalleerde systeem inderdaad ten minste gelijkwaardig is.

1.11 Om bodemverontreiniging door motorbrandstoffen te constateren moet bij een tankstation dat in een grondwaterbeschermingsgebied waar de gemiddeld laagste grondwaterstand zich meer dan 5 m beneden het maaiveld bevindt, een adequaat lekdetectiesysteem aanwezig zijn. Het bevoegd gezag kan ten aanzien van de uitvoering van dit lekdetectiesysteem nadere eisen stellen.

2. Luchtverontreiniging

2.1 Dampretour stage I

2.1.1 De tankinstallatie moet zodanig zijn uitgevoerd dat bij het vullen van een reservoir met benzine de uit het reservoir verdreven dampen door een gasdichte retourleiding kunnen worden teruggevoerd naar het reservoir van de tankwagen die de benzine levert (dampretour stage I). Het systeem moet zo zijn ontworpen dat drukopbouw zoveel mogelijk moet worden voorkomen. Indien een vacuümdrukklep wordt toegepast mag de drukopbouw in het gehele systeem niet meer bedragen dan de openingsdruk van de desbetreffende klep. Deze openingsdruk mag niet meer bedragen dan 3,92 kPa.

2.1.2 Indien benzine wordt aangeleverd is het terugvoeren van de uit het ondergrondse reservoir verdreven benzinedampen met de in voorschrift 2.1.1 bedoelde voorziening verplicht, tenzij het aanleveren in

de periode tot 1 januari 1995 geschiedt met een tankwagen die nog niet voor dampterugvoer is uitgerust.

2.1.3 De aansluitpunten van de vulleidingen en de dampretourleidingen op het tankstation moeten zodanig zijn uitgevoerd dat verwisseling van de vulslang en de dampretourslang van en naar de tankwagen, uitgesloten is.

2.1.4 Het vullen van een ondergronds reservoir mag niet plaatsvinden indien de dampretourleiding lek is.

2.2 Dampretour stage II

2.2.1 Ter plaatse van iedere afleverzuil voor benzine moet een aansluitpunt op een ondergrondse dampretourleiding zijn aangebracht die geheel onder de vloeistofdichte verharding als bedoeld in voorschrift 1.1 doorloopt.

3. Installatieboek

3.1 Waar in deze bijlage is voorgeschreven dat degene die de inrichting drijft, verplicht is metingen, keuringen en controles aan installaties of installatieonderdelen te verrichten of te doen verrichten, moeten de resultaten daarvan in ieder geval tot aan het beschikbaar zijn van de resultaten van de eerstvolgende meting, keuring of controle, maar ten minste gedurende 3 jaar zijn opgenomen in een installatieboek dat binnen de inrichting wordt bewaard en ter inzage wordt gehouden voor het bevoegd gezag. Het installatieboek bevat tevens, voor zover van toepassing:

a. de voorbladen van de controlelijst als bedoeld in de voorschriften 5.1.2, 5.1.9, 6.2.1, 6.2.4, 7.1.1, 7.5.1, 8.2.1 of 8.5.1;

b. een plattegrond op een schaal van ten minste een op tweehonderdvijftig, aanduidende de uit- en inwendige samenstelling van de inrichting en toebehoren;

c. de bescheiden zoals genoemd in voorschrift 1.2, 5.2.5 en 7.2.5. Tekeningen moeten steeds in overeenstemming zijn met de werkelijke situatie.

4. Afleverinstallaties voor motorbrandstoffen

4.1 Vaste afleverinstallaties

4.1.1 Een vaste installatie voor het uitsluitend onder toezicht afleveren van brandstof moet zijn uitgevoerd overeenkomstig de voorschriften 6.1.1 tot en met 6.1.13 en voorschrift 8.18 van CPR 9-1. Een vaste installatie voor het afleveren van brandstof zonder toezicht moet zijn uitgevoerd overeenkomstig de voorschriften 6.2.1 tot en met 6.2.16, 8.18 en 8.19 van CPR 9-1.

4.1.2 Vaste afleverinstallaties moeten door plaatsing op een terrein gedeelte dat ten minste 10 cm hoger ligt dan de aansluitende vloeistofdichte bestrating of door middel van een hieraan gelijkwaardige voorziening zijn beschermd tegen aanrijden.

4.2 Mobiele afleverinstallaties

4.2.1 Een mobiele afleverinstallatie voor benzine met mengsmering moet zijn uitgevoerd overeenkomstig de voorschriften 6.3.1 en 6.3.2 van CPR 9-1.

4.2.2 Het vullen van een mobiele afleverinstallatie voor benzine met mengsmering mag uitsluitend in de open lucht en boven een vloeistofdichte voorziening plaatsvinden.

4.2.3 Wanneer de inrichting gesloten is of geen toezicht aanwezig is

moet een mobiele afleverinstallatie voor benzine met mengsmering staan opgesteld:

- a. in een afgesloten, geventileerde ruimte boven een vloeiستofdichte bak of op een vloer die als vloeiستofdichte bak is uitgevoerd, of
- b. op een daartoe bestemde plaats in de buitenlucht boven een vloeiستofdichte bak, die op doelmatige wijze is beschermd tegen aanrijding en tegen toegang van onbevoegden.

In beide gevallen moet de opvangcapaciteit van de vloeiستofdichte bak ten minste gelijk zijn aan de maximale inhoud van de tank van de mobiele afleverinstallatie. De onder a. bedoelde ruimte moet voldoen aan voorschrift 6.3.6 van CPR 9-1.

5. Voorschriften voor het opslaan van benzine, gasolie of lichte stookolie in een ondergrondse stalen tank

5.1 Constructie en installatie van nieuwe installaties

5.1.1 De voorschriften 5.1.2 tot en met 5.1.11 zijn uitsluitend van toepassing op het opslaan van benzine, gasolie of lichte stookolie in van staal vervaardigde ondergrondse tanks die zijn of worden geplaatst op of na 1 januari 1992.

5.1.2 De tank moet zijn uitgevoerd en zijn geïnstalleerd overeenkomstig paragraaf 5.1 van CPR 9-1. Daarbij moet gebruik zijn gemaakt van de controlelijsten die daartoe zijn vastgesteld door Onze Minister. Een tank gelegen in een grondwaterbeschermingsgebied moet zijn voorzien van twee peilopeningen.

5.1.3 Een KIWA-keurverklaring moet aan het bevoegd gezag zijn overgelegd vóór het installeren van de tank.

5.1.4 Een bodemweerstand-rapport opgesteld door of namens KIWA, alsmede een KIWA-installatiecertificaat moeten vóór ingebruikneming van de installatie zijn overgelegd aan het bevoegd gezag.

5.1.5 Indien de specifieke elektrische weerstand van de grond minder is dan 100 Ohmm moeten de tank en de daarop aansluitende ondergrondse stalen leidingen tegen corrosie worden beschermd door middel van een kathodische bescherming, aangebracht volgens voorschrift 5.1.3.3 van CPR 9-1.

5.1.6 Een kathodische bescherming moet, behoudens de jaarlijkse controle, binnen twaalf weken na het aanbrengen daarvan door of namens KIWA worden gecontroleerd. Indien bij deze controle blijkt, dat de kathodische bescherming niet goed is geïnstalleerd, moet deze worden hersteld of vervangen. Een door of namens KIWA afgegeven bewijs van deze controle, alsmede de resultaten hiervan, moeten aan het bevoegd gezag worden overgelegd.

5.1.7 Van de controle van de bekleding en de beproeving van de dichtheid, als bedoeld in de voorschriften 5.1.4.4 en 5.1.4.17 van CPR 9-1, moet tijdig kennis worden gegeven aan het bevoegd gezag, zodat het bevoegd gezag in de gelegenheid is om bij de controle of bij de beproeving aanwezig te zijn.

5.1.8 Tot op 7,5 m van de tank mag geen beplanting aanwezig zijn, waarvan de wortels in de bekleding van de tank kunnen groeien, tenzij de tank hiertegen doeltreffend is beschermd. Het toepassen van kunststof-folies als bescherming is verboden.

5.1.9 Kunststofleidingen moeten zijn uitgevoerd en geïnstalleerd overeenkomstig paragraaf 5.2 van CPR 9-5. Leidingen moeten bovendien worden geïnstalleerd door een KIWA-erkend installateur. Daarbij moet gebruik worden gemaakt van de controlelijsten die daartoe zijn vastgesteld door Onze Minister.

5.1.10 De beluchtingsleiding van een ondergrondse tank moet bovengronds stevig zijn bevestigd. De uitmonding van de beluchtingsleiding moet zich ten minste 5 m boven de begane grond bevinden. De

uitmonding moet zich tevens op een zodanige plaats bevinden dat het door de beluchtingsleiding onverhoopt ontwijkende gasmengsel zich niet kan verzamelen in een besloten ruimte, noch kan uitstromen nabij schoorstenen, ramen of andere openingen van gebouwen, noch stank-overlast veroorzaakt in de omgeving. De beluchtingsleiding mag zich niet in een spouw bevinden.

5.1.11 De inwendige middellijn van de vulleiding van een ondergrondse tank mag ten hoogste 100 mm bedragen. De inwendige middellijn van zowel de beluchtingsleiding als de dampretourleiding moet ten minste 50 mm bedragen bij een vulleiding met een inwendige middellijn van 100 mm. Indien de inwendige middellijn van de vulleiding niet meer bedraagt dan 75 mm moeten zowel de inwendige middellijn van de beluchtingsleiding als die van de dampretourleiding ten minste 38 mm bedragen. Indien meerdere dampretourleidingen worden gecombineerd tot één centrale dampretourleiding moet de inwendige middellijn van deze leiding minimaal 75 mm zijn. Dit geldt ook voor een eventueel aanwezige beluchtingsleiding.

5.2 Installatie- en keuringsvoorschriften voor bestaande installaties

5.2.1 De voorschriften 5.2.2 tot en met 5.2.7 zijn uitsluitend van toepassing op het opslaan van benzine, gasolie of lichte stookolie in van staal vervaardigde ondergrondse tanks die zijn geplaatst vóór 1 januari 1992.

5.2.2. De tank moet zijn uitgevoerd en geïnstalleerd overeenkomstig de paragrafen 5.2.1 en 5.2.2 van CPR 9-1. Een tank gelegen in een grondwaterbeschermingsgebied moet zijn voorzien van twee peilopeningen.

5.2.3 Indien de specifieke elektrische weerstand van de grond minder is dan 50 Ohm.m moet de tank met de daarop aansluitende ondergrondse leidingen tegen corrosie worden beschermd door middel van een kathodische bescherming volgens voorschrift 5.1.3.3 van CPR 9-1. Indien de installatie is gelegen in een grondwaterbeschermingsgebied dan geldt 100 Ohm.m als waarde waaronder kathodische bescherming moet zijn aangebracht.

5.2.4 Tot op 7,5 m van de tank mag geen beplanting aanwezig zijn, waarvan de wortels in de bekleding van de tank kunnen groeien, tenzij de tank hiertegen doeltreffend is beschermd. Het toepassen van kunststof-folies als bescherming is verboden.

5.2.5 Binnen de inrichting moet van alle ondergrondse opslagtanks aanwezig zijn:

- a. een KIWA-keurverklaring dan wel een KIWA-garantiemerkverklaring;
- b. een KIWA-installatiecertificaat;
- c. door of namens het KIWA afgegeven bewijzen betreffende de jaarlijkse controle op de goede werking van de kathodische bescherming, tenzij op grond van een bodemweerstandrapport van het KIWA (niet ouder dan 10 jaar) kan worden aangetoond dat een kathodische bescherming niet nodig is. In plaats van het onder a. tot en met c. bedoelde, volstaat ook een bewijs van goedkeuring van de tank, dat door of namens het KIWA is afgegeven na een beoordeling van de tank overeenkomstig de voorschriften 5.2.1.3 en 5.2.1.4 van CPR 9-1.

5.2.6 Indien een verklaring, certificaat of bewijs van goedkeuring als bedoeld in voorschrift 5.2.5 voor een bestaande tank gelegen in een grondwaterbeschermingsgebied niet kunnen worden overgelegd, moet de tank door KIWA inwendig worden geïnspecteerd. Deze inwendige inspectie is niet afhankelijk van de onderzoeksresultaten van het eventueel aanwezige bezinksel en water in de tank, zoals aangegeven in voorschrift 5.2.1.3 van CPR 9-1.

5.2.7 Stalen leidingen en appendages moeten zijn uitgevoerd en zijn genstalleerd overeenkomstig paragraaf 5.3 van CPR 9-1. Kunststof-

leidingen moeten zijn uitgevoerd en geïnstalleerd overeenkomstig paragraaf 5.2 van CPR 9-5.

5.3 Gebruik en controle

5.3.1 Afschriften van alle in dit hoofdstuk vermelde certificaten, bewijzen, verklaringen, meetrapporten en schriftelijke uitslagen van keuringen van ondergrondse tankinstallaties moeten aan het bevoegd gezag worden overgelegd.

5.3.2 Indien een redelijk vermoeden bestaat dat een tank of een leiding lek is of in slechte toestand verkeert, dient deze terstond door of namens KIWA, volgens de methoden genoemd in voorschrift 5.2.1.3 van CPR 9-1, op dichtheid te worden onderzocht. Op een lekke tank is voorschrift 5.4.5 van toepassing. Leidingen waarvan geconstateerd is dat ze in slechte toestand verkeren moeten direct worden vervangen. De resultaten van een onderzoek als hierboven bedoeld, moeten door middel een van door of namens het KIWA afgegeven verklaring worden overgelegd aan het bevoegd gezag.

5.3.3 Een tank moet zijn voorzien van een overvulbeveiliging volgens voorschrift 5.4.1.8 van CPR 9-1. De overvulbeveiliging moet van een door KIWA goedgekeurd type zijn. Deze overvulbeveiliging mag bij het opvullen niet worden aangesproken. Een tank mag voor ten hoogste 98% met vloeistof zijn gevuld.

5.3.4 Alvorens met het vullen wordt begonnen, moet nauwkeurig worden vastgesteld tot hoe ver de tank is gevuld. Het vaststellen van de vloeistofinhoud moet kunnen geschieden in de peilbuis, tenzij de tank is voorzien van een elektronische inhoudsmeter. Een peilbuis moet, behalve tijdens het peilen, gesloten zijn. Peilstokken mogen niet zijn vervaardigd van een metaal dat edeler is dan staal en moeten zijn voorzien van een elastisch uiteinde of de tankbodem niet kunnen raken. Nadat is vastgesteld tot hoe ver de tank is gevuld, moet de in de tank te brengen hoeveelheid vloeistof worden ingesteld op een hoeveelheidsmeter, die het vullen automatisch stopt indien de ingestelde hoeveelheid in de tank is gebracht. Indien meerdere tanks via de zuigleidingen aan elkaar zijn gekoppeld, moet de te vullen tank tijdens het vullen zijn gesepareerd van de andere tanks.

5.3.5 Het vullen van een tank uit een tankwagen moet geschieden door een zowel aan de aanvoerende tankwagen als aan de vulleiding gekoppelde losslang. Eerst moet de dampretourslang van de tankwagen aan de dampretourleiding zijn gekoppeld, daarna mag de vulleiding worden aangekoppeld. Er mogen niet meer dan twee tanks gelijktijdig worden gevuld. De tankwagen moet tijdens het lossen in de open lucht zijn opgesteld; de motor van de tankwagen mag gedurende het aan- en afkoppelen van de losslang(en) niet in werking zijn. Het vullen van een tank moet zonder lekken of morsen geschieden. Tijdens het vullen mag geen enkele peilbuis zijn geopend.

5.3.6 Onmiddellijk nadat de vloeistof in een tank is overgebracht en de losslang en de dampretourslang zijn losgekoppeld moeten de vulleiding en de dampretourleiding met een goed afsluitende dop worden gesloten.

5.3.7 Het vervangen en repareren van gedeelten van een tankinstallatie moet geschieden overeenkomstig de paragrafen 5.1 en 5.3 van CPR 9-1 door een bedrijf dat hiertoe erkend is door het KIWA. Na herstel van de tankinstallatie of leidingen moet de installatie op dichtheid worden beproefd overeenkomstig voorschrift 5.1.4.17 van CPR 9-1. De uitwendige bekleding moet worden beoordeeld door KIWA overeenkomstig voorschrift 5.2.1.4 van CPR 9-1.

5.3.8 Buiten de in voorschrift 5.4.3 vermelde controle moet bij het vullen de tank telkens worden gecontroleerd op de aanwezigheid van water. Indien water wordt aangetroffen, moet dit binnen 3 dagen zijn verwijderd.

5.4 Periodieke keuringen

5.4.1 Een kathodische bescherming moet jaarlijks door of namens KIWA op zijn goede werking worden gecontroleerd. Een door of namens KIWA afgegeven bewijs van deze controle, alsmede de resultaten hiervan moeten aan het bevoegd gezag worden overgelegd.

5.4.2 Indien een tank niet behoeft te zijn voorzien van kathodische bescherming moet, indien de specifieke elektrische bodemweerstand minder dan 100 Ohm.m bedraagt, ten minste één maal per jaar door of namens KIWA de bekleding worden gecontroleerd overeenkomstig voorschrift 5.4.2.4 van CPR 9-1. Ten minste één maal per 10 jaar moet door of namens het KIWA de specifieke elektrische weerstand van de bodem worden gemeten. Een door of namens KIWA afgegeven bewijs van deze controle respectievelijk meting, alsmede de resultaten hiervan moeten aan het bevoegd gezag worden overgelegd.

5.4.3 Ten minste één maal per jaar moet de tank door of namens het KIWA op de aanwezigheid van water worden gecontroleerd. Aanwezig water of bezinsel moet onmiddellijk worden verwijderd.

5.4.4 Van ingevolge voorschrift 5.4.3 uit een tank verwijderd water moeten de elektrische geleidbaarheid en de zuurgraad door of namens KIWA worden geanalyseerd. Een bewijs van de controle, bedoeld in voorschrift 5.4.3, alsmede van de resultaten van de analyse moeten aan het bevoegd gezag worden overgelegd. De interpretatie van deze resultaten dient te geschieden overeenkomstig voorschrift 5.4.2.3 van CPR 9-1. Van een noodzaak tot een beoordeling van het inwendige van de tank moet terstond kennis worden gegeven aan het bevoegd gezag. Een tank die is gelegen in een grondwaterbeschermingsgebied is afgekeurd, indien bij een inspectie op inwendige corrosie blijkt dat minder dan 95% van de genormeerde wanddikte is overgebleven na een gelijkmatige aantasting door corrosie of minder dan 75% van de genormeerde wanddikte na een aantasting door putvormige corrosie; deze percentages treden in de plaats van de in de voorschriften 5.2.1.3 en 5.4.1.15 van CPR 9-1 aangegeven aantastingspercentages van respectievelijk 90 en 67%.

5.4.5 Indien blijkt een beproeving op dichtheid, als bedoeld in voorschrift 5.2.1.3 van CPR 9-1, de tank is afgekeurd, moet:

- a. dit terstond door degene die de inrichting drijft worden gemeld aan het bevoegd gezag;
- b. de in de tank aanwezige vloeistof onmiddellijk en volledig worden verwijderd;
- c. worden nagegaan of bodemverontreiniging is opgetreden.

Reparatie van de tank moet binnen vier maanden plaatsvinden. Indien de tank niet wordt gerepareerd, moet de tank definitief buiten gebruik worden gesteld.

5.4.6 Indien blijkt een beoordeling op inwendige corrosie als bedoeld in voorschrift 5.2.1.3 van CPR 9-1, de tank is afgekeurd, moet:

- a. dit terstond door degene die de inrichting drijft worden gemeld aan het bevoegd gezag;
- b. de nog in de tank aanwezige vloeistof uiterlijk binnen acht weken volledig worden verwijderd;
- c. de tank definitief buiten gebruik worden gesteld.

5.4.7 Indien blijkt een beoordeling op uitwendige beschadiging als bedoeld in voorschrift 5.2.1.4 van CPR 9-1, de bekleding van de tank niet meer in goede staat is te brengen, is de tank afgekeurd en moet:

- a. dit terstond door degene die de inrichting drijft worden gemeld aan het bevoegd gezag;
- b. de in de tank aanwezige vloeistof uiterlijk binnen acht weken volledig worden verwijderd;
- c. de tank definitief buiten gebruik worden gesteld.

5.4.8 Een tank moet ten hoogste 15 jaar nadat deze is geïnstalleerd

worden vervangen, tenzij de tank wordt beoordeeld overeenkomstig de voorschriften 5.2.1.3 en 5.2.1.4 van CPR 9-1. Een door of namens KIWA afgegeven bewijs van deze beoordeling, alsmede de resultaten hiervan moeten aan het bevoegd gezag worden overgelegd. Indien de tank niet wordt vervangen moet voornoemde beoordeling na ten hoogste 15 jaar worden herhaald.

5.4.9 Voorschrift 5.4.8 is niet van toepassing op een tank die is gelegen in een grondwaterbeschermingsgebied. Een tankinstallatie gelegen in een grondwaterbeschermingsgebied moet worden vervangen ten hoogste 15 jaar nadat deze is geïnstalleerd of ten hoogste 10 jaar nadat de installatie overeenkomstig voorschrift 5.2.1.2 van CPR 9-1 is gekeurd, tenzij uit de jaarlijkse metrapporten, welke in de afgelopen periode jaarlijks zijn toegezonden, blijkt dat:

- a. de kathodische bescherming voldoende heeft gewerkt en
- b. de jaarlijkse controle ten aanzien van de aanwezigheid van water in de tank naar behoren zijn uitgevoerd;

en de tankinstallatie wordt goedgekeurd na een beoordeling overeenkomstig de voorschriften 5.2.3.3 en 5.2.3.4 van CPR 9-1. Een door of namens het KIWA afgegeven bewijs van deze beoordeling, alsmede de resultaten hiervan moeten aan het bevoegd gezag worden overgelegd. Indien de tankinstallatie niet wordt vervangen, wordt voornoemde beoordeling binnen 10 jaar herhaald. De inwendige inspectie is hier niet afhankelijk van de onderzoeksresultaten van het eventueel aanwezige bezinsel en water in de tank, zoals aangegeven in voorschrift 5.2.1.3 van CPR 9-1.

5.4.10 Een tank die definitief buiten gebruik is gesteld moet binnen vier maanden na die beëindiging worden verwijderd of onklaar worden gemaakt overeenkomstig de voorschriften 10.1.1 tot en met 10.3.3.

5.5 Overige voorschriften

5.5.1 Tussen een tank en de muur van een gebouw moet een afstand van ten minste 0,75 m in acht worden genomen. Bij de plaatsing van meer dan één tank moeten de onderlinge afstanden tussen de tanks ten minste $\frac{1}{3}$ van de diameter van de grootste tank met een minimum van 0,50 m bedragen. Bij het bepalen van de plaats van een tank nabij muren moet rekening worden gehouden met versnijdingen van de fundering. Tanks mogen alleen via de zuigleiding zijn gekoppeld indien de tanks op gelijke hoogte zijn gelegen.

5.5.2 Het vullen van een ondergrondse tank met benzine door middel van een pomp is verboden. Voorts is het verboden een tank te vullen met benzine indien daarbij wordt gerookt of enigerlei vuur of open licht aanwezig is of de motor van het voertuig, waarmee de benzine wordt aangevoerd in werking is.

5.5.3 Het vulpunt van de tank en het opstelpunt van de tankauto moeten zodanig zijn gelegen dat geen gevaar voor aanrijding kan ontstaan. Het bevoegd gezag kan nadere eisen stellen met betrekking tot de ligging van het vulpunt alsmede met betrekking tot de ligging van het opstelpunt van de tankauto.

5.5.4 Bij het vullen van een tank bestemd voor de opslag van benzine uit een tankwagen moeten maatregelen tot het afvoeren van statische elektriciteit worden getroffen. Hiertoe moet de tankwagen elektrisch geleidend worden verbonden met de ondergrondse tank. De elektrische verbindingen moeten tot stand zijn gebracht voordat de losslang wordt aangekoppeld en mogen slechts worden verbroken nadat na het vullen de losslang is losgekoppeld.

6. Voorschriften voor het opslaan van benzine, gasolie of lichte stookolie in een ondergrondse kunststof tank

6.1 Toepassingsgebied

6.1.1 De voorschriften 6.2.1 tot en met 6.5.4 zijn uitsluitend van toepassing op het opslaan van benzine, gasolie of lichte stookolie in van kunststof vervaardigde ondergrondse tanks.

6.2 Constructie en installatie

6.2.1 De tank moet zijn uitgevoerd en geïnstalleerd overeenkomstig paragraaf 5.1 van CPR 9-5. Daarbij moet gebruik zijn gemaakt van de controlelijsten die daartoe zijn vastgesteld door Onze Minister.

6.2.2 Een KIWA-keurverklaring moet aan het bevoegd gezag zijn overgelegd vóór het installeren van de tank. Vóór ingebruikname van de installatie moet een KIWA- installatiecertificaat aan het bevoegd gezag zijn overgelegd.

6.2.3 Van de beproeving van de dichtheid, als bedoeld in de voorschrift 5.1.3.4 van CPR 9-5, moet tijdig kennis worden gegeven aan het bevoegd gezag, zodat het bevoegd gezag in de gelegenheid is om bij de controle of bij de beproeving aanwezig te zijn.

6.2.4 Stalen leidingen en appendages moeten zijn uitgevoerd en zijn genstalleerd overeenkomstig paragraaf 5.3 van CPR 9-1. Een bodemweerstand-rapport moet vóór ingebruikname van de installatie met stalen leidingen worden overgelegd aan het bevoegd gezag. Indien de specifieke elektrische weerstand van de grond ter plaatse van de stalen leidingen minder is dan 100 Ohm.m moeten de stalen leidingen tegen corrosie worden beschermd door middel van een kathodische bescherming, aangebracht volgens voorschrift 5.1.3.2 van CPR 9-1. Kunststofleidingen moeten zijn uitgevoerd en geïnstalleerd overeenkomstig paragraaf 5.2 van CPR 9-5. Leidingen moeten worden geïnstalleerd door een KIWA-erkend installateur. Daarbij moet gebruik worden gemaakt van de controlelijsten die daartoe zijn vastgesteld door Onze Minister.

6.2.5 De beluchtingsleiding van een ondergrondse tank moet bovengronds stevig zijn bevestigd. De uitmonding van de beluchtingsleiding moet zich ten minste 5 m boven de begane grond bevinden. De uitmonding moet zich tevens op een zodanige plaats bevinden dat het door de beluchtingsleiding onverhoopt ontwijkende gasmengsel zich niet kan verzamelen in een besloten ruimte, noch kan uitstromen nabij schoorstenen, ramen of andere openingen van gebouwen, noch stank-overlast veroorzaakt in de omgeving. De beluchtingsleiding mag zich niet in een spouw bevinden.

6.2.6 De inwendige middellijn van de vulleiding van een ondergrondse tank mag ten hoogste 100 mm bedragen. De inwendige middellijn van zowel de beluchtingsleiding als de dampretourleiding moet ten minste 50 mm bedragen bij een vulleiding met een inwendige middellijn van 100 mm. Indien de inwendige middellijn van de vulleiding niet meer bedraagt dan 75 mm moeten zowel de inwendige middellijn van de beluchtingsleiding als die van de dampretourleiding ten minste 38 mm bedragen. Indien meerdere dampretourleidingen worden gecombineerd tot één centrale dampretourleiding dan moet de inwendige middellijn van deze leiding minimaal 75 mm zijn. Dit geldt ook voor een eventueel aanwezige beluchtingsleiding.

6.3 Gebruik en controle

6.3.1 Afschriften van alle in dit hoofdstuk vermelde certificaten, bewijzen, verklaringen, meetrapporten en schriftelijke uitslagen van

keuringen van ondergrondse tankinstallaties moeten aan het bevoegd gezag worden overgelegd.

6.3.2 Indien een redelijk vermoeden bestaat dat een tank of een leiding lek is of in slechte toestand verkeert, dient deze terstond door of namens KIWA, volgens de methoden genoemd in voorschrift 5.1.3.4 van CPR 9-5, op dichtheid te worden onderzocht. Een lekke tank moet direct worden geledigd en onbruikbaar worden gemaakt en mag niet meer worden gevuld. Leidingen waarvan geconstateerd is dat ze in slechte toestand verkeren moeten direct worden vervangen. De resultaten van een onderzoek als hierboven bedoeld, moeten door middel van een door of namens KIWA afgegeven verklaring worden overgelegd aan het bevoegd gezag.

6.3.3 Een tank moet zijn voorzien van een overvulbeveiliging volgens voorschrift 5.4.1.8 van CPR 9-1. De overvulbeveiliging moet van een door KIWA goedgekeurd type zijn. Deze overvulbeveiliging mag bij het opvullen niet worden aangesproken. Een tank mag voor ten hoogste 98% met vloeistof zijn gevuld.

6.3.4 Alvorens met het vullen wordt begonnen, moet nauwkeurig worden vastgesteld tot hoever de tank is gevuld. Het vaststellen van de vloeistofinhoud moet kunnen geschieden in de peilbuis, tenzij de tank is voorzien van een elektronische inhoudsmeter. Een peilbuis moet, behoudens tijdens het peilen, gesloten zijn. Peilstokken moeten zijn voorzien van een elastisch einde om te voorkomen dat de tankwand wordt beschadigd door het peilen. Nadat is vastgesteld tot hoe ver de tank is gevuld, moet de in de tank te brengen hoeveelheid vloeistof worden ingesteld op een hoeveelheidsmeter, die het vullen automatisch stopt indien de ingestelde hoeveelheid in de tank is gebracht. Indien meerdere tanks via de zuigleiding aan elkaar zijn gekoppeld, moet de te vullen tank tijdens het vullen zijn gesepareerd van de andere tanks.

6.3.5 Het vullen van een tank uit een tankwagen moet geschieden door een zowel aan de aanvoerende tankwagen als aan de vulleiding gekoppelde losslang. Eerst moet de dampretourslang van de tankwagen aan de dampretourleiding zijn gekoppeld, daarna mag de vulleiding worden aangekoppeld. Er mogen niet meer dan twee tanks gelijktijdig worden gevuld. De tankwagen moet tijdens het lossen in de open lucht zijn opgesteld; de motor van de tankwagen mag gedurende het aan- en afkoppelen van de losslang(en) niet in werking zijn. Het vullen van een tank moet zonder lekken of morsen geschieden. Tijdens het vullen mag de peilbuis niet zijn geopend.

6.3.6 Onmiddellijk nadat de vloeistof in een tank is overgebracht en de losslang en de dampretourslang zijn losgekoppeld moeten de vulleiding en de dampretourleiding met een goed afsluitende dop worden gesloten.

6.3.7 Het vervangen en repareren van gedeelten van een tankinstallatie moet geschieden overeenkomstig de paragrafen 5.1 en 5.2 van CPR 9-5. Na herstel van de tankinstallatie of leidingen moet de installatie op dichtheid worden beproefd overeenkomstig voorschrift 5.1.3.4 van CPR 9-5. De tank moet uitwendig worden beoordeeld overeenkomstig voorschrift 5.1.3.3 van CPR 9-5.

6.4 Periodieke keuringen

6.4.1 Een kathodische bescherming ten behoeve van stalen leidingen moet jaarlijks door of namens KIWA op zijn goede werking worden gecontroleerd. Een door of namens KIWA afgegeven bewijs van deze controle, alsmede de resultaten hiervan moeten aan het bevoegd gezag worden overgelegd.

6.4.2 Indien stalen leidingen niet behoeven te zijn voorzien van kathodische bescherming moet ten minste één maal per 10 jaar door of namens het KIWA de specifieke elektrische weerstand van de bodem worden gemeten. Een door of namens het KIWA afgegeven bewijs van

deze controle respectievelijk meting, alsmede de resultaten hiervan moeten aan het bevoegd gezag worden overgelegd.

6.4.3 Indien een tank na een beoordeling op lekdichtheid is afgekeurd, moet:

- a. dit terstond door degene die de inrichting drijft, worden gemeld aan het bevoegd gezag;
- b. de in de tank aanwezige vloeistof onmiddellijk en volledig worden verwijderd;
- c. worden nagegaan of bodemverontreiniging is opgetreden.

Reparatie van de tank moet binnen vier maanden plaatsvinden. Indien de tank niet wordt gerepareerd, moet de tank definitief buiten gebruik worden gesteld.

6.4.4 Een tank moet ten hoogste 10 jaar nadat deze is geïnstalleerd worden vervangen, tenzij de tank wordt beoordeeld overeenkomstig de voorschriften 5.3.2 van CPR 9-5. Een door of namens het KIWA afgegeven bewijs van deze beoordeling, alsmede de resultaten hiervan moeten aan het bevoegd gezag worden overgelegd. Indien de tank niet wordt vervangen moet voornoemde beoordeling na ten hoogste 10 jaar worden herhaald.

6.4.5 Een tank die definitief buiten gebruik is gesteld moet binnen vier maanden na die beëindiging worden verwijderd of onklaar worden gemaakt overeenkomstig de voorschriften 10.1.1 tot en met 10.3.3.

6.5 Overige voorschriften

6.5.1 Tussen een tank en de muur van een gebouw moet een afstand van ten minste 0,75 m in acht worden genomen. Bij de plaatsing van meer dan één tank moeten de onderlinge afstanden tussen de tanks ten minste 0,75 m bedragen. Bij het bepalen van de plaats van een tank nabij muren moet rekening worden gehouden met versnijdingen van de fundering.

6.5.2 Het vullen van een ondergrondse tank met benzine door middel van een pomp is verboden. Voorts is het verboden een tank te vullen met benzine indien daarbij wordt gerookt of enigerlei vuur of open licht aanwezig is of de motor van het voertuig, waarmee de benzine wordt aangevoerd in werking is.

6.5.3 Het vulpunt van de tank en het opstelpunt van de tankauto moet zodanig zijn gelegen dat geen gevaar voor aanrijding kan ontstaan. Het bevoegd gezag kan nadere eisen stellen met betrekking tot de ligging van het vulpunt alsmede met betrekking tot de ligging van het opstelpunt van de tankauto.

6.5.4 Bij het vullen van een tank bestemd voor de opslag van benzine uit een tankwagen moeten maatregelen tot het afvoeren van statische elektriciteit worden getroffen. Hiertoe moet de tankwagen elektrisch geleidend worden verbonden met de ondergrondse tank. De elektrische verbindingen moeten tot stand zijn gebracht voordat de losslang wordt aangekoppeld en mogen slechts worden verbroken nadat na het vullen de losslang is losgekoppeld.

7. Voorschriften voor het opslaan van afgewerkte olie in een ondergrondse stalen tank

7.1 Constructie en installatie van nieuwe installaties

7.1.1 Een ondergrondse tank voor het opslaan van afgewerkte olie of voor het opslaan van na morsen of na foutief tanken verzamelde benzine of diesel, die is geplaatst op of na 1 januari 1992, moet zijn uitgevoerd en geïnstalleerd overeenkomstig voorschrift 5.5.1 van CPR 9-1, met betrekking tot nieuw te plaatsen tanks. De tank moet zijn geïnstalleerd door een KIWA-erkend installateur. Daarbij moet gebruik worden gemaakt van controlelijsten die daartoe zijn vastgesteld door Onze Minister.

7.1.2 Indien de specifieke elektrische weerstand van de grond minder is dan 100 Ohm.m moeten de tank en de daarop aansluitende ondergrondse stalen leidingen tegen corrosie worden beschermd door middel van een kathodische bescherming, aangebracht volgens voorschrift 5.1.3.3 van CPR 9-1.

7.2 Installatie- en keuringsvoorschriften voor bestaande installaties

7.2.1 De voorschriften 7.2.2 tot en met 7.2.6 zijn van toepassing op het opslaan van afgewerkte olie in een van staal vervaardigde ondergrondse tank die is geplaatst voor 1 januari 1992.

7.2.2 Bestaande tanks voor het opslaan van afgewerkte olie moeten zijn uitgevoerd en geïnstalleerd overeenkomstig voorschrift 5.5.1 van CPR 9-1, met betrekking tot bestaande tanks. Indien de installatie is gelegen in een grondwaterbeschermingsgebied dan geldt 100 Ohm.m als waarde waaronder kathodische bescherming moet zijn aangebracht.

7.2.3 Indien de specifieke elektrische weerstand van de grond minder is dan 50 Ohm.m moet de tank tegen corrosie worden beschermd door middel van een kathodische bescherming volgens voorschrift 5.1.3.3 van CPR 9-1.

7.2.4 Tot op 7,5 m van de tank mag geen beplanting aanwezig zijn, waarvan de wortels in de bekleding van de tank kunnen groeien, tenzij de tank hiertegen doeltreffend is beschermd. Het toepassen van kunststof- folies als bescherming is verboden.

7.2.5 Binnen de inrichting moet van alle ondergrondse opslagtanks aanwezig zijn:

- a. een KIWA-keurverklaring dan wel een KIWA-garantiemerkverklaring,
- b. een KIWA-installatiecertificaat en
- c. door of namens het KIWA afgegeven bewijzen betreffende de jaarlijkse controle op de goede werking van de kathodische bescherming, tenzij op grond van een bodemweerstandrapport van het KIWA (niet ouder dan 10 jaar) kan worden aangetoond dat een kathodische bescherming niet nodig is.

In plaats van het onder a. tot en met c. bedoelde, volstaat ook een bewijs van goedkeuring van de tank, dat door of namens KIWA is afgegeven na een beoordeling van de tank overeenkomstig de voorschriften 5.2.1.3 en 5.2.1.4 van CPR 9-1.

7.2.6 Voorschrift 7.2.3 is van overeenkomstige toepassing indien naar aanleiding van de beoordeling als bedoeld in voorschrift 7.2.5 een nieuwe kathodische bescherming wordt aangelegd.

7.3 Gebruik en controle

7.3.1 Op een stalen tank voor het opslaan van afgewerkte olie zijn de voorschriften 5.3.1, 5.3.2 en 5.3.7 van overeenkomstige toepassing.

7.3.2 Een tank mag voor ten hoogste 98% gevuld zijn met afgewerkte olie.

7.3.3 Een tank waarin afgewerkte olie wordt opgeslagen, dient ten minste één maal per jaar geheel te worden geleegd.

7.4 Periodieke keuringen

7.4.1 Op een stalen tank voor het opslaan van afgewerkte olie zijn de voorschriften van hoofdstuk 5.4 van overeenkomstige toepassing met uitzondering van de voorschriften 5.4.3, 5.4.4, en 5.4.8 en 5.4.9.

7.4.2 De tank dient ten minste één maal per 5 jaar te worden beoordeeld overeenkomstig voorschrift 5.5.13 van CPR 9-1. Een door of namens het KIWA afgegeven bewijs van de beoordeling en de beproeving, alsmede de resultaten hiervan, dienen onverwijld aan het bevoegd gezag te worden overgelegd.

7.4.3 Indien de tank gebruikt gaat worden voor het opslaan van een andere vloeistof dan afgewerkte olie moet voor de wisseling van de opgeslagen vloeistof een beoordeling van de tank plaatsvinden overeenkomstig voorschrift 5.5.13 van CPR 9-1.

7.5 Leidingen en appendages

7.5.1 Leidingen en appendages moeten zijn uitgevoerd en zijn geïnstalleerd overeenkomstig paragraaf 5.3 van CPR 9-1. De leidingen moeten bovendien worden geïnstalleerd door een KIWA-erkend installateur. Daarbij moet gebruik worden gemaakt van controle-lijsten die daartoe zijn vastgesteld door Onze Minister.

7.6 Overige voorschriften

7.6.1 Een tankwagen moet tijdens het leegzuigen van de tank in de open lucht zijn opgesteld; de motor van een tankwagen mag gedurende het aan- en afkoppelen van de zuigslang niet in werking zijn.

7.6.2 Bij de uitmonding van de zuigleiding moet een aansluitmogelijkheid aanwezig zijn voor het afvoeren van statische elektriciteit. Bij het leegzuigen van de tank moeten afdoende maatregelen ter afvoering van statische elektriciteit worden getroffen; de elektrische verbinding tussen tankwagen en tank moet tot stand zijn gebracht alvorens de zuigslang wordt aangesloten en mag slechts worden verbroken nadat de slang is afgekoppeld.

7.6.3 Ontluchtingsleidingen moeten zijn uitgevoerd en geïnstalleerd overeenkomstig voorschrift 5.3.3 van CPR 9-1. Ter voorkoming van overlast of explosiegevaar kan het bevoegd gezag ten aanzien van de plaats van de ontluchting nadere eisen stellen.

8. Voorschriften voor het opslaan van afgewerkte olie in een ondergrondse kunststof tank

8.1 Toepassingsgebied

8.1.1 De voorschriften 8.2.1 tot en met 8.6.3 zijn uitsluitend van toepassing op het opslaan van afgewerkte olie of de opslag van na morsen of foutief tanken verzamelde benzine of diesel in van kunststof vervaardigde ondergrondse tanks.

8.2 Constructie en installatie

8.2.1 Een ondergrondse kunststoftank voor het opslaan van afgewerkte olie moet zijn uitgevoerd en geïnstalleerd overeenkomstig voorschrift 5.4.1 van CPR 9-5. De tank moet worden geïnstalleerd door een KIWA-erkend installateur. Daarbij moet gebruik zijn gemaakt van controlelijsten die daartoe zijn vastgesteld door Onze Minister. Een KIWA-keurverklaring moet aan het bevoegd gezag zijn overgelegd vóór het installeren van de tank. Een installatiecertificaat moet vóór ingebruikname van de installatie zijn overgelegd aan het bevoegd gezag.

8.3 Gebruik en controle

8.3.1 Op een tank voor het opslaan van afgewerkte olie zijn de voorschriften van paragraaf 6.3 van overeenkomstige toepassing met uitzondering van de voorschriften 6.3.3 tot en met 6.3.6.

8.3.2 Een tank mag voor ten hoogste 98% zijn gevuld met afgewerkte olie.

8.4 Periodieke keuringen

8.4.1 Op een tank voor het opslaan van afgewerkte olie zijn de voorschriften onder 6.4 van overeenkomstige toepassing

8.4.2 Een tank waarin afgewerkte olie wordt opgeslagen, dient ten minste één maal per jaar geheel te worden gelegeerd. De tank dient ten minste één maal per 10 jaar te worden beoordeeld overeenkomstig voorschrift 5.4.12 van CPR 9-5. Een door of namens KIWA afgegeven bewijs van de beoordeling en de beproeving, alsmede de resultaten hiervan, dienen onverwijld aan het bevoegd gezag te worden overgelegd.

8.4.3 Indien de tank gebruikt gaat worden voor het opslaan van een andere vloeistof dan afgewerkte olie moet voor de wisseling van de opgeslagen vloeistof een beoordeling van de tank plaatsvinden overeenkomstig voorschrift 5.4.12 van CPR 9-5.

8.5 Leidingen en appendages

8.5.1 Stalen leidingen en appendages moeten zijn uitgevoerd en zijn geïnstalleerd overeenkomstig paragraaf 5.3 van CPR 9-1. Kunststofleidingen moeten zijn uitgevoerd en geïnstalleerd overeenkomstig paragraaf 5.2 van CPR 9-5. De leidingen moeten worden geïnstalleerd door een KIWA-erkend installateur. Daarbij moet gebruik worden gemaakt van controle-lijsten die daartoe zijn vastgesteld door Onze Minister.

8.6 Overige voorschriften

8.6.1 Een tankwagen moet tijdens het leegzuigen van de tank in de open lucht zijn opgesteld; de motor van een tankwagen mag gedurende het aan- en afkoppelen van de zuigslang niet in werking zijn.

8.6.2 Bij de uitmonding van de zuigleiding moet een aansluitmogelijkheid aanwezig zijn voor het afvoeren van statische elektriciteit. Bij het leegzuigen van de tank moeten afdoende maatregelen ter afvoering van statische elektriciteit worden getroffen; de elektrische verbinding tussen tankwagen en tank moet tot stand zijn gebracht alvorens de zuigslang wordt aangesloten en mag slechts worden verbroken nadat de slang is afgekoppeld.

8.6.3 Ontluchtungsleidingen moeten zijn uitgevoerd en geïnstalleerd overeenkomstig voorschrift 5.3.3 van CPR 9-1. Ter voorkoming van overlast of explosiegevaar kan het bevoegd gezag ten aanzien van de plaats van de ontluchting nadere eisen stellen.

9. Voorschriften voor het opslaan van gasolie, lichte stookolie, smeerolie en afgewerkte olie in een bovengrondse tank met een inhoud van meer dan 200 liter en ten hoogste 3000 liter

9.1 Voor het in bovengrondse tanks opslaan van gasolie, lichte stookolie, smeerolie en afgewerkte olie is de richtlijn CPR 9-6 van toepassing.

9.2 Het opslaan in een bovengrondse tank, die in een gebouw is geplaatst, dient eveneens te geschieden overeenkomstig de richtlijn CPR 9-6. De ontluchtungsleiding van een binnen een gebouw geplaatste tank dient in de buitenlucht uit te monden.

10. Voorschriften voor het schoon maken en onklaar maken van ondergrondse tanks

10.1 Toepassingsgebied

10.1.1 De voorschriften 10.2.1 tot en met 10.4.3 zijn uitsluitend van toepassing op tanks die na het buiten gebruik stellen niet worden verwijderd, maar onklaar worden gemaakt.

10.2 Algemeen

10.2.1 Het schoonmaken of het onklaar maken van een ondergrondse tank dient te worden uitgevoerd door een door KIWA voor de betreffende soort tanks erkend cleanings- respectievelijk tanksaneringsbedrijf. Het plaatsvinden van de cleanings- respectievelijk tanksaneringswerkzaamheden wordt ten minste 10 dagen voor de aanvang schriftelijk aan het bevoegd gezag gemeld.

10.2.2 Alvorens met het schoon maken of het onklaar maken wordt begonnen, dient te worden vastgesteld of zich bodemverontreiniging heeft voorgedaan, tenzij het in verband met de bijzondere situering van de tank niet mogelijk is een onderzoek naar de aanwezigheid van bodemverontreiniging te verrichten. Hierbij dient ten minste bemonstering van de bodem plaats te vinden door op twee plaatsen grondboringen te verrichten zo dicht mogelijk naast en aan weerszijden, nabij de uiteinden, van de tank. De grondboringen dienen te worden uitgevoerd tot een diepte van 0,5 m onder de onderzijde van de tank, dan wel tot het grondwaterniveau. Tevens moet, indien ten behoeve van de controle van de betreffende tank een grondwaterpeilbuis is aangebracht, deze peilbuis worden bemonsterd. De monsters moeten worden geanalyseerd op de in voorschrift 1.9 genoemde stoffen.

10.2.3 Het bevoegd gezag kan, indien bij een onderzoek ingevolge voorschrift 10.2.2 verontreiniging wordt aangetroffen, nadere eisen stellen terzake van het onklaar maken van de tank.

10.2.4 Na het schoonmaken dan wel onklaar maken van de tank overeenkomstig de voorschriften in deze bijlage dienen een door het tanksaneringsbedrijf opgestelde schriftelijke rapportage van het schoonmaken of het onklaar maken aan het bevoegd gezag te worden overgelegd. In deze rapportage dient ten minste te worden vermeld:

- a. de kadastrale gegevens waar de tank is gelegen met een nadere aanduiding van de situering;
- b. de vloeistoffen die in de tank opgeslagen zijn geweest;
- c. de resultaten van de bodemonderzoek indien dit is uitgevoerd;
- d. indien de tank onklaar gemaakt is, de wijze van het onklaar maken en de toegepaste vulmassa.

10.3 Schoonmaken van een tank

10.3.1 De inwendige reiniging van de tank dient zodanig te geschieden dat nog in tank aanwezige vloeistof- en sludgeresten doeltreffend uit de tank worden verwijderd. Wanneer de tank geledigd is, dient dit aan het bevoegde gezag te worden gemeld.

10.3.2 De bij het inwendig reinigen van de ondergrondse tank vrijkomende vloeistof- en sludgeresten, olie-absorberende schoonmaakmiddelen en verontreinigde spoelmiddelen dienen naar daartoe ingerichte verwerkingsbedrijven te worden afgevoerd.

10.4 Onklaar maken van een tank

10.4.1 Voorafgaande aan het onklaar maken dient de tank overeenkomstig paragraaf 10.3 te worden gereinigd.

10.4.2 Na het inwendige reinigen van de ondergrondse tank dient de tank te worden gevuld met een door KIWA goedgekeurde inerte vulmassa.

10.4.3 Na het vullen van de tank met de vulmassa, bedoeld in voorschrift 10.4.2, dient het vulpunt te worden verwijderd, dan wel andere maatregelen worden getroffen die verder gebruik van het vulpunt voorkomen.

11. Het wassen van motorvoertuigen

11.1 Het wassen van motorvoertuigen of motoren mag alleen plaatsvinden op een daarvoor bestemde wasplaats of in een daarvoor bestemde ruimte of deel van een ruimte en moet op zodanige wijze geschieden dat zich geen nevel ten gevolge van het reinigen buiten het terrein van de inrichting kan verspreiden.

11.2 De vloer waarop het wassen van motorvoertuigen of motoren plaatsvindt moet vloeistofdicht zijn en afwaterend zijn gelegd naar een of meer schrobputten of afvoergoten, die zijn aangesloten op de bedrijfsriolering. Doorvoeringen van kabels en leidingen moeten vloeistofdicht zijn afgewerkt.

11.3 Oliën, vetten, modder of water mogen niet over de rand van de vloer van de wasplaats anders dan in een schrobput worden geveegd of geschrobd.

11.4 Indien afvalwater via een olie/benzine-afscheider wordt afgevoerd of een slibvanger passeert, moet deze zo dikwijls dit voor de goede werking daarvan noodzakelijk is, doch ten minste één maal per jaar, worden ontdaan van vet-, olie- of slibafzetting.

INHOUD

I. BEGRIPPEN	28
II. VOORSCHRIFTEN	29
1. Bodembescherming	29
2. Brandpreventie en brandbestrijding	30
3. Geluidhinder	30
4. Gebruik van gasflessen	31
5. Afvalstoffen	32
6. Elektrische installatie	33
7. Gasdrukregel- en meetinstallaties en aardgasgestookte installaties	33
8. Bewaren van vloeistoffen	33
9. Gedragsvoorschriften	34

I. BEGRIPPEN

1. In deze bijlage en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

brandwerendheid met betrekking tot de scheidende functie van constructie-onderdelen:	de tijd uitgedrukt in minuten, gedurende welke tijd een constructie-onderdeel, voor zover niet zijnde een ventilatiekanaal, bepaald overeenkomstig NEN 6069, uitgave oktober 1991, met inbegrip van het bij die norm behorende correctieblad van maart 1992 of onderscheidenlijk NEN 6071 of NEN 6073, beide uitgave december 1991, en voor zover zijnde een ventilatiekanaal, bepaald overeenkomstig NEN 6076, uitgave december 1991, met in begrip van het bij die norm behorende correctieblad van april 1992 of NEN 6077, uitgave augustus 1993, nog juist voldoet aan de in onderscheidenlijk NEN 6069, NEN 6076 en NEN 6077 neergelegde criteria
equivalent geluidsniveau:	het gemiddelde van de afwisselende niveaus van het ter plaatse in de loop van een bepaalde periode optredende geluid, vastgesteld overeenkomstig voorschrift 3.5;
CPR 15-1:	richtlijn 15-1 van de Commissie Preventie van Rampen door Gevaarlijke Stoffen (CPR), getiteld «Opslag gevaarlijke stoffen in emballage», tweede druk, uitgave 1990, van het Directoraat-Generaal van de Arbeid van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid;
gasfles:	een voor herhaald gebruik bestemde, cilindrische, metalen drukhouder, die voorzien is van één aansluiting met klep- of naaldafsluiter en een waterinhoud heeft van ten hoogste 150 liter;
geluidgevoelige bestemmingen:	gebouwen of objecten, als aangewezen bij algemene maatregelen van bestuur krachtens de artikelen 49 en 68 van de Wet geluidhinder;
geluidsniveau in dB(A):	het niveau van het ter plaatse optredende geluid, uitgedrukt in dB(A), overeenkomstig de door de Internationale Electrotechnische Commissie (IEC) terzake opgestelde regels, zoals neergelegd in de IEC-publikatie no. 651, uitgave 1979;
K1-vloeistof:	een brandbare vloeistof waarvan het vlampunt gelegen is onder 21°C, bepaald volgens NEN -EN 57, uitgave 1984 en die bij 37,8°C een dampspanning heeft van ten minste 35 kPa en ten hoogste 100 kPa, bepaald volgens NEN 928, uitgave 1970, of een verfprodukt waarvan het vlampunt gelegen is onder 21°C, bepaald volgens NEN-EN 5328, uitgave 1972;

K2-vloeistof:	een brandbare vloeistof waarvan het vlampunt gelegen is op of boven 21°C en onder 55°C, bepaald volgens NEN-EN 57, uitgave 1984, of een verfprodukt waarvan het vlampunt gelegen is op of boven 21°C en onder 55°C, bepaald volgens NEN-EN 5328, uitgave 1972;
K3-vloeistof:	een brandbare vloeistof waarvan het vlampunt gelegen is op of boven 55°C, bepaald volgens ISO 2719, uitgave 1988, of een verfprodukt waarvan het vlampunt gelegen is op of boven 55°C, bepaald volgens NEN-EN 5328, uitgave 1972;
NEN:	een door NNI uitgegeven norm;
NEN-EN:	een door het Comité Européen de Normalisation opgesteld en door het Nederlands Normalisatie Instituut (NNI) als Nederlandse norm aanvaarde en uitgegeven norm;
NNI:	het Nederlands Normalisatie Instituut;
NVN:	Nederlandse VoorNorm, uitgegeven door het NNI, vooruitlopend op een NEN-norm;
onbrandbaar:	het onbrandbaar zijn overeenkomstig het bepaalde in NEN 6064, uitgave 1991;
VLG:	het Reglement betreffende het vervoer over land van gevaarlijke stoffen.

2. Voor zover een NEN-, NVN, of NEN-EN-norm, waarnaar in een voorschrift verwezen wordt, betrekking heeft op de uitvoering van constructies, toestellen en apparaten, wordt bedoeld de vóór de datum waarop dit besluit in het Staatsblad is geplaatst, laatst uitgegeven norm met de daarop tot die datum uitgegeven aanvullingen of correctiebladen dan wel - voor zover het op die datum reeds bestaande constructies, toestellen en apparaten betreft - de norm die bij de aanleg c.q. installatie van die constructies, toestellen en apparaten is toegepast, tenzij in het voorschrift anders is bepaald.

II. VOORSCHRIFTEN

1. Bodembescherming

1.1 Het is verboden vloeistoffen definitief in de bodem te brengen, met uitzondering van oppervlaktewater, hemelwater of drinkwater, voor zover aan het water geen verontreinigende stoffen zijn toegevoegd, de concentratie van verontreinigende stoffen niet door een bewerking van het water is toegenomen en aan het water geen warmte is toegevoegd.

1.2 Van een ruimte die is ingericht voor het verlenen van service aan het wegverkeer moet de vloer vloeistofdicht zijn en moet het materiaal van de vloer over een dikte van 0,05 meter, gemeten loodrecht op de binnenzijde, onbrandbaar zijn. Doorvoeringen van kabels of leidingen moeten vloeistofdicht zijn afgewerkt.

1.3 Indien bij een bestaande inrichting een gelijkwaardig bodembeschermende voorziening is aangebracht, geldt dat aan voorschrift 1.2 is voldaan.

1.4 Oliën, vetten of water mogen niet van de vloer van de ruimte die is ingericht voor het verlenen van service aan het wegverkeer naar buiten worden geveegd of geschrobd. De vloer mag niet afwaterend naar een

uitgang zijn gelegd. Indien zich onder de vloer een andere ruimte bevindt, inclusief de kruipruimte, moet de vloer tevens gasdicht zijn uitgevoerd.

2. Brandpreventie en brandbestrijding

2.1 In of bij het tankstation moeten met het oog op brandbestrijding voldoende kleine blusmiddelen aanwezig zijn. Bij afleverinstallaties voor motorbrandstoffen moet per drie afleverpompen een draagbaar poeder-toestel met een vulling van tenminste 6 kg blusstof aanwezig zijn. Het bevoegde gezag kan omtrent de aard, de capaciteit, aantal en plaats van de niet-bouwkundige blusmiddelen nadere eisen stellen. Voorts kan het bevoegde gezag de aanwezigheid van een brandmeldinstallatie eisen.

2.2 Brandblusmiddelen moeten steeds voor onmiddellijk gebruik beschikbaar zijn en onbelemmerd kunnen worden bereikt. Draagbare blustoestellen, slanghaspels en andere blusmiddelen of brandbestrijdingsinstallaties moeten jaarlijks door een deskundige worden gecontroleerd op hun deugdelijkheid. Het onderhoud van draagbare blustoestellen moet overeenkomstig NEN 2559 geschieden.

2.3 Draagbare blustoestellen moeten zijn voorzien van een rijks-keurmerk met rangnummer.

3. Geluidhinder

3.1 Het equivalent geluidsniveau (L_{Aeq}) veroorzaakt door toestellen, installaties, werkzaamheden en activiteiten voor het afleveren van motorbrandstoffen, het wassen van motorvoertuigen of het geven van service aan het wegverkeer mag ter plaatse van woningen van derden of geluidgevoelige bestemmingen en – voor zover binnen een afstand van 100 m geen woningen van derden of geluidgevoelige bestemmingen aanwezig zijn – op enig punt 100 m van de inrichting, niet meer bedragen dan:

50 dB(A) tussen 07.00 en 21.00 uur;

40 dB(A) tussen 21.00 en 07.00 uur.

3.2 Voor inrichtingen die zijn opgericht vóór 1 januari 1992 mag het equivalent geluidsniveau niet meer bedragen dan:

55 dB(A) tussen 07.00 en 21.00 uur;

45 dB(A) tussen 21.00 en 07.00 uur,

tenzij in een eerder ten behoeve van het tankstation voor het wegverkeer afgegeven vergunning lagere geluidsniveaus zijn voorgescreven; in dat geval blijft voorschrift 3.1 onverkort van toepassing. Het bevoegd gezag kan nadere eisen stellen ten aanzien van de toelaatbare equivalente geluidsniveaus; dit niveau mag echter niet hoger zijn dan de op grond van dit voorschrift toegestane waarde, en niet lager dan het niveau, vastgelegd in voorschrift 3.1. Deze nadere eisen mogen het in werking hebben van de inrichting niet onmogelijk maken of onnodig beperken.

3.3 Onverminderd de voorschriften 3.1 en 3.2 mogen de piekwaarden (L_{max}) die een gevolg zijn van de in de inrichting aanwezige toestellen, installaties, werkzaamheden en activiteiten voor het afleveren van motorbrandstoffen, het wassen van motorvoertuigen of het geven van service aan het wegverkeer niet meer bedragen dan:

70 dB(A) tussen 07.00 en 21.00 uur;

60 dB(A) tussen 21.00 en 07.00 uur,

tenzij de inrichting direct is gelegen aan een weg waarvan de verkeersintensiteit tussen 21.00 en 07.00 uur meer bedraagt dan 100 motorvoertuigen per uur of waarvan de etmaalintensiteit meer bedraagt dan 10.000 motorvoertuigen,

3.4 Het bevoegd gezag kan nadere eisen stellen ten aanzien van de voorzieningen die binnen de inrichting moeten worden aangebracht en de

gedragsregels die in acht moeten worden genomen ten einde aan de voorschriften 3.1 tot en met 3.3 te voldoen.

3.5 Controle op of berekening van de in de voorschriften 3.1 tot en met 3.3 vastgelegde geluidsniveau moet geschieden overeenkomstig de «Handleiding meten en rekenen industrielawaai, IL-HR-13-01», van maart 1981, uitgegeven door het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Ook de beoordeling van de meetresultaten moet overeenkomstig deze handleiding plaatsvinden.

3.6 Indien metingen ter plaatse van de in voorschrift 3.1 bedoelde woningen of andere geluidgevoelige bestemmingen dan wel op de in dat voorschrift bedoelde afstanden niet mogelijk zijn vanwege stoorgeluidsniveaus, kan het bevoegd gezag een nadere eis stellen, inhoudende de vaststelling van referentiepunten waar metingen wel mogelijk zijn en moeten worden verricht. Daarbij kan het bevoegd gezag geluidsniveaus vaststellen die niet mogen worden overschreden en die zijn afgeleid van de in de voorschriften 3.1 tot en met 3.3 genoemde niveaus.

4. Gebruik van gasflessen

4.1 Gasflessen waarvan de goedkeuring door de Dienst voor het Stoomwezen, een door de Dienst geaccepteerde deskundige of een ingevolge de EEG-kaderrichtlijn 76/767/EEG alsmede de daarop berustende bijzondere richtlijn 84/525/EEG, 84/526/EEG en 84/527/EEG aangewezen instantie niet of blijkens de ingeponste datum niet tijdig heeft plaatsgevonden, mogen niet in de inrichting aanwezig zijn. De beproeving van gasflessen moet periodiek zijn herhaald overeenkomstig de termijnen, aangegeven in het VLG.

4.2 Gasflessen mogen slechts zijn gevuld met het gas waarvoor zij zijn beproefd en waarvan de naam op de fles is aangebracht. Het voorhanden hebben en het gebruik van gasflessen die zijn gevuld met autogas, is verboden, evenals het voorhanden hebben en het gebruik van vloeibaar gas in autogastanks anders dan voor de tractie van motorvoertuigen.

4.3 Gasflessen mogen niet kunnen omvallen of met een vochtige bodem in aanraking kunnen komen.

4.4 Gasflessen moeten steeds gemakkelijk bereikbaar zijn en mogen niet in de onmiddellijke nabijheid van andere brandgevaarlijke stoffen zijn opgesteld.

4.5 Lege gasflessen moeten worden behandeld en bewaard als gevulde gasflessen. Zij moeten zoveel mogelijk naar soort gescheiden worden bewaard.

4.6 Beschadigde of lekke gasflessen moeten onverwijld in de buitenlucht worden gebracht en worden gemerkt met het woord «defect» respectievelijk «lek». Alsdan moeten onverwijld maatregelen worden getroffen om brand-, explosie- en vergiftigingsgevaar te voorkomen.

4.7 De afsluiter van een niet in gebruik zijnde gasfles moet gesloten zijn.

4.8 Niet aan een vaste plaats gebonden gasflessen moeten buiten werktijd op een vaste, in overleg met de plaatselijke brandweer nader te bepalen plaats, ondergebracht zijn. Aan een vaste plaats gebonden gasflessen moeten bij de plaatselijke brandweer bekend zijn.

4.9 Leidingen, voor zover geen onderdeel zijnde van een voorziening voor gas als bedoeld in het Bouwbesluit, appendages en pakkingmateriaal moeten mechanisch voldoende sterk zijn, bestand tegen de optredende temperatuur en geschikt voor het te transporteren gas.

4.10 Leidingen, voor zover geen onderdeel zijnde van een voorziening voor gas als bedoeld in het Bouwbesluit, en appendages moeten zodanig zijn gedimensioneerd dat bij de te verwachten maximumbelasting van de installatie het drukverlies en de gassnelheid zodanig beperkt blijven dat de

goede regeling van de gasdruk en de juiste werking van de gebruiks-toestellen is gewaarborgd.

4.11 Verbindingen in ondergrondse stalen leidingen moeten zijn gelast; verbindingen in bovengrondse leidingen moeten zoveel mogelijk zijn gelast. Lassen in leidingen met een druk hoger dan 500 kPa moeten zijn uitgevoerd door een lasser die in het bezit is van een geldig bewijs van lasvaardigheid volgens het blad T-0215 van de Regels voor Toestellen onder Druk van de Dienst voor het Stoomwezen. De installateur moet in het bezit zijn van een geldig registratiedocument van lasmethode-aanvaarding volgens het blad T-0210 van de Regels voor Toestellen onder Druk van de Dienst voor het Stoomwezen.

4.12 Afsluiters moeten goed bereikbaar zijn.

4.13 Afsluiters, voor zover geen onderdeel zijnde van een voorziening voor gas als bedoeld in het Bouwbesluit, moeten zijn aangebracht:

- a. direct voor of na binnenkomst van de leiding in een gebouw;
- b. aan het einde van elk aftakpunt van een vaste leiding naar een gebruikstoestel;
- c. in de leidingen op plaatsen waar de leiding geheel of gedeeltelijk kan worden gespoeld met een inert gas.

4.14 Verbindingen in leidingen voor acetyleen moeten zijn gelast.

4.15 Aansluitingen, leidingen, afsluiters, reduceertoestellen en overige appendages voor acetyleen mogen niet van koper zijn noch van legeringen die meer dan 63% koper bevatten.

4.16 De aansluiting van een gasfles op een verzamelleiding voor acetyleen moet, met inachtneming van NEN 3268, bestaan uit een beugelaansluiting van zodanige vorm en afmetingen dat uitsluitend acetyleenflessen op deze leiding kunnen worden aangesloten.

4.17 Alle onderdelen van een leiding voor zuurstof, waarin een druk kan optreden van meer dan 2500 kPa en ten hoogste 15 000 kPa, moeten van koper, messing of roestvrij staal zijn vervaardigd. Onderdelen van een leiding voor zuurstof, waarin een druk kan optreden van ten minste 15 000 kPa, moeten van koper of messing zijn vervaardigd.

4.18 Alle onderdelen van zuurstofinstallaties, die in aanraking kunnen komen met zuurstof, moeten vrij van olie, vet en stof zijn.

4.19 Een zuurstofinstallatie moet voor ingebruikneming worden ontvet met een onbrandbaar ontvettingsmiddel en daarna met stikstof gespoeld.

4.20 De aansluiting van een gasfles op een verzamelingleiding voor zuurstof moet, met inachtneming van NEN 3268, zodanig zijn dat geen andere flessen dan die bestemd voor zuurstof kunnen worden aangesloten.

4.21 Toebehoren in installaties voor propaan of butaan, voorzover geen onderdeel zijnde van een voorziening voor gas als bedoeld in het Bouwbesluit, « moeten zijn vermeld op de lijst van aanvaarde fabrikanten volgens het blad M 0806 van de Regels voor Toestellen onder Druk van de Dienst voor het Stoomwezen.

4.22 Installaties voor propaan of butaan, voor zover niet zijnde een voorziening voor gas als bedoeld in het Bouwbesluit, moeten voldoen aan NEN 3324 «Voorschriften voor de aanleg van vloeibaargasinstallaties in woningen en andere gebouwen».

5. Afvalstoffen

5.1 Afvalstoffen mogen niet binnen de inrichting worden verbrand.

5.2 Afvalstoffen mogen niet in de bodem terecht kunnen komen of in de bodem worden gebracht. Het bewaren of bezigen van afvalstoffen op de bodem moet zodanig geschieden dat geen verontreiniging kan optreden.

5.3 Afvalstoffen moeten op gezette tijden uit de inrichting worden afgevoerd. Het afvoeren moet zodanig geschieden dat zich geen afval in of buiten de inrichting kan verspreiden.

5.4 Het bewaren van afvalstoffen moet op ordelijke en nette wijze

geschieden. Van afvalstoffen afkomstige geur mag zich niet buiten de inrichting kunnen verspreiden.

5.5 Indien afvalwater via een vet- of olieafscheider wordt afgevoerd of een slibvanger passeert, moet deze zo dikwijls dit voor de goede werking daarvan noodzakelijk is, doch ten minste één maal per jaar, worden ontdaan van vet-, olie- of slibafzetting.

6. Elektrische toestellen en regelapparatuur

6.1 Een elektrisch toestel en de bij dat toestel behorende appendages moeten voldoen aan NEN 1010. Indien besloten ruimten aanwezig zijn met gasontploffingsgevaar moeten de in die ruimten aanwezige elektrische toestellen en de bij die toestellen behorende koppelingen bovendien voldoen aan NEN 3410.

7. Gasdrukregel- en meetinstallaties en op aardgas gestookte toestellen en regelapparatuur

7.1 Gasdrukregel- en meetinstallaties, voorzover niet behorende tot de voorziening voor gas als bedoeld in het Bouwbesluit en een op aardgas gestookt toestel en de bij dat toestel behorende appendages moeten voldoen aan de Aansluitvoorwaarden Gas 1979/92 van de Vereniging van Exploitanten van Gasbedrijven in Nederland (VEGIN), uitgave 1992.

8. Bewaren van vloeistoffen

8.1 Algemeen

8.1.1 De verpakking van K1-, K2- en K3-vloeistoffen en van andere chemicaliën moet dicht zijn, geschikt voor de desbetreffende stof en voldoende sterk. Bewaring van voornoemde stoffen is niet toegestaan in trappehuizen van gebouwen, of op plaatsen die kunnen dienen als vluchtweg in geval van brand of anderszins.

8.1.2 Ledig, niet gereinigd, vaatwerk moet worden bewaard als gevuld vaatwerk.

8.1.3 In de inrichting mogen niet meer K1-, K2 en K3-vloeistoffen aanwezig zijn dan voor een goede bedrijfsvoering noodzakelijk is.

8.2 Bewaren van afgewerkte olie

8.2.1 Binnen de inrichting mag ten hoogste 800 liter afgewerkte olie in vaatwerk zijn opgeslagen.

8.2.2 Het vaatwerk moet zijn geplaatst op een vloeistofdichte vloer. Indien vaatwerk buiten het bebouwde deel van de inrichting wordt opgeslagen, moet het vaatwerk zijn geplaatst in een vloeistofdichte bak, die ten minste 100% van alle opgeslagen vloeistoffen kan bevatten. Voorzieningen moeten zijn getroffen om te voorkomen dat regenwater in de vloeistofdichte bak kan geraken.

8.3 Bewaren van K1- en K2-vloeistoffen (meer dan 25 l) in emballage

8.3.1 Indien de hoeveelheid K1- en K2-vloeistoffen in emballage meer bedraagt dan 25 l, moeten deze K1- en K2-vloeistoffen met uitzondering van de werkvoorraden welke voor een goede bedrijfsvoering noodzakelijk zijn, worden bewaard in daarvoor geschikte losse kasten, bouwkundige kasten, kluizen of opslaggebouwen of in een daarvoor geschikt vatenpark als gedefinieerd in CPR 15-1.

8.3.2 De uitvoering van de in voorschrift 8.3.1 genoemde opslagplaatsen, alsmede de bewaring van de in deze opslagplaatsen aanwezige stoffen moet geschieden met inachtneming van de gestelde in CPR 15-1.

8.4 Bewaren van smeerolie, antivries etc.

8.4.1 Indien het vaatwerk bestemd is voor het aftappen van vloeistoffen, moeten vloeistofdichte lekbakken zijn geplaatst dan wel moet het vaatwerk zijn geplaatst op een vloeistofdichte vloer.

8.4.2 Indien het vaatwerk buiten het bebouwde deel van de inrichting wordt opgeslagen, moet deze opslag overeenkomstig voorschrift 8.2.2 geschieden.

9. Gedragsvoorschriften

9.1 De inrichting moet schoon worden gehouden en moet in goede staat van onderhoud verkeren.

9.2 Het aantrekken van insecten, knaagdieren en ander ongedierte moet zo veel mogelijk worden voorkomen. Zo vaak de omstandigheden daartoe aanleiding geven, moet doelmatige bestrijding van insecten, knaagdieren en ander ongedierte plaatsvinden.

9.3 Degene die de inrichting drijft, is overigens gehouden de nadelige gevolgen voor het milieu, die de inrichting kan veroorzaken, te voorkomen dan wel, voor zover zij niet kunnen worden voorkomen, zoveel mogelijk te beperken.

9.4 Ter plaatse van aflevertuistellen en de voertuigen die brandstof laden of lossen moet voldoende verlichting aanwezig zijn om de benodigde handelingen veilig te kunnen verrichten. De gehele inrichting moet tijdens bedrijf dusdanig verlicht zijn dat voldoende overzicht gewaarborgd is.

9.5 Op de openbare weg mogen geen werkzaamheden worden verricht. Tijdens het bevoorraden van de inrichting en tijdens het afvoeren van produkten en afvalstoffen uit de inrichting moet de openbare weg zo veel mogelijk worden vrijgehouden. Het betreden van woningen moet te allen tijde mogelijk zijn.

9.6 Indien in een ruimte die is ingericht voor het verlenen van service aan het wegverkeer werkzaamheden met brandbare vloeistoffen of laswerkzaamheden worden verricht, moet deze ruimte voldoende zijn geventileerd. Tijdens de werkzaamheden met brandbare vloeistoffen mag in deze ruimte niet worden gerookt en mag geen open vuur aanwezig zijn.

9.7 Lichtverschijnselen als gevolg van werkzaamheden zoals lassen en snijden mogen buiten de inrichting geen hinder veroorzaken.

9.8 De opslag van accu's moet geschieden in een vloeistofdichte bak die bestand is tegen het aanwezig electrolyt. Indien de bak buiten is opgesteld, moet deze tegen inregenen zijn beschermd. Het opladen van accu's dient te geschieden op een vloeistofdichte vloer en op een goed geventileerde plaats.

Bij een melding als bedoeld in de artikelen 4 en 10, moeten de volgende gegevens worden verstrekt:

- a. naam en adres van degene die het tankstation voor het wegverkeer drijft;
- b. een opgave van het adres waar het tankstation voor het wegverkeer is of zal worden gevestigd;
- c. het voorgenomen tijdstip waarop het tankstation voor het wegverkeer of de uitbreiding of wijziging daarvan in werking wordt gebracht, dan wel de verandering van de werking daarvan wordt verwezenlijkt;
- d. een plattegrond van het tankstation voor het wegverkeer, in viervoud, op een schaal van ten minste een op tweehondervijftig, aanduidende de uit- en inwendige samenstelling van de inrichting en toebehoren;
- e. de gegevens waaruit kan worden afgeleid of omstandigheden als bedoeld in artikel 1, eerste lid, zich voordoen en gegevens waaruit de noodzaak tot het stellen van nadere eisen kan blijken;
- f. in geval van het afleveren van motorbrandstoffen tussen 21.00 en 07.00 uur bij een tankstation voor het wegverkeer type B, niet direct gelegen aan een weg waarvan de verkeersintensiteit tussen 21.00 en 07.00 uur meer bedraagt dan 100 motorvoertuigen/uur of waarvan de etmaalintensiteit meer bedraagt dan 10.000 motorvoertuigen, een akoestisch rapport waaruit blijkt dat aan het gestelde in bijlage II, hoofdstuk 3, kan worden voldaan en waarbij is aangegeven welke de hiertoe te treffen voorzieningen zijn, voor zover:
 1. dit afleveren van motorbrandstoffen met een afleversnelheid niet groter dan 50 l/min plaatsvindt op kortere afstand tot woningen van derden of geluidgevoelige objecten dan 50 m;
 2. dit afleveren van motorbrandstoffen met een afleversnelheid groter dan 50 l/min plaatsvindt op kortere afstand tot woningen van derden of geluidgevoelige objecten dan 100 m.

Algemeen

Dit besluit bevat algemene voorschriften ter voorkoming of beperking van nadelige gevolgen voor het milieu, die veroorzaakt kunnen worden door tankstations voor het wegverkeer. De grondslag voor de in dit besluit gegeven regeling is te vinden in de Wet milieubeheer.

Titel 8.2 van het hoofdstuk Inrichtingen van de Wet milieubeheer biedt de mogelijkheid voor inrichtingen algemene regels te stellen ter bescherming van het milieu. In dit besluit worden voor alle tankstations voor het wegverkeer, met uitzondering van tankstationgedeelten bij herstelinrichtingen, waar directe verkoop van motorbrandstoffen plaatsvindt, voorschriften gegeven met betrekking tot bodembescherming, luchtverontreiniging en veiligheid. De bij dit besluit behorende voorschriften zijn vervat in bijlage I, waarin tevens een verklaring wordt gegeven van enkele veel gebruikte begrippen. Voor de categorie tankstations voor het wegverkeer waarvoor de vergunningplicht wordt opgeheven geeft het besluit in bijlage II daarnaast aanvullende voorschriften. Voor tankstations voor het wegverkeer die onderdeel zijn van een herstelinrichting voor motorvoertuigen geldt het gewijzigde Besluit herstelinrichtingen voor motorvoertuigen, waarvan de inwerkingtreding gelijktijdig met het onderhavige besluit plaatsvindt. Het totale pakket voorschriften uit Bijlage I en II van dit besluit wordt toereikend geacht voor die gevallen, die vallen binnen de in artikel 1 gegeven omschrijving van het «type-B»-station, zodat voor deze tankstations de vergunningplicht komt te vervallen. Voor de zgn «type-B stations» is dit besluit gebaseerd op artikel 8.40 Wet milieubeheer: opheffing van de vergunningplicht door het stellen van algemene regels. Dit leidt ertoe dat voor een dergelijke inrichting, een (eventueel) verleende vergunning vervalt. Dit is niet uitdrukkelijk in het besluit bepaald, maar vloeit systematisch voort uit de gekozen opzet in de Wet milieubeheer. De zgn. «type-A-stations» zijn stations waarvoor de vergunningplicht in stand blijft en waarop uitsluitend de voorschriften uit Bijlage I op van toepassing zijn. De grondslag voor dit besluit voor deze categorie tankstations is te vinden in artikel 8.44 van de Wet milieubeheer.

Het besluit voor benzinetankstations is aangekondigd in de circulaire «Werkprogramma milieumaatregelen bij tankstations», die op 10 september 1991 is rondgestuurd aan de overheden die zijn belast met de uitvoering van regelgeving op milieugebied ten aanzien van tankstations. In deze circulaire is een werkprogramma uiteengezet dat moet leiden tot bodemsanering en herinrichting van alle bestaande tankstations voor het wegverkeer. Dit werkprogramma is tot stand gebracht in overleg met de Vereniging Nederlandse Gemeenten, het Interprovinciaal Overleg (IPO) en met de branche-organisaties van het betrokken bedrijfsleven; de Olie Contact Commissie (OCC), BOVAG, afdeling vul- en servicestations, Nederlandse Organisatie van Gas-, Olie- en Kolenhandelaren (NOVOK) en de Vereniging Nederlandse Aardolie-industrie (VNA).

Met de afkondiging van het onderhavige besluit in het Staatsbladen de inwerkingtreding ervan wordt een periode van overleg en communicatie met de doelgroep afgesloten. De inhoud van het onderhavige besluit komt overeen met de inhoud van het werkprogramma. Door dit besluit wordt de afgesproken vrijwillige aanpak conform het werkprogramma opgevolgd door voor ieder bindende regels. Op deze wijze wordt de beoogde doelstelling van het werkprogramma, adequate milieubescherming bij alle tankstations voor het jaar 2000, afdwingbaar. Conform afspraak heeft het bedrijfsleven de uitvoering ervan reeds ter hand genomen.

Binnen de sector van de benzinestations doet zich reeds jaren – in internationaal verband – een autonoom proces van schaalvergroting voor. Dit wordt veroorzaakt door voortschrijdende technologische ontwikkelingen en moderniseringseisen (o.m. veiligheids-, milieu- en commerciële aspecten). Als gevolg hiervan ontstaat in een concurrerende markt de noodzaak te komen tot een lagere prijs per eenheid produkt (lagere distributiekosten). Doordat in Nederland de gemiddelde afzet per station duidelijk lager is dan in landen als Duitsland, zijn de distributiekosten in Nederland relatief hoog. Verlaging van de distributiekosten is in het belang van de consument.

De in het werkprogramma gemaakte afspraken zullen dit proces van schaalvergroting enigszins versnellen. De in het onderhavige besluit verplicht gestelde preventieve milieuvorzieningen worden noodzakelijk geacht vanuit de wettelijke doelstelling van de Wet milieubeheer. Uitgangspunt bij de totstandkoming van het werkprogramma is geweest, dat een gezond bedrijf in staat moet zijn de te plegen milieu-investeringen voor zijn rekening te nemen. Voornamelijk kleine, marginale bedrijven zullen hiertoe niet in staat zijn en zullen sluiten. Het marktaandeel van deze stations zal logischerwijs verschuiven naar de overblijvende, grotere stations.

De kosten die met de uitvoering van het werkprogramma zijn gemoeid worden geschat op ca. f 1,5 miljard. Daarvan is f 700 miljoen voor het aanbrengen van milieuvorzieningen en ca. f 800 miljoen voor het saneren van bestaande verontreinigingen. Exploitanten en eigenaren die hun bedrijfsactiviteiten na gedane milieu-investeringen willen voortzetten, dienen de daarmee gemoeide kosten te financieren uit de reguliere exploitatie van het verkooppunt. Een aantal exploitanten en eigenaren zal met het oog op de vereiste investeringen besluiten tot bedrijfsbeëindiging over te gaan. Naar verwachting gaat het om circa 1800 tankstations. In de meeste gevallen zal dan toch bodemsanering moeten plaatsvinden. Deze exploitanten en eigenaren kunnen nu een beroep doen op de Stichting Uitvoering Bodemsanering en Amovering Tankstations (SUBAT), waarna de Stichting de sanering van de bodemverontreiniging, veroorzaakt door de exploitatie van het tankstation, zal verzorgen en bekostigen. De stichting SUBAT is opgericht door het bedrijfsleven in de olie-industrie. Het initiatief lag bij zowel het bedrijfsleven als bij de overheid. De doelstelling van SUBAT is het overnemen van de verplichting van een tankstation tot bodemsanering van bodemverontreinigingen die zijn veroorzaakt door de (normale) werkzaamheden bij het afleveren van motorbrandstoffen aan het wegverkeer. Het overnemen van die verplichting gaat onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat het betreffende tankstation de bedrijfsactiviteiten staakt.

De financiering van SUBAT wordt geheel door de olie-industrie verzorgd; er zijn geen financiële middelen van het Rijk mee gemoeid. De toelatingscriteria van SUBAT zijn opgenomen in het oprichtingsprotocol van de Stichting en zijn bij SUBAT verkrijgbaar. Zo wordt het mogelijk dat voor het jaar 2000 alle bodemsaneringen onder zowel nog bestaande als nog te sluiten verkooppunten zullen zijn afgerond. De werkgelegenheidseffecten van het onderhavige besluit zijn moeilijk in te schatten. Het sluiten van voornamelijk kleine, marginale stations leidt tot een verlies van arbeidsplaatsen. In diverse gevallen is de verkoop van motorbrandstoffen echter bij deze stations een nevenactiviteit. Beëindiging van deze activiteit hoeft dus niet altijd consequenties te hebben voor de werkgelegenheid. Daarnaast leidt de optredende schaalvergroting – zoals hierboven is aangegeven – tot een versterking van de betrokken sector.

Terzijde zij opgemerkt dat het installeren van preventieve maatregelen en de uitvoering van de noodzakelijke (bodem)saneringen bij tankstations

(o.m. SUBAT) zal leiden tot een substantiële toename van de werkgelegenheid bij bedrijven werkzaam in de sector milieu-advisering en -technologie.

Milieumaatregelen

De voorschriften sluiten aan bij de huidige inzichten ten aanzien van de vergunningverlening. Uitgangspunten zijn daarbij met name geweest de CPR-richtlijn 9-1, 9-5 en 9-6 (richtlijnen van de Commissie Preventie van Rampen door gevaarlijke stoffen). Tevens is in het besluit het KWS 2000-Reductieplan (van het project Koolwaterstoffen 2000) voor benzinestations uitgewerkt. Om de koolwaterstofemissie afkomstig van het vullen van ondergrondse tanks te reduceren is voorgescreven dat bij het vullen gebruik moet worden gemaakt van een dampretour-systeem. Hiermee wordt een emissiereductie van 4,1 kTon/jaar gehaald bij een verondersteld rendement van 95%. Voor het op alle tankstations tegengaan van de uitworp van koolwaterstoffen die vrijkomen bij het tanken van auto's zijn in vooralsnog geen voorschriften opgenomen. Het voorontwerp van dit besluit werd op 5 oktober 1992 in de Staatscourant gepubliceerd. Bij de voorbereiding hiervan was nog niet bekend hoe in Duitsland zou worden beslist ten aanzien van dampretour Stage II of wel de vergrote canister. Vanuit die onzekerheid is in het concept-besluit slechts het beleid ten aanzien van de benzeenreductie neergelegd en is in de toelichting ingegaan op de afspraken uit het werkprogramma ten aanzien van de algemene aanpak van KWS-emissies bij het tanken van motorvoertuigen. Op 7 oktober 1992 is in Duitsland een beslissing ten gunste van het aanbrengen van de Stage II dampretourvoorzieningen aan het benzinestation genomen. Ingevolge de afspraken uit het werkprogramma zal ook in Nederland deze wijze van dampretour worden ingevoerd. Met deze principebeslissing zijn echter nog niet alle details ingevuld. Ten einde te voorkomen dat de voortgang van het onderhavig besluit vertraging ondervindt van de uitwerking van de voorschriften ten aanzien van dampretour Stage II, zal dit onderwerp op een later tijdstip via een wijzigingsbesluit aan het onderhavige besluit worden toegevoegd. Zodoende ontstaat tevens tijd om eventuele technische consequenties van EG-regelgeving op dit punt te verwerken. Daarnaast zal de oplossing voor de overschrijding van de benzeennorm worden gezien in het licht van de reductie van alle KWS-stoffen, en worden ondergebracht in het genoemde wijzigingsbesluit. Naar schatting zullen in totaal ongeveer 6200 tankstations voor het wegverkeer onder de werking van het Besluit tankstations milieubeheer vallen. Daarvan behouden in ieder geval de 1900 tankstations die ook LPG verkopen, de vergunningplicht. Het totaal aantal tankstations waarvoor de vergunningplicht in stand blijft wordt geschat op ca. 2500. Met de wijziging van het Besluit herstellinrichtingen voor motorvoertuigen milieubeheer vervalt ook nog eens voor circa 2000 garagebedrijven de vergunningplicht.

Deregulering

Met dit besluit wordt in de eerste plaats beoogd algemeen geldende voorschriften te geven voor alle zelfstandige tankstations voor het wegverkeer en in de tweede plaats de thans bestaande vergunningplicht ingevolge de Wet milieubeheer voor een groot aantal tankstations te laten vervallen. In het actieprogramma deregulering ruimtelijke ordening en milieubeheer (Kamerstukken II, 1982/83, 17931, nr. 4) is geconcludeerd dat de totstandkoming van dergelijke besluiten bevorderd dient te worden. Dat brengt een zekere mate van centralisatie mee, daar de voorschriften die tot dusverre door het bevoegd gezag aan de vergunning werden verbonden, thans door de centrale overheid worden gegeven. De doelstelling van het besluit is het beschermen van het milieu door middel

van het stellen van algemene regels. Het besluit richt zich tot degene die de inrichting drijft. De normstelling ligt in het besluit zelf vast. Slechts de bevoegdheid tot het stellen van nadere eisen is gedelegeerd.

Een neveneffect van het besluit zal zijn dat de lasten voor de overheid welke thans zijn gemoeid met de vergunningverlening, in de toekomst zullen verschuiven naar het terrein van de handhaving. Deze lasten zullen, evenals die welke thans met de handhaving gemoeid zijn, drukken op de lagere overheid, doorgaans de gemeente. Te verwachten valt dat ten gevolge van de uitvoering van het besluit de bestuurlijke lasten in de administratieve sfeer zullen verminderen. De thans in het kader van de vergunningverlening geldende procedurele (onder meer inspraak) en inhoudelijke (formulering van voorschriften) verplichtingen zullen immers vervallen. Naar mag worden aangenomen zullen de personele consequenties van invoering van dit besluit neutraal zijn. De huidige milieudiensten van de gemeenten zullen meer ruimte vrij krijgen om zich bezig te houden met handhaving. Problemen zullen zich naar verwachting dan ook op dat terrein niet voordoen. Wat de handhaving betreft moet nog worden opgemerkt dat ten behoeve van de gemeenten een checklist is opgesteld, die een vertaling inhoudt van de regels naar aandachtspunten voor het vooroverleg en een eerste controle van inrichtingen, voor periodieke controles en voor de behandeling van klachten. Met deze checklist en speciaal voor milieu-ambtenaren bestemde brochures wordt beoogd de handhaving van de algemene regels voor het bevoegd gezag te stimuleren.

In het onderhavige besluit gaat het om voorschriften waartegen de Wet milieubeheer geen mogelijkheid van beroep kent. Wel bestaat de mogelijkheid dat in een voorkomend geval nadere eisen worden gesteld en dat daartegen beroep wordt ingesteld. Een beschikking met nadere eisen is echter lang niet altijd nodig. Het aantal beroepen zal daardoor naar verwachting niet toenemen. Het besluit zelf kent geen sancties op overtreding ervan. Handhaving van de voorschriften in het besluit zal hoofdzakelijk plaatsvinden met de bestuursrechtelijke sanctiemiddelen uit de Wet milieubeheer. Het aantal beroepen tegen het opleggen van deze sancties door het bestuur zal niet verminderen. Daarop kan zelfs een zwaarder accent komen te liggen. Overigens zijn ook de strafbepalingen van de Wet milieubeheer van toepassing, hetgeen betekent dat een overtreding wordt aangemerkt als economisch delict in de zin van de Wet op de economische delicten.

In het actieprogramma deregulering ruimtelijke ordening en milieubeheer is aangegeven dat de voordelen van besluiten als de onderhavige evident zijn: «meer zekerheid omtrent de inhoud van de regelgeving, géén procedures, dus geen vertraging, ruimte voor de lagere overheden om de achterstand bij de uitvoering van de Wet milieubeheer snel in te halen en daarbij aandacht te schenken aan die bedrijven die werkelijk problemen veroorzaken». Dit besluit vloeit voort uit de wens de vergunningplicht op te heffen en te vervangen door algemene voorschriften. De mate van detaillering van de voorschriften is bepaald door enerzijds de belangen van de bescherming van het milieu en anderzijds de belangen van het bedrijfsleven, dat niet met onnodige voorschriften geconfronteerd behoort te worden. Naar mijn mening is in de voorschriften het juiste evenwicht gevonden.

Aanwijzingen voor de regelgeving

Op 1 januari 1993 zijn de nieuwe Aanwijzingen voor de regelgeving van kracht geworden. Waar mogelijk is met die nieuwe aanwijzingen in dit besluit rekening gehouden. Sommige aanwijzingen zijn bewust niet

overgenomen. Dit betreft met name de aanwijzingen 53 en 102. Reden hiervan is dat gezien het belang van uniformiteit is aangesloten bij de vorm van de reeds bestaande besluiten die op basis van artikel 2a van de Hinderwet zijn vastgesteld.

Reacties op het ontwerp-besluit

Het ontwerp-besluit is op 5 oktober 1992 voorgepubliceerd in de Staatscourant (nr. 192). Commentaren op het ontwerp zijn ontvangen van de branche-organisaties, diverse gemeenten en samenwerkingsverbanden, van adviesbureaus en van enkele particulieren. Tevens heeft de Centrale Raad voor de Milieuhygiëne kennis genomen van het besluit en besloten geen advies uit te brengen. Het commentaar van de branche-organisaties heeft, na overleg, geleid tot enkele wijzigingen in het besluit en tot aanpassingen in de toelichting. Wijzigingen in de voorschriften zijn beperkt tot redactionele correcties. Ook het overige commentaar heeft geleid tot verbeteringen in de tekst en de toelichting.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Onderdeel a

Dit besluit is niet op ieder afleverpunt voor motorbrandstoffen van toepassing. Het besluit is bij voorbeeld niet van toepassing indien op het tankstation uitsluitend LPG wordt verkocht, of indien het een tankinstallatie bij een garagebedrijf betreft waarmee slechts verkochte auto's worden afgetankt. Het besluit heeft betrekking op tankstations voor het wegverkeer die als openbare verkooppunten kunnen worden aangemerkt, d.w.z. dat een ieder in beginsel de mogelijkheid heeft om daar motorbrandstoffen te kopen. De wijze van betalen is daarvoor niet relevant. Afleverinstallaties voorzien van credit-card-lezers voor algemeen geldende credit-cards vallen dus ook onder de werking van dit besluit. Echter, indien bij een verkooppunt uitsluitend betaalpassen kunnen worden gebruikt waarvoor bij de aanvraag meer beperkingen gelden dan de kredietwaardigheid van de aanvrager, geldt zo'n afleverinstallatie in de regel niet als tankstation voor het wegverkeer.

Dit besluit is ook niet van toepassing op een tankstation voor het wegverkeer dat deel uitmaakt van een inrichting die valt onder de werking van het Besluit herstellinrichting voor motorvoertuigen milieubeheer. Gelijk met dit besluit wordt het laatstgenoemde besluit echter zodanig gewijzigd dat ook garagebedrijven met een tankstation onder dezelfde regelgeving komen te vallen en aan het Besluit herstellinrichtingen voor motorvoertuigen milieubeheer worden hiertoe tevens de voorschriften toegevoegd die ook in het onderhavige besluit zijn opgenomen.

Onderdeel b en c

Het werkprogramma onderscheidt de zelfstandige tankstations voor het wegverkeer typen A en B. Het besluit neemt deze aanduidingen over. Een tankstation type B is een tankstation voor het wegverkeer dat kan worden omschreven als een «zelfstandige» inrichting, waarvoor ook de vergunningplicht kan worden opgeheven. Een type A-station is een tankstation dat de vergunningplicht behoudt.

Om exact aan te geven of een inrichting tot type B of type A behoort, is onder c onder de punten 1 t/m 10 een limitatieve opsomming gegeven van kenmerken van de type-B stations, zoals de afstand voor het

onbewaakt afleveren of de bovengrondse bewaring van motorbrandstoffen. Een tankstation dat niet aan deze kenmerken voldoet, is een type A-station en behoudt de vergunningplicht. Aan de vergunning kunnen voor de onderwerpen waarin bijlage I van dit besluit niet voorziet, voorschriften worden verbonden.

Onder «verlenen van service aan het wegverkeer» moet worden begrepen die handelingen of werkzaamheden die erop gericht zijn een auto in rijdende conditie te houden. Met andere woorden het verversen van de motorolie, het verwisselen van banden etc. Bij de bepaling van de afstand wordt alleen gekeken naar woningen of gevoelige objecten van derden. Gebouwen (of woningen) die tot de inrichting behoren worden niet in ogenschouw genomen. Een woning kan deel uitmaken van een inrichting indien de bewoning ervan deel uitmaakt van de arbeidsverhouding die de bewoner met de inrichting heeft. Indien een tankstation voor het wegverkeer type B in een later stadium zodanig wordt uitgebreid of gewijzigd dat het tankstation niet meer aan de omschrijving van het type B-station voldoet, behoort het tankstation vanaf dat moment tot het type A. Daarmee is Bijlage II niet meer op het tankstation van toepassing. Voor die uitbreiding of wijziging is dus een vergunning krachtens de Wet milieubeheer vereist. Omdat van een eerder verleende vergunning in dat geval geen sprake is, moet de vergunning worden aangevraagd voor de gehele inrichting. Een te verlenen vergunning mag het gedeelte van de inrichting dat in eerste instantie viel onder de omschrijving van het type B-station, niet onmogelijk maken of onnodig beperken. De voorschriften van Bijlage I blijven onverkort van toepassing. Het kan ook voorkomen dat door een wijziging het tankstation niet langer vergunningplichtig is. Het tankstation verandert dan van type A in een type B-station. In dat geval komt de verleende vergunning te vervallen en zijn de voorschriften van bijlage I en II van toepassing.

Onderdeel d t/m g

Het besluit onderscheidt de tankstations voor het wegverkeer klasse I t/m IV in verband met het gefaseerd van toepassing worden van de voorschriften uit bijlage I en II. In artikel 9 wordt deze fasering gegeven. De fasering, en daarmee de omschrijving van de klassen is gebaseerd op 4 criteria, te weten: ligging in een grondwaterbeschermingsgebied, ouderdom van het tankpark, ontbreken van kathodische bescherming, alsmede de doorzet van motorbrandstoffen. Met deze indeling en de fasering van artikel 9 wordt recht gedaan aan de uitgangspunten die in het werkprogramma zijn geformuleerd.

Onderdeel h

Voor een tankstation voor het wegverkeer is het college van burgemeester en wethouders van de gemeente waarin het tankstation is gelegen het bevoegd gezag.

Onderdeel I

Omdat het wetsvoorstel tot uitbreiding van de Wet bodembescherming met een regeling inzake de sanering van de bodem (Kamerstukken I, 1992/93, 21 556, nr. 266) invloed kan hebben op de inhoud van de Handleiding is de definitie van de handleiding zo omschreven dat door Onze Minister een gewijzigde tekst van de Handleiding kan worden aangewezen, welke dan voor de uitvoering van de bodemsanering in het kader van dit besluit in de plaats komt van de eerdere tekst van de Handleiding. Onderwerpen die tot bijstelling of wijziging van de Handleiding kunnen nopen zijn wijzigingen in de van toepassing zijnde C-waarden (interventiewaarden), nadere detaillering van de Lokatie Specifieke Omstandigheden (LSO), en

dergelijke. Bij de beslissing om tot aanpassing over te gaan wordt mede betrokken de gevolgen die de wijziging kan hebben voor de uitvoering van het werkprogramma.

Onderdeel m

Het verkennend onderzoek tankstations, zoals omschreven in het «Werkprogramma milieumaatregelen bij tankstations», is een onderzoek dat is gericht op het opsporen van verontreiniging van de bodem bij bestaande tankstations. Het onderzoek gaat uit van de feitelijke historie van de lokatie waar een bestaand tankstation is gevestigd, waaronder zowel de huidige situatie als voormalige activiteiten dienen te worden begrepen. Op grond van de uit het vooronderzoek verkregen gegevens wordt bepaald waar en hoe het veldonderzoek en het daarop volgend laboratoriumonderzoek in detail wordt uitgevoerd. Voor de volledigheid is de tekst van de handleiding bodemsanering tankstations opgenomen als bijlage bij deze toelichting.

In de toelichting op artikel 5 van dit besluit wordt nader ingegaan op het verkennend bodemonderzoek tankstations en op de relatie tot ander verplicht bodemonderzoek zoals dat in het kader van de te verlenen bouwvergunning moet plaatsvinden.

Artikel 2

Het eerste lid bepaalt dat voor een tankstation voor het wegverkeer type A de voorschriften uit bijlage I van toepassing zijn, naast de voorschriften zoals opgenomen in de vergunning op grond van de Wet milieubeheer. Een tankstation voor het wegverkeer type A behoudt immers de vergunningplicht. Uitsluitend hetgeen in de voorschriften van bijlage I, behorende bij dit besluit, wordt geregeld, kan niet in de vergunning Wet milieubeheer worden geregeld. De voorschriften laten onverlet hetgeen bij of krachtens de Arbeidsomstandighedenwet is bepaald. Dit betekent dat naast de voorschriften van het onderhavige besluit wettelijke voorzieningen zijn of kunnen worden getroffen wanneer dit met het oog op de arbeidsomstandigheden noodzakelijk is. Het opheffen van de vergunningplicht op grond van de Wet milieubeheer laat tevens onverlet dat in het geldende bestemmingsplan beperkingen kunnen zijn opgenomen met betrekking tot een tankstation voor het wegverkeer, aangezien deze regelgeving vanuit een andere doelstelling is opgesteld.

Voor de uitleg van de uitdrukking «degene die de inrichting drijft» moet aansluiting worden gezocht bij de in het kader van de Hinderwet opgebouwde jurisprudentie, hetgeen in de praktijk met zich zal brengen dat de exploitant doorgaans zal gelden als degene die het tankstation drijft en niet de eigenaar van de installaties of van de grond.

Op grond van bepaalde voorschriften kunnen door het bevoegd gezag nadere eisen worden gesteld. Dit is dan expliciet in die voorschriften aangegeven. De mogelijkheid tot het stellen van nadere eisen is beperkt. Het kader waarbinnen nadere eisen kunnen worden gesteld is in de desbetreffende voorschriften van het besluit vermeld. Het instrument van nadere eisen maakt het mogelijk om te komen tot een op de concrete situatie toegesneden, doelmatige oplossing. Nadere eisen mogen alleen gesteld worden indien de lokale situatie dit noodzakelijk maakt (zie ook de toelichting op de desbetreffende voorschriften). Vanzelfsprekend dient de beschikking waarbij nadere eisen worden gesteld te worden gemotiveerd (artikel 4.17 van de Algemene wet bestuursrecht). Voor het stellen van nadere eisen geldt geen vaste procedure. Een besluit van het bevoegd gezag, dat schriftelijk ter kennis wordt gebracht aan degene die de inrichting drijft, volstaat in beginsel. In de beschikking moet een termijn zijn vermeld waarna de nadere eisen ingaan. Uiteraard staat het aan het

bevoegd gezag vrij om over te stellen nadere eisen vooroverleg te plegen met degene die de inrichting drijft.

Voor een goede gang van zaken is het ook van belang dat het eventueel stellen van nadere eisen gebeurt zo spoedig mogelijk nadat een melding is binnengekomen, vooral wanneer die nadere eisen betrekking hebben op de bouw van de inrichting. Ingevolge artikel 8.42 van de Wet milieubeheer moet de beschikking om een nadere eis op te leggen, worden gepubliceerd in een of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen.

Artikel 3

Dit artikel bepaalt dat voor tankstations voor het wegverkeer type B de voorschriften uit bijlage I en II van toepassing zijn. Voor dit type stations is de vergunningplicht dus volledig opgeheven. Dit betekent dat het bevoegd gezag de in dit besluit gestelde voorschriften niet kan aanscherpen of aanvullen met eigen voorschriften. Slechts de bevoegdheid tot het stellen van nadere eisen staat aan het bevoegd gezag open. Het vervallen van de vergunningplicht houdt ook in dat eerder verleende vergunningen en de aan deze vergunningen verbonden voorschriften zijn vervallen. In plaats daarvan gelden de voorschriften van bijlage I en II.

Het opheffen van de vergunningplicht op grond van de Wet milieubeheer laat onverlet dat in het geldende bestemmingsplan beperkingen kunnen zijn opgenomen met betrekking tot een tankstation voor het wegverkeer, aangezien deze regelgeving vanuit een andere doelstelling is opgesteld.

Ten aanzien van de begrippen «degene die de inrichting drijft» en «nadere eisen» wordt verwezen naar hetgeen reeds bij artikel 2 hierover is toegelicht.

Artikel 4, eerste, tweede lid en derde lid

Wie van plan is een tankstation voor het wegverkeer type B op te richten, waarvoor op grond van dit besluit de vergunningplicht is opgeheven, moet ten minste vier weken voor hij zijn plan ten uitvoer gaat brengen, daarvan melding doen. Ook wanneer men van plan is een tankstation voor het wegverkeer uit te breiden of te wijzigen, is men verplicht dit te melden, zij het niet in alle gevallen. Alleen indien een uitbreiding of wijziging leidt tot een wijziging van de gegevens waarover het bevoegd gezag op grond van een eerdere melding beschikt, is een dergelijke melding vereist. De gemeente kan beschikken over een melding op grond van artikel 4 (nieuwe tankstations) of artikel 10 (bestaande stations). Bij een melding dient men gebruik te maken van een meldingsformulier, dat door de minister zal worden vastgesteld. Indien niet wordt gemeld kan hiertegen worden opgetreden door de toepassing van de Wet op de economische delicten. Administratieve sancties op grond van de Wet milieubeheer zijn hier niet mogelijk.

Het achterwege laten van een melding neemt niet weg dat degene die de inrichting drijft, moet voldoen aan de voorschriften van dit besluit. Bij het niet naleven van de voorschriften kan hiertegen direct worden opgetreden door het bevoegd gezag, onder meer met de administratieve sancties van de Wet milieubeheer.

Artikel 4, vierde lid

Degene die een melding doet als bedoeld in het eerste of tweede lid, moet het bevoegd gezag daarbij in kennis stellen van het tijdstip waarop het tankstation voor het wegverkeer type B in werking wordt gebracht of de uitbreiding of wijziging van het tankstation voor het wegverkeer type B

tot stand wordt gebracht. Deze melding stelt het bevoegd gezag in staat voorafgaand aan dit tijdstip een controle uit te voeren. Het bevoegd gezag kan op basis van het opgegeven tijdstip een afspraak maken voor het uitvoeren van de controle. Het kan voorkomen dat na het indienen van het meldingsformulier bij het bevoegd gezag, dit voorgenomen tijdstip verschuift doordat een verandering is opgetreden in de planning. Artikel 4, vierde lid, verplicht degene die de inrichting drijft, het bevoegd gezag hiervan tijdig op de hoogte te stellen. In die gevallen kan volstaan worden met het op andere wijze doorgeven van de nieuwe datum, bij voorbeeld per telefoon. Op basis hiervan kan een nieuwe afspraak worden gemaakt. Het is dus niet nodig opnieuw een meldingsformulier met daarop vermeld de nieuwe datum in te dienen bij het bevoegd gezag.

Het doorgeven van de nieuwe datum moet tijdig gebeuren. In het algemeen is het voldoende om het definitieve tijdstip ten minste één week van te voren kenbaar te maken aan het bevoegd gezag. Met de controle wordt beoogd dat degene die de inrichting drijft zich vooraf rekenschap geeft van de consequenties die bepaalde voorschriften meebrengen. Mede omdat een bepaalde deskundigheid is vereist om de voorschriften te kunnen uitvoeren, is het met het oog op de controle door het bevoegd gezag verstandig voorafgaand aan of direct na de kennisgeving contact op te nemen met het bevoegd gezag in verband met de voorzieningen die aangebracht moeten worden om aan de voorschriften te voldoen, en in verband met de eventuele noodzaak tot het stellen van nadere eisen. Op deze wijze kan worden gewaarborgd dat degene die een kennisgeving heeft gedaan zijn plannen tot uitvoering brengt overeenkomstig de voorschriften.

Aan de controle vóór inwerkingtreding van een nieuw tankstation voor het wegverkeer type B, alsmede die vóór de totstandbrenging van een aan te melden uitbreiding of wijziging van een tankstation voor het wegverkeer type B, zijn geen directe gevolgen verbonden. Een negatief controleresultaat staat het in werking brengen van het tankstation of het tot stand brengen van een uitbreiding of wijziging hiervan op zich dan ook niet in de weg. Dit geldt ook indien het bevoegd gezag verzuimt de controle uit te voeren.

Wordt bij de controle geconstateerd dat niet aan de voorschriften is voldaan, dan staan aan het bevoegd gezag de normale sanctiemiddelen van de Wet milieubeheer ter beschikking. Opgemerkt zij dat voor de uit te voeren controle geen leges verschuldigd zijn.

De tankstations voor het wegverkeer type A blijven vergunningplichtig. Voor deze stations geldt de gangbare weg van vergunningaanvraag en eerste controle.

Artikel 5

Dit artikel stelt het verkennend onderzoek tankstations verplicht voor alle tankstations van het type A en B. Voor tankstations die na het in werking treden van dit besluit worden opgericht of aanzienlijk worden uitgebreid of gewijzigd, geldt de verplichting meteen (art. 5.1 en 5.2). Op tankstations die vóór het in werking treden van dit besluit zijn opgericht wordt de verplichting gefaseerd van kracht (art. 5.3 en 5.4). Het verkennend onderzoek tankstations is gedefinieerd in artikel 1, eerste lid, onder punt I.

Het doel van het Verkennend Onderzoek Tankstations is tweeledig: Ten eerste wordt met het uitvoeren van het onderzoek de uitgangssituatie van de bodem beschreven (nul-situatie). Ten tweede geeft het onderzoek inzicht in de mate van verontreiniging van de bodem bij het tankstation. De consequenties van dit onderzoek, en de eventuele vervolgacties indien een verontreiniging van de bodem wordt geconstateerd, zijn beschreven in de Handleiding bodemsanering tankstations. Indien tot sanering van de bodem wordt overgegaan, wordt de uitgangssituatie na de sanering

vastgelegd middels het evaluatie-onderzoek. Het wetsvoorstel tot uitbreiding van de Wet bodembescherming met een regeling inzake de sanering van de bodem (Kamerstukken I, 1992/93, 21556, nr. 266) heeft mogelijk gevolgen voor hetgeen in de Handleiding bodemsanering tankstations is bepaald. Op de exacte gevolgen zal pas na de behandeling van het wetsvoorstel door de Staten-Generaal kunnen worden ingegaan.

Voor bestaande tankstations is het verkennend onderzoek tankstations gericht op het opsporen van verontreiniging van de bodem. Voor nieuwe, nog op te richten tankstations wordt het verkennend onderzoek tankstations gebruikt als een preventieve maatregel, gericht op het vastleggen van de kwaliteit van de bodem voorafgaand aan potentieel bodembedreigende activiteiten. Dit eerste bodemonderzoek dient als referentie ten opzichte van een onderzoek bij het beëindigen van de betreffende activiteit en ten opzichte van periodiek onderzoek tijdens de activiteit (zie de voorschriften 1.8 en verdere van Bijlage I van dit besluit).

Het Verkennend Onderzoek Tankstations, zoals beschreven in de Handleiding, is bedoeld voor onderzoek bij bestaande bedrijven waarbij plaats van voorkomen en de soort verontreinigingen bekend zijn. Voor nieuw op te richten tankstations dient een aantal extra eisen te worden gesteld. Deze zijn de volgende. Monsterpunten en lokaties voor het plaatsen van peilbuizen moeten worden afgeleid uit de toekomstige situatie zoals die in het bouwplan en de melding ex artikel 4 van dit besluit tot uiting komt.

Dit houdt in dat ten behoeve van preventieve doeleinden het verkennend onderzoek tankstations zoals beschreven in het «Werkprogramma milieumaatregelen bij tankstations» ook enige aanvulling behoeft. Het betreft enkele technische keuzen bij het uitvoeren van het onderzoek:

- * Plaatsing van de grondwaterpeilbuizen is in het verkennend onderzoek tankstations gekoppeld aan zintuiglijke waarnemingen, wanneer meer dan twee bronlokatie in de inrichting zijn te onderscheiden. Bij verkennend onderzoek ten behoeve van nieuwe situaties kan niet op voorhand worden aangegeven welke van de bronlokatie het meest bodembedreigend is. Derhalve dient bij verkennend onderzoek ten behoeve van nieuwe situaties bij elke bronlokatie een peilbuis te worden geplaatst. Ten aanzien van de bronlokatie «pompeiland met afleverzuil» dient de peilbuis niet door de rond het pompeiland aangebrachte vloestofdichte bestrating te worden gevoerd, maar te worden geplaatst stroomafwaarts van het pompeiland met afleverzuil, direkt naast deze vloestofdichte bestrating.

- * Selectie van grondmonsters voor laboratoriumonderzoek is in het verkennend onderzoek tankstations gekoppeld aan zintuiglijke waarnemingen. Per bronlokatie wordt de meest verdachte bodemlaag geanalyseerd.

Bij verkennend onderzoek ten behoeve van nieuwe situaties dient, wanneer zintuiglijk geen verontreiniging wordt geconstateerd, per bronlokatie het grondmonster op een diepte van 0 tot 0,5 m onder de toekomstige potentiële bron te worden geanalyseerd. De te analyseren stoffen worden daarbij bepaald zoals aangegeven in onderdeel 3.3 «onderzoeksstrategie chemisch onderzoek» van het Verkennend onderzoek tankstations, uitgaand van de toekomstige activiteiten op het tankstation. De Handleiding zal dienovereenkomstig worden aangepast.

Voor nieuw op te richten tankstations zal naast het in dit kader voorgescreven verkennend onderzoek tankstations in het kader van de te verlenen bouwvergunning een onderzoek naar de kwaliteit van de bodem ter plaatse van de te realiseren bouwactiviteiten vereist zijn. Dit onderzoek is erop gericht te voorkomen dat nieuwe bouwwerken worden gereali-

seerd op verontreinigde bodem. Het kan daarbij uit een oogpunt van doelmatigheid gewenst zijn de uitvoering van deze beide onderzoeken te combineren. Wel is in dat geval van belang dat zowel bij de voorbereiding als bij de rapportage een duidelijk onderscheid tussen beide onderzoeken wordt gemaakt, daar ze immers een verschillende doelstelling hebben en daarmee ook een eigen onderzoeksstrategie vereisen.

Een Verkennend Onderzoek Tankstations kent een bepaalde ruimtelijke afbakening. Het komt voor dat een tankstation na enige tijd een uitbreiding ondergaat. Het is dan denkbaar dat de uitbreiding een terrein beslaat dat niet eerder door enig Verkennend Onderzoek Tankstations is onderzocht. Het tweede lid strekt ertoe de verplichting op te leggen dit (extra) deel van het terrein te doen onderzoeken. Zolang de verplichting tot het uitvoeren van het Verkennend Onderzoek Tankstations niet voortvloeit uit het bepaalde in het eerste, derde of vierde lid, zal ook geen sprake kunnen zijn van een verplichting voortvloeiend uit het tweede lid.

Artikel 5 vierde lid legt de verplichting op aan degene die een tankstation heeft opgericht tussen 1 januari 1992 en het tijdstip van in werking treden van dit besluit om binnen 6 maanden na het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit de resultaten van een verkennend onderzoek tankstations aan het bevoegd gezag over te leggen. In veel gevallen zal op het moment van in werking treden van dit besluit reeds aan deze verplichting zijn voldaan, doordat bedrijven in het kader van de verlening van de Hinderwetvergunning reeds een verkennend onderzoek tankstations hebben uitgevoerd en de resultaten daarvan ter kennis van het bevoegd gezag hebben gebracht. Het wordt noodzakelijk geacht te voorkomen dat individuele benzinestations zich aan de sanering van de bodemverontreiniging kunnen onttrekken. Zulks zou leiden tot verstoring van de concurrentieverhoudingen en het uitgangspunt «gelijke monniken, gelijke kappen» geweld aandoen. Het meest geëigende instrument om weigerachtigen aan te sporen de sanering ter hand te nemen kan gevonden worden in het wetsvoorstel tot uitbreiding van de Wet bodembescherming met een regeling inzake de sanering van de bodem (Kamerstukken I, 1992/93, 21556, nr. 266). Daarin wordt in artikel 27d de bevoegdheid tot het geven van het onderzoeks- en saneringsbevel genoemd. Wanneer dit voorstel tot wet is verheven, is het mogelijk dat gedeputeerde staten, al dan niet uit eigen beweging, overgaan tot het opleggen van een zodanig bevel aan een weigerachtige tankstationhouder. Om het provinciale beleid terzake nader in te vullen en te uniformeren, zullen afspraken met het InterProvinciaal Overleg worden gemaakt. Artikel 5, vijfde lid is opgenomen om te voorkomen dat een uitgevoerde sanering niet zou leiden tot een nieuw vastgelegde «nul-situatie» van de bodem.

Artikel 6

Het verkennend onderzoek tankstations als bedoeld in artikel 5 heeft als «nulsituatie-onderzoek» ook een functie als referentie voor later optredende verontreiniging. Indien de verontreiniging blijkt te zijn toegenomen, zal de bodem ingevolge de algemene zorgplicht van de Wet bodembescherming moeten worden gebracht in de staat ten tijde van het «nulsituatie-onderzoek». Dit is het geval, ongeacht of het lichte of ernstige bodemverontreiniging betreft. De verontreiniging moet worden gesaneerd waarbij herstel van de multifunctionaliteit van de bodem uitgangspunt is.

Van het buiten gebruik stellen van een installatie of een deel van een terrein is sprake indien dat deel van de inrichting gedurende langere tijd (structureel) niet gebruikt wordt. Het tijdelijk niet gebruiken vanwege onderhouds- of andere werkzaamheden moet niet als «buiten gebruik

stellen» worden beschouwd. Een gehele inrichting is buiten gebruik gesteld indien de inrichting opgehouden heeft te bestaan.

Indien de bedrijfsvoering op een tankstation wordt beëindigd, of indien het tankstation zodanig wordt gewijzigd dat bepaalde terreingedeelten niet langer de functie van tankstation vervullen, dan moet binnen een termijn van zes maanden een verkennend onderzoek tankstations zijn afgerond. Van de resultaten van dit onderzoek dient het bevoegd gezag in kennis te worden gesteld.

Artikel 7

Dit artikel regelt de mogelijkheid dat een bedrijf dat bodemonderzoek moet verrichten en daarvoor op een terrein waarover men geen zeggenschap heeft, moet komen, via het bevoegd gezag toegang tot dat andere terrein kan krijgen. Als voorbeeld mag dienen de situatie waarin monsterneming op terrein van de buurman moet plaatsvinden, maar deze buurman de toegang weigert. Ten einde het onderzoek correct uit te kunnen voeren kan het bevoegd gezag (zijnde de gemeente) de buurman een zogenaamde gedoogplicht opleggen. Er is voor gekozen om de gemeente die bevoegdheid te geven, omdat zij direct betrokken is bij controle etc. van het tankstation.

Artikel 8

In het besluit wordt financiële zekerheid verlangd ter dekking van de aansprakelijkheid voor schade tijdens het gebruik van de tankinstallatie. Daaronder valt ook schade die wordt ontdekt bij beëindiging van de bedrijfsactiviteiten. Het vereiste bodemonderzoek bij het oprichten of wijzigen van het tankstation dient hierbij als referentiekader. In het Burgerlijk Wetboek is een risico-aansprakelijkheid gelegd op de bezitter van een gebrekkige roerende zaak of van een opstal (art. 6:173 en art. 6:174 BW). Onder een opstal wordt onder meer een werk verstaan dat rechtstreeks, of via een gebouw of ander werk, duurzaam met de grond is verenigd, zoals een ondergrondse tank. De vorm van de financiële zekerheid is in dit besluit vrijgelaten. Degene die de inrichting drijft heeft in beginsel de vrijheid de wijze van zekerheidstelling zelf in te vullen. De discussie over diverse vormen van financiële zekerheid en met name over de vraag welke zekerheid een bepaalde vorm daadwerkelijk biedt, is op het moment van vaststellen van dit besluit nog niet afgerond. De onbekendheid met het instrument financiële zekerheid is daar voor een belangrijk deel debet aan. Hierdoor is ook een inschatting over de handhaafbaarheid van het instrument lastig te maken. Het inwerking laten treden van een instrument zonder duidelijkheid over deze elementaire zaken, is niet juist. Derhalve is besloten de inwerkingtreding van artikel 8 met circa anderhalf jaar op te schorten (zie ook de toelichting bij artikel 9). Ook besprekingen met verzekeraars in het kader van het Milieu Aansprakelijkheidsverzekering Samenwerkingsverband (MAS) hebben (nog) niet geresulteerd in een definitieve verzekeringspolis.

Omdat de discussie uitsluitend bedoeld is om duidelijkheid te krijgen over de effectieve zekerheid en de handhaafbaarheid van diverse vormen van financiële zekerheid, kan de tekst van artikel 8 vooralsnog in stand blijven. De termijn waarvoor zekerheid moet worden gesteld vangt aan vanaf het moment dat het tankstation in werking wordt gesteld en eindigt op het moment dat bij beëindiging van het tankstation uit een bodemonderzoek is gebleken dat de bodem als gevolg van dat opslaan niet is verontreinigd dan wel bij gebleken verontreiniging de gewenste maatregelen zijn getroffen. De begunstigde van de financiële zekerheid als hier bedoeld is niet vooraf aan te geven. Het kan gaan om zowel een overheidslichaam als een particulier.

Zekerheid dient in principe voor de gehele inrichting te worden gesteld. In gevallen waarbij inrichtingen over meer dan 6 ondergrondse tanks beschikken, wordt een maximale dekking vereist van f 3 miljoen. De financiële zekerheid zal te allen tijde aanwezig moeten zijn. Dit impliceert dat een claim op de zekerheid niet mag leiden tot een aantasting van die zekerheid voor een navolgende periode. Inzake de eventuele samenloop van de financiële zekerheidsstelling die voortvloeit uit dit besluit met mogelijke toekomstige andere verplichtingen tot financiële zekerheidsstelling kan worden opgemerkt dat bij de uitwerking van de financiële zekerheid zoals aangegeven in de Wet milieubeheer rekening zal worden gehouden met mogelijke cumulatieve-effecten.

Artikel 9, eerste lid

Dit besluit en de daarbij behorende voorschriften treden voor stations die zijn opgericht voor 1 januari 1992 gefaseerd in werking. De datum van 1 januari 1992 is gekozen omdat het werkprogramma in september 1991 effectief van start is gegaan en nog een overgangstermijn van drie maanden in acht is genomen. Voor de fasering is onder meer de doorzet aan motorbrandstoffen in 1990 bepalend. Bedoeld is de doorzet aan benzine en dieselolie. LPG moet niet worden meegerekend. Kan niet worden aangetoond dat de doorzet in 1990 minder bedraagt dan 3000 m³ dan moet er van worden uitgegaan dat de doorzet groter is geweest.

Artikel 9, tweede lid

Zoals reeds opgemerkt bij de toelichting op artikel 8, is in het onderwerpelijke lid de inwerkingtreding van het instrument financiële zekerheid separaat geregeld. Ten einde goede voorwaarden te scheppen om de discussie over de vormen van financiële zekerheid binnen afzienbare termijn af te kunnen ronden, is bepaald dat artikel 8 voor de eerste twee klassen tankstations pas op 1 juli 1995 in werking zal treden. Er zij met nadruk op gewezen dat deze latere inwerkingtreding van artikel 8 ook geldt voor tankstations die op of na 1 januari 1992 zijn opgericht (nieuwe tankstations). Dit komt tot uitdrukking in artikel 12.

Artikel 9, derde lid

De Handleiding bodemsanering tankstations is opgesteld met als doel de saneringen van bodemverontreinigingen bij benzinstations via uniforme regels voortvarend aan te kunnen pakken. Daartoe is, met de doelgroep tankstations voor ogen, een «uittreksel» gemaakt van de Leidraad bodembescherming. Dit betekent echter wel dat de Handleiding een beperkt toepassingsgebied kent. Dit is in de Handleiding zelf aangegeven. Voor een goed begrip worden de belangrijkste beperkingen hier aangehaald. Zo is de Handleiding bedoeld voor de saneringen van «oude» bodemvervuilingen. Daarom is bepaald dat de bodemverontreiniging bij een tankstation dat voor 1 januari 1987 (de datum van inwerkingtreding van de Wet bodembescherming) is opgericht volgens de Handleiding moet worden gesaneerd. Voor vervuilingen van na die datum geldt in principe de algemene zorgplicht van artikel 14 van die wet, waardoor de vervuiling, onverminderd de ernst, volledig moet worden gesaneerd. Daarmee kunnen deze saneringen gelijkgesteld worden aan sanering van bodemverontreinigingen die na de aanpassing volgens het werkprogramma zijn ontstaan.

Een tweede gebruiksbeperking die de Handleiding kent is de situatie waarin een andere bodemverontreiniging samenvalt met de verontreiniging van het tankstation. In alle situaties die buiten de reikwijdte van de Handleiding liggen, moet worden teruggevallen op de eerder genoemde Leidraad bodembescherming.

In het eerste en tweede lid is een meldingsregeling uitgewerkt voor reeds opgerichte tankstations op het moment dat het besluit in werking treedt. In het werkprogramma is deze melding ook genoemd. Anders dan het werkprogramma geeft dit besluit aan de melding een wettelijke basis. De melding dient ertoe het bevoegd gezag vooraf inzicht te geven in de juiste faseringsdatum van ieder tankstation. Met de meldingsfiguur uit het eerste en tweede lid worden ook degenen die in eerste instantie geen melding hebben gedaan, alsnog verplicht dit te doen. Daarmee bevinden alle bedrijven zich in eenzelfde positie. Wanneer voor een bestaande inrichting geen meldingsformulier wordt ingestuurd, is het bevoegd gezag niet op de hoogte van de voor die inrichting geldende datum waarop het besluit van toepassing wordt. Kan de ondernemer niet aantonen dat een meldingsformulier is ingestuurd of weigert hij op korte termijn een meldingsformulier in te vullen, dan kan het bevoegd gezag het tankstation met de haar ter beschikking staande gegevens in de van toepassing geachte klasse I, II, III of IV indelen en dit aan de ondernemer kenbaar maken. Is de faseringsdatum voor die klasse verstreken, en zijn de preventieve maatregelen nog niet aangebracht, dan kan het bevoegd gezag overgaan tot het opleggen van bestuursrechtelijke sancties.

Artikel 10, derde lid en vierde lid

Na de voor een tankstation voor het wegverkeer geldende faseringsdatum, zoals genoemd in artikel 9, moet worden gemeld dat het station in werking is overeenkomstig de voorschriften van dit besluit. De melding moet binnen vier weken worden gedaan, maar kan achterwege blijven indien er al eerder, in de periode van 1 juli 1991 tot aan de faseringsdatum, een melding ex artikel 1a Hinderbesluit is gedaan. Dit is neergelegd in het derde lid. Voor de meeste stations zal dit het geval zijn. Ook de tankstations type A die de vergunningplicht behouden, moeten deze melding doen. Voor deze stations kan de melding worden gezien als een melding ex artikel 8.19 Wet milieubeheer (vroeger artikel 1a Hinderbesluit). Het niet voldoen aan de meldingsverplichting staat los van de verplichting om aan de voorschriften van de bijlage(n) te voldoen wanneer het besluit overeenkomstig het bepaalde in artikel 9 op de inrichting van toepassing is geworden. Deze verplichting blijft onverkort gelden.

Iemand die niet hoeft te melden vanwege het gestelde in het vierde lid moet wel een melding doen, indien een tankstation voor het wegverkeer type B zodanig wordt uitgebreid of de daarin gebezigde werkwijze zodanig wordt gewijzigd dat daardoor afwijking zal ontstaan van de eerder verstrekte gegevens.

Artikel 11

Aangezien het onderhavige besluit valt onder de uitzondering genoemd in artikel 2, eerste lid, onderdeel a, van het Besluit opslaan in ondergrondse tanks is onderdeel c van genoemd artikellid overbodig geworden.

TOELICHTING BIJ BIJLAGE I

Begrippen

In de begripsomschrijvingen van «KIWA-certificaat» en «keuringsinstelling» is ermee rekening gehouden dat instellingen in andere landen van de EG technische keuringen kunnen verrichten, die kunnen leiden tot de verlening van een KIWA-certificaat voor producten en uitgevoerde

processen. Daarbij geldt als voorwaarde dat deze instellingen in staat zijn om op betrouwbare, onafhankelijke en deskundige wijze de keuring te verrichten. Deze criteria zijn in Europees verband nader ingevuld door middel van geharmoniseerde Europese normen (EN-45000 serie). Keuringsinstellingen in de EG-Lid-Staten die met betrekking tot het verrichten van technische keuringen van produkten voldoen aan de in de EN-45000 serie opgenomen normen worden geacht te voldoen aan de eerder bedoelde criteria. Dit betekent dat een buitenlandse producent in eigen land een produkt, bijvoorbeeld een opslagtank voor benzine, voor een (technische) keuring zal kunnen aanbieden. Aan de hand van het keuringsdocument dat KIWA in voorkomende gevallen van de buitenlandse producent of keuringsinstelling ontvangt, zal door het KIWA worden vastgesteld of volgens de KIWA-beoordelingsrichtlijnen is gekeurd. Deze beoordelingsrichtlijnen zijn openbaar en voor een ieder bij het KIWA te Rijswijk verkrijgbaar.

Voorschriften

1.1 De algemene regel is dat de opstelplaats van de auto voorzien moet zijn van een vloeistofdichte bestrating met een afstand tot aan de afleverzuil gelijk aan de lengte van de slang + 1 m, maar niet korter dan 5 m. Deze bestrating moet over deze afstand zijn aangebracht voor zover de omgeving dit toelaat, waarbij het uitgangspunt is dat het om opstelplaatsen van auto's moet gaan. Zo hoeft de vloeistofdichte bestrating zich niet uit te strekken tot binnen gebouwen of bermtaluds. Bij de zogenaamde «stoepstations» zou zich in dit verband ook een probleem kunnen voordoen, indien vanwege dit voorschrift ook een groot deel van de rijbaan vloeistofdicht gemaakt zou moeten worden, terwijl de auto's zelden of nooit ten tijde van het tanken op deze rijbaan staan opgesteld. Het voorschrift bepaalt voor dergelijke gevallen dat de te verhardene opstelplaats niet breder hoeft te zijn dan 3 m.

1.2 In plaats van een vloeistofdichte bestrating mag ook een folie-systeem zijn aangebracht indien het tankstation een zgn. «stoep»-station is, of indien het aanbrengen van de bovengrondse verharding onevenredig duur is. Dit zal met name het geval zijn in gebieden met een zeer slappe bodem, waar extra fundering nodig zal zijn. Als eerste vuistregel kan worden aangehouden dat van onevenredig hoge kosten sprake zal zijn, indien de dikte van het aan te brengen fundament ten behoeve van de vloeistofdichte verharding meer zal bedragen dan 80 cm.

1.4 Noch in het kader van de Wet milieubeheer noch in het kader van de Wet bodembescherming kan een zand/slibvanger of een olie/benzine-afscheider voor vloeistoffen die van de vloeistofdichte bestrating afstromen, worden voorgeschreven. Dit kan uitsluitend in het kader van de gemeentelijke lozingsverordening indien het afvalwater wordt geloosd op het riool, of de Wet verontreiniging oppervlaktewater, indien het afvalwater op oppervlaktewater wordt geloosd. Vrijwel in alle gevallen zal een zand/slibvanger en een olie/benzine-afscheider zijn voorgeschreven. In het kader van de Wet milieubeheer kan niet meer worden bepaald dan voorschrift 1.4. Een belangrijk aantal tankstations loost afvalwater op oppervlaktewateren van geringe tot zeer geringe omvang. Deze stations moeten er rekening mee houden dat de lozing van met brandstoffen verontreinigd afvalwater, ook na behandeling in een zand/slibvanger en een olie/benzine-afscheider op een dergelijk oppervlaktewater veelal als niet langer gewenst moet worden beschouwd. Het verdient aanbeveling dit afvalwater in een verdergaande mate van bestanddelen aan minerale oliën en onopgeloste bestanddelen te ontdoen.

Een andere mogelijkheid is dat het met brandstoffen verontreinigd afvalwater na een eerste behandeling met een olie/benzine-afscheider tezamen met het huishoudelijk afvalwater naar het gemeenteriool wordt

afgevoerd of ter plaatse wordt gezuiverd. De essentie is dat ook investeringen noodzakelijk zijn voor voorzieningen die vanwege de waterkwaliteitbeheerder worden opgelegd. Het is zaak dat bij de aanleg van de vloeistofdichte bestrating deze zaken niet over het hoofd worden gezien, opdat verrassingen in een later stadium voorkomen worden.

1.5 Dit voorschrift biedt zowel ruimte voor de authentieke opvangbak als voor een situatie waarin de vloeistofdichte bestrating de functie van opvangbak vervult. Indien gekozen wordt voor een opvangbak rond de vulpunten verdient het aanbeveling de bak af te schermen tegen regenwater. Regenwater dat zich in de bak zou verzamelen, raakt vervuild met brandstofrestanten en mag daarom van de waterkwaliteitsbeheerder alleen via een olie-waterscheider worden geloosd.

1.9 De resultaten van de analyses van de grondwatermonsters hoeven niet te worden opgestuurd naar het bevoegd gezag, maar moeten worden bewaard in het installatieboek als bedoeld in voorschrift 3.1.

1.10 Ook andere voorzieningen dan grondwaterpeilbuizen zijn geschikt voor bodemmonitoring. Omdat in dit voorschriftenpakket, gegeven alle recente ontwikkelingen, niet eenduidig vastgelegd kan worden welke voorzieningen hiertoe ook geschikt zijn, is er voor gekozen dat de gelijkwaardigheid van een ander systeem aangetoond moet worden. Het gaat hier met name om elektronische detectie rond tanks en om samplers voor bodemlucht.

1.11 Indien de laagste gemiddelde grondwaterstand zich meer dan 5 meter onder het maaiveld bevindt kan het zijn dat een grondwaterpeilbuis niet die signalerende functie kan vervullen die daarvan verwacht wordt.

2.1.1 Op de ondergrondse opslagtanks van benzinestations is een aansluiting nodig om de dampretourleiding van de tankauto aan te kunnen sluiten. Het systeem werkt volgens het verdringingsprincipe: de benzinedamp wordt door de instromende benzine via de aangesloten dampretourslang naar de tankauto gedrukt; bovendien ontstaat er in de tankwagen door het lossen een gering vacuüm dat de damp uit de tank mee aanzuigt. Er dient dus een aansluitingsmogelijkheid te worden gecreëerd tussen de huidige tankontluchttingsleidingen en een dampretourslang. Dit kan gescheiden per tank, doch kan ook gekoppeld worden tot één manyfold. Bij bestaande stations zijn vulpunten en ontluchttingsleidingen (bovengronds) doorgaans niet bij elkaar gesitueerd. De plaats van de vulpunten wordt bepaald door een zo veilig mogelijke opstelplaats van de tankauto; de plaats van ontluchttingsuitmondingen op basis van milieuaspecten (brandgevaar/stankhinder).

Het is dus doorgaans niet mogelijk de bestaande ontluchttingsleidingen bovengronds te koppelen tot een manyfold en dat vervolgens te voorzien van een aansluitstuk voor de dampretourslang.

Koppeling dient dan dicht bij de tanks plaats te vinden, van waaruit één dampretourleiding naar de opstelplaats van de tankauto (c.q. geheel nieuwe aansluiting van af de tanks). Een verbinding vanuit de tanks met de buitenlucht blijft noodzakelijk, die nu dienst doet als beluchttingsleiding wanneer benzine aan de tank op atmosferische druk wordt onttrokken. Dit kan één centrale beluchttingsleiding zijn, aangesloten op de centrale dampretourleiding. Het is ook mogelijk een beluchttingsleiding per tank te handhaven.

Bij een eventuele additionele toepassing van dampretour stage II is een beluchttingsleiding als zodanig niet meer nodig. In dat geval moeten tanks alleen kunnen ademen, dat wil zeggen het verschil in gasvolume bij wisselende temperaturen compenseren, hetgeen wordt bereikt door het aanbrengen van een zogenaamd vacuüm/druk-ventiel op de beluchttingsleiding(en). Het leidingsysteem dient zodanig te zijn bemeten dat bij het opvullen van de tanks (of anderszins) nimmer overdruk (maximaal bovendruk vacuüm/drukventiel!) in het systeem kan ontstaan. Hierbij dient er uit veiligheidsoverwegingen vanuit te worden gegaan dat door een menselijke fout gelost wordt zonder dampretour-aansluiting en dat de

beluchtungsleiding dan functioneert als tankontluchting. Deze dient voldoende capaciteit te hebben voor het gelijktijdig opvullen van (de maximaal toegestane) 2 tanks. Attentie is geboden voor de drukweerstand van een eventueel vacuüm/drukventiel in geopende stand. De voorgescreven openingsdruk is vermeld in het SI-eenhedenstelsel. Een druk van 3,92 kPa komt overeen met een druk van 40 cm waterkolom. Overdruk in het systeem heeft directe gevaarsaspecten, zowel ten aanzien van de ontluchtingsopeningen aan de pompen als ten aanzien van de tankpeil-handelingen.

Overlopen, bij voorbeeld door overvulling, van de ene tank naar de andere via de gemeenschappelijke dampretourleiding dient onmogelijk te zijn. Ter voorkoming van overvulling dient de overvulbeveiliger (zie voorschrift 5.3.3, Bijlage I) dan ook te zijn aangebracht voordat de dampretourvoorzieningen worden genstalleerd. Indien de leidingen (dampretour/beluchting) bovengronds zijn gekoppeld, mogen daar eventueel aangebrachte overstroombeveiligers nimmer de voorgescreven overvulbeveiligers (in de vulleiding) vervangen.

De aansluiting voor de dampretourslang op de dampretourleiding van de tank(s) dient te worden voorzien van een veerbelaste klep die de opening afsluit, ook in het geval dat vergeten mocht zijn de opening met bijbehorend deksel af te sluiten. Bij een bovengrondse manyfolding is dan eventueel een combinatie mogelijk met het afsluiten van de beluchtungsleiding zodra de dampretourslang wordt aangesloten.

Het is niet geheel onmogelijk dat door de koppeling van een aantal ondergrondse tanks door een gemeenschappelijk buizenstelsel ten behoeve van de damperugvoering, koolwaterstofdamp van een tank met bijvoorbeeld gelode benzine in een tank met loodvrije benzine kan stromen.

Dit zal echter nauwelijks problemen opleveren, omdat de retourdamp meestal toch alleen maar de meest vluchtige bestanddelen van de benzine bevat die voor gelode en ongelode benzine niet of nauwelijks verschillen (lood verdampt niet bij deze temperaturen). Voor het geval dat absoluut vermeden moet worden dat een produkt van de ene tank in aanraking komt met het produkt in een andere tank, kunnen de dampretourleidingen separaat worden aangesloten.

Tot slot kan worden opgemerkt dat is uitgegaan van een situatie waarin alle ondergrondse tanks voorzien zijn van dampretourleidingen. Strikt genomen is het voor dieselolie niet noodzakelijk de damp terug te voeren. Echter om het wisselen van produktsoort mogelijk te maken, is het aan te bevelen alle tanks van dampretourleidingen te voorzien.

2.1.3 Verwisseling kan worden uitgesloten door gebruik te maken van verschillen in diameter of door een verschil in «mannetje-vrouwje».

2.2.1 Om de implementatie van dampretour stage II niet onnodig te bemoeilijken moet een dampretourleiding onder de vloeistofdichte voorziening worden aangelegd met een aansluitpunt ter plaatse van de afleverzuil. Zo wordt voorkomen dat een vloeistofdichte bestrating onnodig moet worden opgebroken, met alle kosten vandien.

5. In deze hoofdstukken zijn voorschriften opgenomen voor nieuwe en bestaande ondergrondse opslaginstallaties voor benzine, gasolie en lichte stookolie. De voorschriften zijn ontleend aan een richtlijn van de Commissie Preventie van Rampen door gevaarlijke stoffen. Nieuwe installaties mogen pas 'in werking worden gesteld nadat de installatie is gekeurd door of namens KIWA. «Namens KIWA» houdt in dat de werkzaamheden worden uitgevoerd door een installateur die door KIWA erkend is. Als bewijs dat deze keuring heeft plaatsgevonden, moeten bepaalde certificaten en keuringsrapporten worden opgestuurd naar het bevoegd gezag alvorens de installatie in gebruik wordt genomen. Deze certificaten en keuringsrapporten worden verstrekt door of namens KIWA.

Ook voor bestaande installaties is in de voorschriften een keuringsregime opgenomen, de introductiekeuring. Dit keuringsregime geldt indien ten aanzien van die installaties in het verleden bij de nieuwbouw geen certificaten en rapporten beschikbaar zijn gesteld. In die situaties bestaat geen zekerheid of de installatie kwalitatief goed is. Daarom is dus een keuring noodzakelijk.

Met betrekking tot het keuringsregime voor bestaande installaties zij erop gewezen dat KIWA een vooronderzoek kan doen op basis waarvan beslist kan worden of een bestaande installatie al dan niet vervangen zou moeten worden. De kosten van zo'n vooronderzoek zijn relatief laag ten opzichte van die van een volledige keuring. Informatie hierover kan worden gevraagd bij KIWA te Rijswijk.

Nieuwe en bestaande installaties moeten periodiek worden gecontroleerd door of namens KIWA ten einde te voorkomen dat de installatie lek raakt en verontreiniging van de bodem optreedt. Reeds een relatief geringe lekkage van vloeibare aardolieproducten kan ernstige bodemverontreiniging met zich meebrengen, die slechts tegen zeer hoge kosten kan worden opgeheven.

Om die reden is het essentieel dat jaarlijks een aantal controles wordt uitgevoerd door of namens KIWA en dat de resultaten hiervan worden opgestuurd naar het bevoegd gezag. Deze controles zijn afgestemd op de aard van het in de tank opgeslagen produkt en houden rekening met de lokale eigenschappen van de bodem.

5.1.4 Het bodemweerstandrapport wordt door of namens KIWA opgesteld en bevat naast de rapportage van de bodemweerstandsmeting, een aanbeveling omtrent de toe te passen kathodische bescherming.

5.1.5 In CPR 9-1 wordt voor een tankinstallatie in een bodem met een bodemweerstand tussen 50 en 100 Ohm.m een kathodische bescherming (KB) aanbevolen. Wanneer geen KB is aangebracht moet de tankbekleding ieder jaar worden gecontroleerd door middel van een stroomopdrukproef (zie voorschrift 5.4.2.4 van CPR 9-1). Onder andere om die reden is in de praktijk bijna elke installatie in grond tot 100 Ohm.m voorzien van een KB. Om die reden heeft het advies van de CPR een dwingend karakter gekregen.

5.1.8 Het toepassen van kunststoffolie ter voorkoming van wortelgroei in de bekleding kan vanwege het isolerend effect van de folie het functioneren van de kathodische bescherming negatief beïnvloeden. Indien een tank tegen wortelgroei moet worden beschermd, verdient het aanbeveling KIWA te raadplegen over de in dit verband te treffen voorzieningen.

5.3.2 Onder «slechte toestand» wordt onder meer verstaan een beschadigde bekleding (welke kan worden gerepareerd) en voorts een intering van de tankwand of ernstige vervorming. Het kan ook noodzakelijk zijn een tank te onderzoeken als een nabij gelegen tank in slechte toestand verkeert. Indien de intering ten gevolge van putcorrosie meer dan 1/3 van de plaatdikte bedraagt of ten gevolge van gelijkmatige corrosie meer dan 1/10 van de plaatdikte bedraagt, moet de tank worden vervangen.

5.3.3 Het betreft hier een voorziening die het vullen van de tank automatisch stopt, zodra de tank nagenoeg gevuld is. De inrichting is zodanig dat de inhoud van de losslang nog in de tank kan lopen. De toegestane typen zijn voorzien van een KIWA-keur.

5.3.4 Een koperen of roestvast stalen peilstok zal in een stalen tank aanleiding geven tot corrosie door elementvorming.

5.4.5 t/m 5.4.7 De consequentie van het afkeuren van een bestaande installatie kan zover gaan dat het afleveren van motorbrandstoffen geheel moet worden gestaakt. Omdat dit in verhouding moet staan tot het doel dat dient te worden bereikt, namelijk bescherming van de bodem tegen verontreiniging door brandstoffen, is het direct buiten gebruik stellen van de installatie alleen daar geëist waar het noodzakelijk is. Indien een

installatie lek blijkt te zijn, moet ernstig worden gevreesd voor bodemverontreiniging; de opgeslagen vloeistof moet dan ook direct worden verwijderd om verdere verontreiniging te voorkomen.

5.5.3 Op grond van deze voorschriften kan het bevoegd gezag nadere eisen stellen met betrekking tot de ligging van het vulpunt en het opstelpunt van de tankwagen. Van deze bevoegdheid zal slechts gebruik mogen worden gemaakt indien het vulpunt of het opstelpunt van de tankwagen gesitueerd of gelegen is in een nauwe straat of op een moeilijk bereikbare plaats.

7.4.2 Voor de periodieke keuring ten aanzien van inwendige aantasting van een ondergrondse opslagtank voor afgewerkte olie geldt een ander regime dan voor andere vloeibare aardolieprodukten.

Omdat water en bezinksel niet als zodanig kunnen worden onderscheiden kunnen bij deze tanks geen analyses op water en bezinksel worden gedaan. Gelet op de aard van het produkt afgewerkte olie moet daarom bij stalen tanks ten minste éénmaal per vijf jaar de tank inwendig worden geïnspecteerd.

8.4.2 De beproeving als omschreven in voorschrift 5.4.12 van CPR 9-5 omvat onder meer een jaarlijkse visuele controle van een proefplaatje van het tankmateriaal, dat in de tank is geplaatst. Bovendien moet éénmaal per 10 jaar een beproeving van een tweede proefplaatje plaatsvinden. Deze proefplaatjes moeten reeds bij de plaatsing van de tank zijn aangebracht.

9 Voor de bewaring van gasolie, lichte stookolie en dieselolie, maar ook andere K₃ produkten is een richtlijn van de Commissie Preventie van Rampen door gevaarlijke stoffen (CPR) ontwikkeld. Het huidige concept van deze richtlijn ligt zodanig vast, dat het vastleggen van de in het concept opgenomen regels in het onderhavige besluit goed aansluit bij de huidige inzichten over deze materie. Ook dubbelwandige tanks zijn hierbij, onder de aangegeven voorschriften, toegestaan.

9.2 De opslag van een beperkte hoeveelheid K3-produkten binnen de gebouwen van een inrichting behoort met de aangegeven voorschriften tot de mogelijkheden. Wel is vastgelegd dat de ontluchtingsleiding naar buiten moet uitmonden, om eventuele ophoping van dampen in de gebouwen te voorkomen.

TOELICHTING BIJ VOORSCHRIFTEN UIT BIJLAGE II

1.1 In aansluiting op de voorschriften van het Lozingenbesluit bodembescherming is in het onderhavige besluit een verbod opgenomen vloeistoffen in de bodem te lozen. Slechts voor zover het oppervlaktewater, hemelwater of drinkwater betreft is een algemene uitzondering in het besluit opgenomen. Het Lozingenbesluit bodembescherming is ingevolge artikel 2, tweede lid, onder a, van dat besluit niet van toepassing binnen de inrichting. Ten behoeve van de overzichtelijkheid voor degene die de inrichting drijft zijn deze bodembeschermende voorschriften toegevoegd aan dit besluit.

1.2 en 1.3 Voor alle inrichtingen gaat de verplichting tot het vloeistofdicht uitvoeren van de vloer van de werkplaats (voor het verlenen van service) in op het moment dat het besluit op die inrichting van toepassing wordt (fasering uit artikel 9, eerste lid). Alleen voor bedrijven waar op grond van een eerder verleende vergunning krachtens de Hinderwet of de Wet milieubeheer reeds was bepaald dat de vloer van deze werkplaats vloeistofdicht diende te zijn, geldt het bepaalde in die vergunning. Mogelijke gelijkwaardige bodembeschermende voorzieningen kunnen onder andere zijn het aanbrengen van een zandlaag met folie onder een tegelvloer, een geschikte in het werk gestorte betonsoort, of een vloeistofdichte verharding als bedoeld in voorschrift 1.1 van bijlage I.

Het uitvoeren van de gehele dikte van de vloer als onbrandbaar kan tot onbedoelde effecten leiden zoals bij samenloop van voorschriften, bijvoorbeeld die ten aanzien van de thermische isolatie. Derhalve is voorgeschreven dat slechts de eerste 5 cm (van bovenaf gemeten) aan de eis van onbrandbaar moet voldoen. Voor het begrip «verlenen van service» verwijs ik naar hetgeen daarover is opgemerkt bij artikel 1, onder c.

2. De Wet milieubeheer beoogt bij brand binnen de inrichting uitsluitend de nadelige gevolgen voor het milieu buiten de inrichting te voorkomen of te beperken. Effecten buiten de inrichting kunnen optreden ten gevolge van bij voorbeeld brandoverslag, explosie of bij het ontstaan van schadelijke ontledingsprodukten. Bij het interpreteren van de voorschriften, genoemd in hoofdstuk 2, alsmede bij het stellen van nadere eisen hieromtrent, moet het voorgaande goed voor ogen worden gehouden. De in deze voorschriften geregelde onderwerpen vullen de bepalingen uit de artikelen 186, 192, 300, 306, 373 en 394 van het Bouwbesluit aan voor de specifieke doelgroep van dit besluit: tankstations voor het wegverkeer type B. Worden er nadere eisen gesteld, dan moet het bevoegd gezag er zorg voor dragen dat strijdigheid met de bij of krachtens het Bouwbesluit gestelde regelen wordt voorkomen.

3. In tegenstelling tot industrielawaai kent de Wet geluidhinder voor de avondperiode voor wegverkeer geen normstelling. De avondperiode is daarbij een logische overgang van de dagperiode naar de nachtperiode. Uitgaande van de normstellingen van 50 dB(A) overdag en 40 dB(A) 's nachts kan voor de avondperiode een gemiddeld niveau van 45 dB(A) worden verwacht. Deze is niet wettelijk vastgelegd aangezien het wegverkeer geen sterke overgang om 19.00 uur kent, maar een glijdend beeld vertoont. In de praktijk komt bij benzinestations een avond-openstelling tot circa 21.00 uur veelvuldig voor. Deze avondopenstelling leidt in de praktijk niet tot een zodanig klachtenpatroon dat openstelling van benzinestations in de avonden landelijk zou moeten worden verboden. Het gebruik van tankstations is evenredig aan het verkeersaanbod. Indien de tankstations langs drukke wegen na 19.00 uur worden benut, mag worden aangenomen dat de geluiden nabij de pompeilanden worden gemaskeerd door het reguliere verkeerslawaaï.

Vanwege de sterke wederzijdse afhankelijkheid van tankstations van het wegverkeer, is gekozen om bij het vaststellen van de normstelling voor tankstations rekening te houden met de bovengeschetste beleidsruimte die de Wet geluidhinder ten aanzien van het wegverkeer biedt.

Deze beleidskeuze houdt in dat de avondperiode voorzien is van twee normstellingen: de eerste twee uren (19.00 uur tot 21.00 uur) krijgt als normstelling die van de dagperiode, zijnde 50 dB(A); de laatste twee uren (21.00 uur tot 23.00 uur) krijgt als normstelling de nachtperiode, zijnde 40 dB(A). Dus enerzijds wordt de dagperiode verlengd, daar staat tegenover dat de nachtperiode eerder ingaat (reeds om 21.00 uur).

3.1 Onder woningen van derden worden ook huurwoningen verstaan waarvan de eigenaar tevens degene is die de inrichting drijft. Een woning kan deel uitmaken van een inrichting indien de bewoning ervan deel uitmaakt van de arbeidsverhouding die de bewoner met de inrichting heeft. Als geluidgevoelige bestemmingen kunnen worden aangemerkt: gebouwen ten behoeve van basis- en voortgezet onderwijs (met uitzondering van gymnastieklokalen), bejaardenoorden, algemene, categorale en academische ziekenhuizen, verpleeghuizen, gebouwen voor sociaal-cultureel of maatschappelijk gebruik (met uitzondering van inrichtingen in de zin van de Drank- en Horecawet of het Besluit recreatie-inrichtingen Wet geluidhinder), algemene en categorale psychiatrische ziekenhuizen, zwakzinnigen-inrichtingen, inrichtingen voor zintuiglijk gehandicapten, medische kindertehuizen, medische kleuterdagverblijven en sanatoria. De in voorschrift 3.1 genoemde geluidsniveaus zijn de niveaus op de gevel van woningen van derden en andere geluidgevoelige bestemmingen, of

op een punt op 100 m afstand van het tankstation. De 100 m grens is gesteld om te voorkomen dat tankstations die ver van omringende bebouwing zijn gelegen, onnodig veel akoestische hinderruimte vullen.

3.2 Dit voorschrift geldt alleen voor inrichtingen die reeds zijn opgericht vóór 1 januari 1992. De datum van 1 januari is gekozen omdat het werkprogramma in september 1991 effectief van start is gegaan en nog een overgangstermijn van drie maanden in acht is genomen. Op die inrichtingen is voorschrift 3.1 niet van toepassing. Ook geeft het voorschrift het bevoegd gezag de mogelijkheid tot het stellen van nadere eisen ten aanzien van het toelaatbare equivalente geluidsniveau. Hierdoor kan inhoud worden gegeven aan het streven om reeds opgerichte inrichtingen zoveel mogelijk te laten voldoen aan de huidige inzichten met betrekking tot het voorkomen van geluidhinder en daarmee aan de voorschriften, die gelden voor inrichtingen die nog moeten worden opgericht. Zodanig te stellen nadere eisen mogen echter het in werking hebben van de inrichting niet onmogelijk maken of onnodig beperken. Bij de interpretatie hiervan kan aansluiting worden gezocht bij de jurisprudentie van artikel 6a, derde lid, van de Hinderwet.

Ten einde te voorkomen dat het voorgaande een verruiming zou inhouden voor inrichtingen ten behoeve waarvan in het verleden een hinderwetvergunning of een vergunning Wet milieubeheer is verleend met strengere voorschriften ter beperking van geluidhinder, is voorschrift 3.1 in die situatie van toepassing verklaard.

3.3 Dit voorschrift is zowel van toepassing op nieuwe als op bestaande inrichtingen en vult de voorschriften 3.1 t/m 3.3 aan. Het voorschrift geldt niet voor inrichtingen die zijn gelegen aan wegen met een verkeersintensiteit groter dan 100 motorvoertuigen/uur tussen 21.00 en 07.00 uur. Bij deze inrichtingen vallen de normaal optredende piekniveaus weg in het achtergrondgeluid van de weg.

3.4 De op grond van dit voorschrift te stellen nadere eisen maken het voor het bevoegd gezag mogelijk het treffen van akoestische voorzieningen verplicht te stellen en gedragsregels op te leggen, die nodig zijn om aan het gestelde in de voorschriften 3.1 tot en met 3.3 te voldoen. Een zodanige nadere eis zou alleen gesteld mogen worden indien de lokale situatie dat noodzakelijk maakt. Van de bevoegdheid tot het stellen van nadere eisen zou slechts in uitzonderingsgevallen gebruik moeten worden gemaakt. Indien degene die de inrichting drijft in overleg met het bevoegd gezag nagaat op welke wijze het beste aan de voorschriften kan worden voldaan, is het niet noodzakelijk de resultaten van dit overleg te formaliseren door het stellen van nadere eisen. Het stellen van nadere eisen kan met name uitkomst bieden indien de inrichting regelmatig geluidsoverlast blijkt te veroorzaken. Door deze nadere eisen kunnen de in deze voorschriften neergelegde doelen met betrekking tot de toelaatbare geluidsniveaus worden vertaald in concrete middelen. Dit biedt een mogelijkheid om aan te geven met welke middelen het gestelde in deze voorschriften moet worden bereikt. Het achterwege laten van nadere eisen laat uiteraard onverlet dat degene die de inrichting drijft, moet voldoen aan de voorschriften 3.1 tot en met 3.3.

Het aangeven van de toe te passen middelen kan tevens de controle van de voorschriften eenvoudiger maken, in het bijzonder indien relatief eenvoudige middelen moeten worden toegepast om aan de voorschriften te voldoen. Een controle op het niet juist functioneren van akoestische voorzieningen of op het niet in acht nemen van bepaalde gedragsregels kan doelmatiger zijn dan het uitvoeren van geluidmetingen.

3.5 In dit voorschrift is aangegeven op welke wijze de controle of de berekening van de in de voorschriften 3.1 t/m 3.3 vastgelegde geluidsniveaus moet plaatsvinden. Bij controle zal meestal kunnen worden volstaan met de methode van directe meting, waarbij met een eenvoudige geluidmeter snel een betrouwbare meting kan worden uitgevoerd. Deze

methode voor metingen in de buitenlucht is in de genoemde handleiding aangeduid met de methode A1.

Overigens is het de eigen verantwoordelijkheid van degene die de inrichting drijft, om voorafgaande aan het oprichten en tijdens het in werking hebben van de inrichting geluidsmetingen uit te voeren of te laten uitvoeren, teneinde voor zichzelf na te kunnen gaan of aan de voorschriften wordt voldaan. Uiteraard kan ook het bevoegd gezag ter controle van de voorschriften geluidsmetingen uitvoeren en bij overtreding ervan sancties opleggen.

3.6 In de praktijk kunnen situaties voorkomen waar het uitvoeren van een directe meting ter plaatse van woningen (het immissiepunt) niet mogelijk is. Het bevoegd gezag kan door middel van te stellen nadere eisen een ander punt (het referentiepunt) aanwijzen waar de meting moet worden uitgevoerd. Uit de resultaten van de meting kan door middel van bij voorbeeld extrapolatie het niveau op het immissiepunt worden berekend. Ook deze methode is beschreven in de «Handleiding meten en rekenen industrielawaai». Andersom kan, uitgaande van de niveaus bij het immissiepunt, berekend worden welke waarden bij het referentiepunt niet overschreden mogen worden. Bij het stellen van nadere eisen kan het bevoegd gezag tevens de bij het referentiepunt toegestane niveaus vastleggen.

5. Deze voorschriften zijn van toepassing op afvalstoffen, zoals bedrijfsafvalstoffen die naar aard en samenstelling overeenkomen met huishoudelijk afval, papierafval en leeg emballagemateriaal. Aan deze voorschriften wordt voldaan indien deze afvalstoffen op normale wijze worden behandeld, bij voorbeeld door opslag in vuilniszakken of containers en door periodieke afvoer. In de onderhavige inrichtingen kunnen afvalstoffen vrijkomen die vallen onder de Wet chemische afvalstoffen en die – gezien de hoeveelheid – worden aangeduid als klein chemisch afval. Dit afval dient, gescheiden van andere afvalstoffen, periodiek uit de inrichting te worden afgevoerd naar vergunninghouders op grond van de Wet chemische afvalstoffen. De provincie heeft één of meer inzamelbedrijven aangewezen die verplicht zijn het klein chemisch afval op afroep binnen redelijke termijn op te halen. Dikwijls zal er in de gemeente een depot zijn, waarheen het klein chemisch afval kan worden gebracht.

Wanneer uitvoering is gegeven aan een regeling van gescheiden aanbieden van afvalstoffen, dient de gescheiden opslag van de desbetreffende afvalstoffen, zoals blik of glas, mogelijk te zijn.

6.1 De arbeidsinspectie en elektriciteitsbedrijven in Nederland hanteren ten aanzien van de veiligheid van elektrische installaties de bepalingen zoals die zijn vastgelegd in de in dit voorschrift genoemde NEN-bladen. Deze bepalingen worden in het algemeen ook door de erkende elektrotechnische installatiebureaus gehanteerd bij de aanleg van elektrische installaties. In bijlage I onder «begrippen» is aangegeven dat bestaande installaties moeten voldoen aan de norm die bij de aanleg van de installatie is toegepast.

Installaties of delen van installaties moeten tenminste voldoen aan NEN 1010, 2e druk oktober 1962. Installaties of delen van installaties die zijn aangelegd na 1962 moeten tenminste voldoen aan de op het tijdstip van aanleg geldende voorschriften. In NEN 1010, uitgave 1962 is zowel stofontploffingsgevaar als gasontploffingsgevaar geregeld; in latere versies alleen stofontploffingsgevaar. Gasontploffingsgevaar wordt nu geregeld in NEN 3410, uitgave 1987.

Een voor deze datum geplaatste elektrische installatie in een ruimte met gasontploffingsgevaar moet dus voldoen aan NEN 1010, uitgave 1962.

Het toe te passen elektrische materieel in ruimten met stofontploffingsgevaar wordt in zowel NEN 1010, uitgave 1962, als in latere versies behandeld. Het toe te passen materieel in ruimten met gasontploffings-

gevaar wordt in NEN 3125, NEN-EN 50014 t/m 50020, 50028 en 50039 geregeld.

Indien sprake is van een situatie waarbij het vanuit milieuhygiënisch oogpunt van belang is nauwkeuriger uitvoeringsvoorschriften ten aanzien van elektrische installaties voor te schrijven, is dit als specifiek voorschrift bij het desbetreffende onderdeel opgenomen.

Bij gasontploffingsgevaar wordt de zone-indeling gehanteerd die is vermeld in NEN 3410. Deze indeling komt overeen met die vermeld in het concept-publikatieblad van de Arbeidsinspectie CP 20, eerste druk 1989, een uitgave van het Directoraat-Generaal van de Arbeid.

7.1 In dit voorschrift worden de Aansluitvoorwaarden Gas 1979/92 van de VEGIN van toepassing verklaard. Indien het plaatselijke gasleveringsbedrijf hiervan afwijkende bepalingen hanteert kunnen deze bepalingen in het kader van de Wet milieubeheer niet worden verlangd.

8. Er is sprake van chemicaliën indien het stoffen zijn waarvoor op de verpakking een gevaarsaanduiding verplicht is. Als in een inrichting slechts een kleine hoeveelheid K1- en K2-vloeistoffen in voorraad wordt gehouden, is het uit oogpunt van milieubescherming niet noodzakelijk aan de bewaring ervan nadere voorschriften te verbinden. Als grens is daarbij aangehouden een hoeveelheid van 25 liter.

Het is evident dat het om andere redenen dan milieu-overwegingen (bij voorbeeld arbeidsomstandigheden) in ieder geval aanbeveling verdient om ook geringere hoeveelheden zorgvuldig te bewaren. In dit verband zij erop gewezen dat het districtshoofd van de Arbeidsinspectie met het oog op de arbeidsomstandigheden bij geringere hoeveelheden bewaring in speciale opslagplaatsen kan verlangen. Verder zij in hetzelfde verband opgemerkt dat het wenselijk is dat brandbare vloeistoffen bij elkaar worden bewaard. Bij overschrijding van de bovengenoemde hoeveelheid gelden in ieder geval op grond van het besluit specifieke voorschriften, inhoudende dat deze vloeistoffen in speciale opslagplaatsen dienen te worden bewaard. Deze opslagplaatsen staan omschreven in de genoemde richtlijn CPR 15-1.

9.3 De in deze bijlage vermelde voorschriften zijn in het overgrote deel van de gevallen afdoende ter voorkoming of beperking van de nadelige gevolgen voor het milieu die de inrichting kan veroorzaken in de omgeving. Voorschrift 9.3 heeft dan ook een aanvullend karakter.

Met dit voorschrift wordt aangegeven dat het onjuist is ervan uit te gaan dat al hetgeen, waarvoor in andere voorschriften geen expliciete bepalingen zijn opgenomen, dus zonder enige beperking is toegestaan, ook indien redelijkerwijs voorzieningen zijn te treffen ter voorkoming of beperking van nadelige gevolgen voor het milieu die de inrichting in de omgeving kan veroorzaken. Bij voorbeeld bij burenruzies wil een dergelijk standpunt nog al eens uitgangspunt van handelen zijn. Aan de voorschriften van de bijlage van dit besluit ligt mede ten grondslag dat degene die de inrichting drijft zich bewust is van zijn eigen verantwoordelijkheid in verband met het voorkomen of beperken van de nadelige gevolgen voor het milieu die de inrichting in de omgeving kan veroorzaken en daarnaar handelt. In die gevallen zal dan ook aan voorschrift 9.3 zijn voldaan.

Voor het bevoegd gezag biedt dit voorschrift een aangrijpingspunt om op te treden tegen onverantwoord handelen door degene die de inrichting drijft, voor zover andere voorschriften hierin niet reeds voorzien. Zo kan het bevoegd gezag dit voorschrift hanteren om te voorkomen dat hinder ontstaat ten gevolge van licht- of neonreclame bij tankstations.

f. Voor tankstations type B, waarvoor de vergunningplicht is opgeheven, wordt in een aantal situaties geëist dat, tezamen met het meldingsformulier, een akoestisch rapport wordt overgelegd. In hoofdzaak is dat het geval wanneer het tankstation in een rustige omgeving ligt. Als grens geldt een nachtelijke verkeersintensiteit van de weg waarlangs het benzinestation is gelegen van 100 motorvoertuigen per uur (of een etmaalintensiteit van 10 000 motorvoertuigen).

Uit het akoestisch rapport moet blijken of de inrichting aan de geluidseisen van bijlage II van het besluit kan voldoen. Zonodig moet in het rapport worden aangegeven welke voorzieningen of gedragsregels nodig zijn om te voldoen aan de geluidseisen. De grens van 50 l/min voor de afleversnelheid markeert het verschil tussen gewone en zogenaamde high-speed pompen welke speciaal voor de aflevering aan vrachtwagens worden gebezigd. Het (geluids)karakter van een inrichting verandert aanmerkelijk wanneer vrachtverkeer de inrichting aandoet.

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. M. G. Alders

Bijlage bij de Nota van Toelichting van het besluit tankstations

De tekst van de «Handleiding bodemsanering tankstations» zoals opgenomen in bijlage VI van het werkprogramma milieumaatregelen bij tankstations.

1. Inleiding

In het verlengde van het werkprogramma voor tankstations is deze handleiding opgesteld voor het onderzoek en de sanering van de bodem op de locaties van deze inrichtingen. De handleiding heeft als basis en vindt zijn begrenzingen in de Leidraad bodembescherming, aflevering 6, september 1990.

Indien nieuwe C-(en eventueel A-)waarden worden vastgesteld en het toepassen van deze nieuwe C-(en eventueel A-)waarden leidt tot aanmerkelijke verschillen in de saneringspraktijk, zal nader overleg gevoerd worden over de gevolgen ten aanzien van uitvoering en financiering van het werkprogramma tankstations. In het werkprogramma tankstations is voorgescreven dat de «nulsituatie» van de bodem vastgelegd zal moeten worden middels een bodemonderzoek. In de onderhavige handleiding heet dit bodemonderzoek «Verkennd Onderzoek Tankstations».

Onder tankstations worden die inrichtingen verstaan die motorbrandstoffen afleveren. Het afleveren van motorbrandstoffen (niet zijnde LPG) is de verkoop ervan aan motorvoertuigen voor het wegverkeer.

Voor deze doelgroep is deze handleiding opgesteld, betrekking hebbende op locaties, waar tankstations aanwezig zijn, inclusief op te heffen tankstations. In Appendix 1 is in een schema aangegeven hoe in verschillende fasen het bodemonderzoek en de eventuele sanering uitgevoerd kunnen worden. Opgemerkt dient te worden dat het bodemonderzoek gezien de aard van de bedrijfsvoering van tankstations op minerale olie en afgeleide produkten gericht is. Na het uitvoeren van het Verkennd Onderzoek Tankstations zal een toetsing plaatsvinden aan A- en B-waarden (toetsing 1, hoofdstuk 3). Wanneer de B-waarden worden overschreden, wordt een Nader Onderzoek uitgevoerd. Na uitvoering van het Nader Onderzoek vindt toetsing aan de C-waarden plaats (toetsing 2, hoofdstuk 5). Indien de C-waarden worden overschreden, bestaat de noodzaak tot sanering en wordt tot de uitvoering van een saneringsonderzoek overgegaan, hetgeen uitmondt in een saneringsplan en de uiteindelijke sanering.

2. Verkennd onderzoek tankstations

Het doel van het Verkennd Onderzoek Tankstations is het bepalen van de actuele bodemkwaliteit ter plaatse van een bestaand tankstation op basis waarvan:

- getoetst kan worden of sprake is van bodemverontreiniging. Voor verontreinigde locaties omvat het onderzoek tevens de vaststelling van de aard, de concentraties en de plaats van voorkomen van de verontreiniging.
- vastgesteld kan worden of op enig moment, na uitvoering van het Verkennd Onderzoek Tankstations, bodemverontreiniging is opgetreden en of deze is veroorzaakt door de bedrijfsactiviteiten ter plaatse.

Het Verkennd Onderzoek Tankstations concentreert zich op dat deel van het terrein dat behoort tot de hinderwetplichtige inrichting «tankstation voor het wegverkeer». Daaronder valt tevens een tankstation met autowasplaats of een servicegedeelte als omschreven in het werkprogramma tankstations als tankstation type B. Parkeerterreinen, recreatievelden etcetera die met een tankstation langs de snelweg één geheel lijken te vormen, zijn in het algemeen geen deel van de hinderwetplichtige inrichting.

De opzet van het Verkennend Onderzoek Tankstations met betrekking tot:

- vooronderzoek (gegevens over voormalige/huidige bedrijfsvoering en geohydrologie);
- uitvoering veldwerk (monsternamestrategie voor grond en grondwater);
- uitvoering chemisch onderzoek (monsterselectie en analyse op minerale olie en afgeleide producten);
- rapportage (integrale evaluatie en interpretatie van de analyse-resultaten)

is gedetailleerd toegelicht in «Verkennen Onderzoek Tankstations» (zie Appendix 2).

Voor dit Verkennend Onderzoek Tankstations heeft het concept van de NEN 5740 «Onderzoeksstrategie bij verkennend bodemonderzoek» van januari 1991 als basis gediend. Het Verkennend Onderzoek Tankstations is een specificering van deze norm voor de genoemde doelgroep van tankstations. Daarnaast is ten behoeve van dit Verkennend Onderzoek Tankstations gebruik gemaakt van een concept van de ten behoeve van de Leidraad bodembescherming ontwikkelde nadere invulling van het Oriënterend Onderzoek naar aard, concentratie en plaats van voorkomen van bodemverontreiniging (TNO R89/170, juni 1990).

Het Verkennend Onderzoek Tankstations omvat onderzoeksaspecten van de twee bovenbeschreven algemene richtlijnen, specifiek voor een eerste bodemonderzoek ter plaatse van een bestaand tankstation. In het Verkennend Onderzoek Tankstations is het verkrijgen van historische informatie, de uitvoering van het veldwerk (aantal, verdeling en diepte van de boringen en peilbuizen) en het chemisch onderzoek (analyse van grond- en grondwatermonsters op olie(producten) specifiek beschreven voor bestaande tankstations. De opzet van het Verkennend Onderzoek Tankstations is zodanig dat, indien voldaan wordt aan de randvoorwaarden voor de toepassing van dit onderzoek, na dit onderzoek in geval van bodemverontreiniging met waarden kleiner dan de B-waarden geen Oriënterend Onderzoek noodzakelijk is en in geval van bodemverontreiniging met waarden boven de B-waarden direct overgegaan kan worden naar een Nader Onderzoek.

Indien uit het vooronderzoek blijkt dat er sprake is van een locatie met onbekende (plaats van) verontreinigingskernen of waarvan onbekend is welke brandstoffen bij de bedrijfsvoering zijn verhandeld, wordt niet meer voldaan aan de randvoorwaarden voor de toepassing van het Verkennend Onderzoek Tankstations. In zo'n geval dient een volledig Verkennend Onderzoek te worden uitgevoerd (conform ontwerp NEN 5740). Indien de situatie daar aanleiding toe geeft kan het Nader Onderzoek aansluitend op het Verkennend Onderzoek Tankstations worden uitgevoerd en als één geheel worden gerapporteerd. De evaluatie van het Verkennend Onderzoek Tankstations, op basis waarvan het aansluitende Nader Onderzoek werd uitgevoerd, dient ook dan duidelijk te worden omschreven.

3. Toetsing 1

3.1 Toetsingswaarden

De grond- en grondwateranalyseresultaten van het Verkennend Onderzoek Tankstations worden zowel getoetst aan de A-waarden als aan de B-waarden (bron: Leidraad bodembescherming, aflevering 6, september 1990) voor minerale olie en afgeleide producten (zie voor de onderzoeksstrategie chemisch onderzoek paragraaf 3.3 van het Verkennend Onderzoek Tankstations). In onderstaande tabel 1 zijn de

A-waarden en de B-waarden voor minerale olie en afgeleide producten in grond opgenomen.

Tabel 1. Overzicht van de A-waarden en B-waarden voor minerale olie en afgeleide producten in grond (mg/kg d.s.)

Component	A-waarde	B-waarde
minerale olie	50	1000
benzeen	0,05	0,5
tolueen	0,05	3
ethylbenzeen	0,05	5
xylenen	0,05	5
vluchtige aromaten (totaal*)	—	7
PAK (totaal*)	1	20

*: Vaststelling op basis van de individuele componenten uit de betreffende groep.

In onderstaande tabel 2 zijn de A-waarden en de B-waarden voor minerale olie en afgeleide producten in grondwater opgenomen.

Tabel 2. Overzicht van de A-waarden en B-waarden voor minerale olie en afgeleide producten in grondwater (µg/l)

Component	A-waarde	B-waarde
minerale olie	50	200
benzeen	0,2	1
tolueen	0,2	15
ethylbenzeen	0,2	20
xylenen	0,2	20
vluchtige aromaten (totaal*)	—	30
PAK (totaal*)	—	10

*: Vaststelling op basis van de individuele componenten uit de betreffende groep.

3.2 Uitvoering toetsing en te nemen vervolgstappen

De analyseresultaten worden aan de betreffende A- en B-waarden getoetst. Op basis van deze toetsing is een drietal klassen te onderscheiden met betrekking tot de bodemkwaliteit c.q. verontreinigings-situatie:

1. concentraties kleiner dan de betreffende A-waarden;
2. concentraties tussen de betreffende A- en B-waarden;
3. concentraties boven de betreffende B-waarden.

Onderstaand is ingegaan op de te ondernemen acties als gevolg van de indeling in een van de klassen.

Ad 1. Concentraties kleiner dan de betreffende A-waarden Indien de gemeten concentraties in grond of grondwater de A-waarden niet overschrijden, wordt geconcludeerd dat geen bodemverontreiniging aanwezig is: de nulsituatie is vastgelegd. In dat geval is de enige actie het voorleggen van de rapportage aan het bevoegd gezag, doorgaans de gemeente.

Ad 2. Concentraties tussen de betreffende A- en B-waarden Indien de A-waarden worden overschreden door de gemeten concentraties in grond of grondwater, maar deze beneden de B-waarden blijven, wordt geconcludeerd dat sprake is van een lichte mate van bodemverontreiniging: de nulsituatie is vastgelegd, de locatie is licht verontreinigd. Ook in dat geval is de enige actie het voorleggen van de rapportage aan het bevoegd gezag, doorgaans de gemeente.

Het verdient evenwel aanbeveling om de eventueel bij de herinrichting vrijkomende bodemverontreinigingen te verwijderen vanwege de volgende redenen:

- de lichte verontreiniging van de bodem is geen eenduidig referentiekader voor controlemetingen erna. Dit houdt in dat vanwege de spreiding in analyseresultaten vergelijking van een toekomstige situatie met de huidige verontreinigingssituatie niet eenduidig is;
- aanwezigheid van verontreinigde grond kan een probleem vormen bij de verkoop van het perceel. Indien tot een dergelijke vrijwillige sanering wordt besloten verdient het aanbeveling dit te doen in overleg met het bevoegd gezag, doorgaans de provincie.

Ad 3. Concentraties boven de betreffende B-waarden Indien de B-waarden worden overschreden door de gemeten concentraties in grond of grondwater, dient een Nader Onderzoek te worden uitgevoerd, zoals beschreven in hoofdstuk 4.

4. Nader onderzoek

Het doel van het Nader Onderzoek is tweeledig, namelijk

1. vaststellen of sprake is van saneringsnoodzaak en zo ja, wat de saneringsurgentie is en
2. vaststellen van aard, concentratie en omvang van de verontreiniging.

ad 1 Het vaststellen van saneringsnoodzaak is beschreven in hoofdstuk 5 van deze handleiding. Het bepalen van de saneringsurgentie is voor de doelgroep tankstations minder relevant. Het eerder genoemde werkprogramma geeft immers de termijnen aan waarbinnen herinrichting van een tankstation moet zijn gerealiseerd. Bodemsanering (eventueel gedeeltelijk op termijn) maakt deel uit van die herinrichting.

ad 2 De opzet van het Nader Onderzoek met betrekking tot:

- evaluatie resultaten van het reeds uitgevoerd Verkennend Onderzoek Tankstations;
- uitvoering veldwerk (monsternamestrategie voor grond en grondwater);
- uitvoering chemisch onderzoek (monsteselectie en analyse op minerale olie en afgeleide producten);
- rapportage (evaluatie en interpretatie van de analyse-resultaten) is beschreven in TNO rapport R89/171. Voor onderzoek ter plaatse van bestaande tankstations is conform dit rapport sprake van een heterogeen verdeelde verontreiniging met één of meer kernen op bekende plaats van voorkomen. Hierop dienen monsternamingsstrategie en interpretatie van de resultaten afgestemd te worden.

In tegenstelling tot het Verkennend Onderzoek Tankstations is de ruimtelijke afbakening bij de uitvoering van het Nader Onderzoek niet noodzakelijkerwijs beperkt tot de grenzen van de hinderwetplichtige inrichting.

Dit hangt samen met het feit dat de A- en C-contouren moeten worden vastgelegd en deze niet gelijk lopen met de grenzen van de inrichting.

Het uitgevoerde Nader Onderzoek dient van zodanige kwaliteit te zijn dat zonder aanvullend bodemonderzoek naar de omvang van de verontreiniging een saneringsonderzoek kan worden uitgevoerd. De rapportage van het Nader Onderzoek omvat tenminste de volgende aspecten:

- evaluatie van het reeds uitgevoerde Verkennend Onderzoek Tankstations;
- motivatie en beschrijving van (de resultaten van) het uitgevoerde veldwerk, zoals bodemgesteldheid en zintuiglijke waarnemingen;

- beschrijving van de geohydrologische situatie;
- motivatie en beschrijving van (de resultaten van) het uitgevoerde chemisch onderzoek zoals aard en concentraties van de verontreinigingen;
- weergave van de A- en C-contouren van de verontreiniging in grond en/of grondwater;
- aanbeveling voor te nemen vervolgstappen.
- conclusie en verantwoording van de toetsing aan de C-waarden, uitgevoerd volgens hoofdstuk 5.

5. Toetsing 2

5.1 Toetsingswaarden

De bepaling van de saneringsnoodzaak dient te geschieden aan de hand van het toetsingskader van de Leidraad bodembescherming. Onderdeel van dit toetsingskader zijn de C-waarden (Zie voor de onderzoeksstrategie chemisch onderzoek paragraaf 3.3 van het Verkennend Onderzoek Tankstations). In onderstaande tabel 3 zijn de C-waarden voor minerale olie en afgeleide producten in grond weergegeven.

Tabel 3. Overzicht van C-waarden voor minerale olie en afgeleide producten in grond (mg/kg d.s.)

Component	C-waarde
minerale olie	5000
benzeen	5
tolueen	30
ethylbenzeen	50
xylenen	50
vluchtige aromaten (totaal*)	70
PAK (totaal*)	200

*: Vaststelling op basis van de individuele componenten uit de betreffende groep.

In onderstaande tabel 4 zijn de C-waarden weergegeven voor minerale olie en afgeleide producten in grondwater.

Tabel 4. Overzicht van de C-waarden voor minerale olie en afgeleide producten in grondwater (µg/l)

Component	C-waarde
minerale olie	600
benzeen	5
tolueen	50
ethylbenzeen	60
xylenen	60
vluchtige aromaten (totaal*)	100
PAK (totaal*)	40

*: Vaststelling op basis van de individuele componenten uit de betreffende groep.

5.2 Uitvoering toetsing en te nemen vervolgstappen

Saneringsnoodzaak

Voor de saneringsnoodzaak worden de analyseresultaten getoetst aan de desbetreffende C-waarden. Daarbij geldt dat bij overschrijding van de C-waarden in principe een saneringsnoodzaak aanwezig is, en bij onderschrijding van de C-waarden in principe geen saneringsnoodzaak aanwezig is. Indien bij verdere toetsing aan het toetsingskader van de Leidraad bodembescherming blijkt, dat geen sprake is van ernstig gevaar

voor volksgezondheid en milieu, kan geconcludeerd worden dat sprake is van een matige verontreiniging, waarvoor geen noodzaak tot saneren bestaat. De resultaten worden voorgelegd aan de gemeente en vormen de vastgelegde nulsituatie. Saneren wordt echter aanbevolen vanwege dezelfde redenen als genoemd in paragraaf 3.2 bij de aanwezigheid van een lichte verontreiniging. Het verdient aanbeveling deze vrijwillige sanering uit te voeren in overleg met de provincie.

Indien bij die toetsing blijkt dat wel sprake is van ernstig gevaar voor volksgezondheid en milieu is daarmee de noodzaak van sanering aanwezig. De locatie is dan namelijk saneringsplichtig in het kader van de Interimwet bodemsanering (IBS). Er dient tot de uitvoering van een saneringsonderzoek te worden overgegaan. De provincie is dan het bevoegd gezag, onderzoek en sanering dienen in overleg met de provincie plaats te vinden.

Saneringsurgentie

In de praktijk zal de saneringsurgentie hoofdzakelijk worden bepaald door de prioriteitsstelling van het werkprogramma tankstations. Formeel echter wordt de saneringsurgentie primair bepaald door de milieuhygiënische prioriteit. De beschrijving van het saneringsonderzoek is opgenomen als hoofdstuk 6.

6. Saneringsonderzoek

Het doel van het saneringsonderzoek is het uitwerken en vergelijken van de milieuhygiënische consequenties en de technische haalbaarheid van de diverse saneringsvarianten. De opzet van het saneringsonderzoek is zodanig dat een vergelijking van de verschillende mogelijke saneringsvarianten op milieuhygiënische, technische en financiële aspecten mogelijk is.

In het saneringsonderzoek dienen de volgende aspecten aan de orde te komen:

- verwijzing naar de rapportage van het nader onderzoek;
- beschrijving van de huidige en toekomstige bedrijfsvoering (welke deels een verklaring is voor de keuze van de diverse te onderzoeken varianten);
- beschrijving saneringsmethoden grond/grondwater;
- beschrijving reinigingsmethoden grondwater in relatie tot lozingsnormen (voor lozingsnormen zie appendix 3);
- gedegen beschrijving saneringsvarianten met:
 - a. eventuele deellocaties;
 - b. eventuele fasering in tijd;
 - c. nazorg ten aanzien van isolatie bij eventuele gedeeltelijke verwijdering;
 - d. kosten;
- conclusies van het saneringsonderzoek en aanbeveling van de meest geschikte saneringsvariant.

In het kader van een saneringsonderzoek dienen tenminste varianten te worden uitgewerkt gericht op het herstel van de multifunctionaliteit van de locatie en varianten gericht op isolatie van de locatie. Het streven is gericht op het herstel van de multifunctionaliteit van de locatie. Er zijn omstandigheden die aanleiding kunnen zijn om af te zien van het herstel van de multifunctionaliteit. Het betreft hier locatiespecifieke omstandigheden van milieuhygiënische, technische of financiële aard.

Aan deze drie locatiespecifieke omstandigheden (LSO) is op de volgende wijze invulling gegeven:

Milieuhygiënische locatiespecifieke omstandigheden zijn aan de orde als verwijdering van de verontreiniging slechts een verplaatsing van het

probleem inhoudt of onaanvaardbare risico's voor de omgeving oplevert. Deze omstandigheden zijn bij de sanering van tankstations in het algemeen niet van belang.

Technische locatiespecifieke omstandigheden bestaan indien verwijdering van de verontreiniging vanwege technische redenen in het geheel of ten dele niet mogelijk is.

Financiële locatiespecifieke omstandigheden doen zich voor indien er sprake is van een groot verschil tussen de kosten verbonden aan de goedkoopste variant gericht op herstel van de multifunctionaliteit en de goedkoopste variant gericht op de isolatie van de locatie. Aan deze relatie is invulling gegeven door de werkgroep Criteria van de BSB. Dit voorstel zal door het rijk in het kader van de herziening van de Leidraad bodembescherming worden betrokken bij de nadere invulling van de LSO en na opneming in die Leidraad van toepassing zijn op de besluitvorming rond alle gevallen van ernstige bodemverontreiniging.

Indien uit het Nader Onderzoek blijkt dat de vervuiling van het tankstation is vermengd met een van buiten het tankstation komende vervuiling (twee vervuilingsgevallen lopen in elkaar over) zal de bodemsanering van het tankstation slechts dan tot een goed einde kunnen worden gebracht, indien afstemming en samenloop met de sanering van het andere verontreinigingsgeval plaatsvindt. Gezien het complexe karakter van zo'n aanpak is beschrijving ervan in deze handleiding achterwege gelaten. Indien uit het Nader Onderzoek blijkt dat sprake is van een lokaal verhoogd achtergrondniveau (diffuse verontreiniging) kan bij de afbakening van het bodemverontreinigingsgeval en binnen de grenzen van het toetsingskader van de Leidraad bodembescherming, in overleg met de provincie rekening worden gehouden met dit lokaal verhoogde achtergrondniveau.

Bij voortgezette bedrijfsvoering kan eventueel besloten worden tot uitstel van de sanering, dat wil zeggen tot het voltooiën van de sanering op termijn.

Voorwaarden voor saneren op termijn zijn:

- realisatie van preventieve voorzieningen bij tankstations volgens het werkprogramma tankstations (herinrichting);
- tijdens herinrichting in beginsel een dusdanige sanering doorvoeren dat geen gevaar bestaat voor aantasting van ondergrondse voorzieningen zoals tanks, leidingen, etcetera;
- termijn van voltooiën van de sanering volgens de BSB-urgentiescore (Zie eindrapport commissie Bodemsanering in gebruik zijnde bedrijfs-terreinen (cie. Oele), mei 1991);
- volledige sanering moet zijn vastgesteld in het saneringsplan en zijn overeengekomen met de provincie;
- er moeten, indien noodzakelijk, adequate beveiligingsmaatregelen worden genomen van een zodanig niveau dat risico's worden weggenomen;
- de provincie kan financiële waarborgen verlangen.

De keuze van de meest geschikte saneringsvariant geschiedt in overleg met de provincie, zodat een saneringsplan wordt opgesteld, dat een basis vormt voor de overeenkomst met de overheid.

7. Saneringsplan en bestek

7.1 Saneringsplan

In het saneringsplan wordt de gekozen saneringsvariant voorzien van een programmatistische uitwerking. Indien gekozen wordt voor een variant waarbij na uitvoering van de sanering (een deel van) de verontreiniging resteert en er dus sprake is van een isolatievariant met nazorg, dient als onderdeel van het saneringsplan ook een plan van nazorg te worden uitgewerkt.

Bij complexe bodemsaneringsoperaties wordt de milieuhygiënische begeleiding en de directievoering doorgaans uitgewerkt in het bestek. Gezien de overzichtelijkheid van bodemsaneringen bij tankstations zal lang niet altijd een bestek noodzakelijk zijn. Het is dan wenselijk deze aspecten reeds in het saneringsplan uit te werken.

Het saneringsplan vormt de basis voor de overeenkomst tussen ondernemer en de provincie, waarbij - in geval van herstel van de multifunctionaliteit - de te bereiken A-waarden vastliggen (ook wanneer tijdens de uitvoering van de sanering door het beleid nieuwe A-waarden worden vastgesteld). Een goedgekeurd saneringsplan biedt rechtszekerheid voor zowel de ondernemer (en in bepaalde gevallen het Fonds, wanneer die de saneringsverplichting heeft overgenomen) als de overheid. Met de provincies is overeengekomen dat een saneringsplan binnen één maand beoordeeld wordt.

Het saneringsplan en dus ook de daaraan voorafgaande onderzoeken, dienen uiteraard van een degelijke kwaliteit te zijn. Indien tijdens de uitvoering van de sanering de saneringsdoelstelling niet haalbaar blijkt te zijn, is het mogelijk, binnen randvoorwaarden, met de provincie in overleg te treden (zie hoofdstuk 9).

7.2 Bestek

Afhankelijk van de complexiteit van de sanering, de relatie met en ervaring van de aannemer kan op basis van het saneringsplan een bestek worden opgesteld, bij voorkeur volgens de RAW-systematiek (Rationalisatie en Automatisering Grond-, Water- en Wegenbouw). In het geval de sanering relatief eenvoudig is (bijvoorbeeld slechts ontgraving van een oppervlakkige verontreiniging van geringe omvang) is het opstellen van een bestek niet zinvol en kan worden volstaan met detaillering van het saneringsplan, een zogenaamd werkplan.

8. Sanering

De sanering wordt conform het opgestelde saneringsplan (en eventueel conform het bestek) uitgevoerd. De belangrijkste aspecten van de sanering zijn:

- toezicht op de uitvoering van de sanering;
- milieuhygiënische begeleiding;
- controle van het resultaat.

Na afronding van de sanering worden alle relevante gegevens met betrekking tot de sanering in een evaluatierapport vastgelegd. In hoofdstuk 9 is ingegaan op de invulling van het evaluatierapport.

9. Evaluatierapport

In het evaluatierapport wordt het volgende beschreven:

1. doel van het evaluatierapport;
2. beknopte beschrijving van de locatie met verwijzing naar voorgaande rapporten;
3. evaluatie van de sanering;
4. verantwoording van de verrichte werkzaamheden;
5. bereikte eindsituatie en eventueel noodzakelijke controle.

De punten 1 tot en met 4 spreken voor zich. Met betrekking tot punt 5 kan worden opgemerkt dat deze met name van belang is in geval gekozen is voor de IBC-variant. In dat geval is de bereikte eindsituatie namelijk niet multifunctionaliteit, maar is sprake van een restverontreiniging, welke beheerst en gecontroleerd dient te worden.

Echter ook in het geval dat gekozen werd voor sanering naar herstel van de multifunctionaliteit kan (tussentijdse) evaluatie nuttig zijn. Bijvoorbeeld

in geval dat tijdens de uitvoering van de grondwatersanering geconstateerd moet worden:

1. dat de concentratie van bepaalde stoffen in het grondwater niet verder afneemt,
2. dat deze concentratie hoger ligt dan de A-waarde, en
3. dat de geleverde inspanning niet meer tot een merkbaar resultaat leidt.

Op dit punt aangekomen, is het mogelijk en noodzakelijk met het bevoegd gezag te overleggen hoe de stagnatie in de saneringseffectiviteit kan worden opgeheven dan wel op welke wijze de sanering kan worden beëindigd en eventueel als afgerond kan worden beschouwd.

Voordat een dergelijk gesprek kan worden geëntameerd moet aan enkele voorwaarden zijn voldaan, namelijk:

- a. de uitvoering van de sanering moet kwalitatief goed en zonder noemenswaardige problemen zijn verlopen;
- b. eventuele bijstellingen van het saneringsplan moeten in overleg met de provincie hebben plaatsgevonden;
- c. tijdens de uitvoering van de sanering moet een goede begeleiding zijn geweest;
- d. de eerder bedoelde concentratie moet ten minste 2 maanden constant zijn geweest.

Op basis van het evaluatierapport zal worden beslist of de betreffende saneringswerkzaamheden het beoogde resultaat hebben opgeleverd. De uiteindelijke beslissing of de betreffende saneringswerkzaamheden voltooid zijn, wordt genomen door het bevoegd gezag. Zonodig worden daarbij beheers- en controlemaatregelen gedurende een afgesproken periode voorgeschreven. Indien het een sanering betreft van een tankstation dat uit bedrijf wordt genomen zal worden nagegaan op welke wijze de sanering definitief kan worden beëindigd.

De provincie beslist schriftelijk zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen 6 weken na ontvangst van het evaluatierapport.